70 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 29. septembra 2017

Leto LXX, št. 78, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Materi deklice višja kazen kot očimu

Na kranjskem okrožnem sodišču so Sando Alibabić in Mirzana Jakupija zaradi vrste kaznivih dejanj, ki so se stopnjevala do smrti dveletne Arine, včeraj obsodili na 23 oziroma 21 let zapora.

Andraž Sodja

Kranj – Na kranjskem okrožnem sodišču se je včeraj z izrekom sodbe končalo petmesečno sojenje Jeseničanoma Sandi Alibabić in Mirzanu Jakupiju za vrsto hudih in lahkih telesnih poškodb, surovo ravnanje in zanemarjanje otroka ter povzročitev posebno hude telesne poškodbe, ki je vodila v smrt dveletne deklice Arine 4. julija lani. Sodnica Milena Turuk je v celoti sledila obtožnici ter dekličino mater Sando Alibabić obsodila na 23-letno zaporno kazen, očimu Mirzanu Jakupiju pa je dosodila 21 let zapora. Izrek obsodbe je v sodni dvorani v solzah spremljal tudi biološki oče male Arine, ki je po razglasitvi sodbe poudaril, da bi bilo prav, če bi bila kazen še hujša, a odločitev sodišča sprejema.

Sodnica je v razglasitvi sodbe znova povzela številna dejanja obtoženih zoper dekličino življenje in telo. Tako naj bi jo večkrat puščala samo zaklenjeno v stanovanju s psom, zapirala v sobo, od aprila 2016 naj bi ji odtegovala hrano, zaradi česar je začela močno hujšati, povzročila sta ji vrsto poškodb (zlomi reber in ključnice, številni vbodi z injekcijsko iglo, opeklina s cigareto, v črevo sta ji vstavila balon, vrsta udarcev), ki so v začetku lanskega junija najprej pripeljale do poškodbe možganov in možganske krvavitve. Najhujše dejanje pa se je zgodilo konec junija, ko sta deklici s hudimi udarci poškodovala glavo, izbila zob in drugega zlomila ter povzročila ponovno možgansko krvavitev, zaradi katere je deklica tudi umrla.

14. stran

Sodišče je materi umrle deklice Sandi Alibabić dosodilo 23 let zapora, kar je dve leti več od predloga tožilke. / Foto: Tina Dokl

Inovativnost niso le izumi

Med dvanajstimi prejemniki zlatega nacionalnega priznanja GZS za inovacije so letos tri gorenjska podjetja. Inovacijska sposobnost omogoča podjetju hitro prilagajanje spremembam v mednarodnem prostoru, je poudaril predsednik republike Borut Pahor.

Zlata priznanja za inovacije so prevzeli (z leve): Tomaž Dostal (Iskraemeco), Andrej Hrovat in Vinko Avguštin (Elan) ter Boštjan Bradaškja (SIJ Acroni in RC Jesenice). / Foto: Tina Dokl

Simon Šubic

Brdo pri Kranju – SIJ Acroni skupaj z Razvojnim centrom Jesenice, Elan in Iskraemeco so tista gorenjska podjetja, ki so na letošnjem Dnevu inovativnosti Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) prejela zlato nacionalno priznanje za najboljše inovacije. Na že petnajsti podelitvi nacionalnih priznanj inovativnim podjetjem in njihovim inovatorjem so v sredo na Brdu pri Kranju podelili skupaj dvanajst zlatih in 25 srebrnih priznanj, ki ga je prejel tudi Domel iz Železnikov.

13. stran

Prilogi:

kranjske novice

jeseniške novice

Kuponi zvestobe

9. stran

KMETIJSTVO
Domačega sadja bolj malo
Spomladanska pozeba je tudi na Gorenjskem občutno zmanjšala pridelek sadja. V nasadu Resje bo pridelek najkakovostnejšega sadja približno 90 odstotkov manjši, velik izpad pa beležijo tudi drugi gorenjski sadjarji.
12

GG+
Spomin na Trubarjevo pridigo
Letos praznujemo 500 let reformacije. V jubilejnem letu prihajajo tudi v Sloveniji na dan nekateri dogodki iz časa reformacije. Eden takšnih dogodkov je skrivno pridiganje Primoža Trubarja vernikom v Pokljuški soteski.
20

ZANIMIVOSTI
Gozdovi polni gob
Gobarji si te dni manejo roke. Nekateri imajo prepolne košare, a se gozdarska inšpekcija ta čas prednostno posveča problematiki lubadarja in sanaciji gozdov. Vsakršna prodaja gob, tudi prek spletnih oglasov, brez urejenega statusa je delo na črno.
27

ZADNJA
Dogovor o parkirišču Zelenci
Občina Kranjska Gora v teh dneh začenja z urejanjem parkirišča pred naravnim rezervatom v Zelencih, potem ko so se z Agrarno skupnostjo Podkoren uspeli dogovoriti, da občina parkirišče vzame v dolgoročni najem.
32

VREME

Danes, jutri in v nedeljo bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Temperature bodo za ta čas razmeroma nizke.

6/17 °C

jutri: delno jasno

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

CFC 4 znova gosti vrhunske borce

Organizator borilnih spektaklov CFC Slovenija je znova privabil odlične borce 14. oktobra v Halo Tivoli. Obljubljajo nam spektakel, ki ga v tem delu Evrope še ni bilo. Borci se bodo pomerili v ringu in kletki v disciplinah proboks, K1 in MMA. Med zvenečimi imeni najbolj izstopa komaj 18-letna Slovenka Ema Kozin, ki je pred kratkim osvojila naslov svetovne prvakinje v proboksu po verziji WBU v srednji kategoriji (middleweight). Kozinova se v Tivoliju na prireditvi CFC 4 bori še za bolj prestižna naslova po verzijah WBF in WBC. To je tudi zgodovinski uspeh slovenskega proboksa. Borijo se tudi zveneča imena iz Slovenije in tujine: Aleksander Stankov, Miran Fabjan, Nuri Seferi, Danny Williams, Mark De Mori ... Organizator zagotavlja vrhunski spektakel, ki si ga bo možno ogledati tudi na plačljivem kanalu www.cfc-tv.com. Vstopnice: www.karte24.si, prodajna mreža Karte24, prodajna mesta Kompasa, Mercator centri – M Holidays, Avditorij Portorož.

Dvema naročnikoma Gorenjskega glasa podarjamo po dve vstopnici. Nagradno vprašanje: Kdo je svetovna WBU-prvakinja v srednji kategoriji? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 6. oktobra 2017, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Festival evropskega in mediteranskega filma

Med 3. in 7. oktobrom bo Piran zaživel v filmskem duhu. Že osmo leto zapored bo tam gostoval Festival evropskega in mediteranskega filma, ustanovljen v spomin na genialnega direktorja fotografije Vilka Filača. Glavni namen festivala je približati kakovosten evropski film slovenskemu gledalcu, še posebno občinstvu s Primorskega. Festival vsako leto gledalcem ponudi sveže uspešnice z največjih svetovnih filmskih festivalov, kot so Berlin, Cannes, Benetke, Toronto, Karlovy Vary, Sarajevo ... Letos bo prikazanih 33 filmov iz 22 različnih držav.
Odprtje festivala bo tokrat še posebno slovesno, saj se bo odvilo kar na prostem, in sicer na Tartinijevem trgu v Piranu s slavnostnim nagovorom župana občine Piran, g. Petra Bossmana, na odprtju pa bosta prisotna tudi direktor sarajevskega filmskega festivala (SFF) Mirsad Purivatra, ki bo prejel nagrado za avtorski prispevek k evropskemu filmu, in britanska veleposlanica Sophie Honey. Vstop na vse filmske projekcije je brezplačen, zato se vam splača izkoristiti prost dan in se odpraviti na obalo na ogled kvalitetnega filma. Več na www.femf.si.

Naročniku Gorenjskega glasa podarjamo 3 DVD-je filmov, ki se bodo predvajali na festivalu. Nagradno vprašanje: Kje se odvija Festival evropskega in mednarodnega filma? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 6. oktobra 2017, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Po novem tudi območni centri

Državni zbor je pretekli teden sprejel predlog novele zakona o socialnem varstvu, ki med drugim predvideva reorganizacijo mreže centrov za socialno delo, ki je niso spreminjali zadnjih 25 let.

Mateja Rant

Kranj – Reorganizacija predvideva spojitev več centrov za socialno delo v območni center, in sicer je predvidenih 16 centrov za socialno delo, ki za celotno območje na enem mestu izvajajo vodenje in upravljanje. Dosedanjih 62 centrov za socialno delo bodo preoblikovali v enote območnih centrov. Centri za socialno delo, njihova teritorialna pristojnost in sedež bodo določeni z vladno uredbo, v kateri bodo določili tudi enote centrov in njihovo območje delovanja. Sprejem uredbe do konca leta bi omogočil zaključek reorganizacije jeseni prihodnje leto, so pojasnili na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je pripravilo predlog novele. Novela uvaja tudi informativne odločbe o enoletnih pravicah. Glavni namen reorganizacije je izboljšanje storitev za uporabnike, so ob tem še poudarili na ministrstvu.

Pričakuje se, da bo območni center za Gorenjsko v Kranju, kjer prav tako ostane obstoječi center za socialno delo kot ena od petih gorenjskih enot, je pojasnil direktor Centra za socialno delo Kranj Marjan Podbevšek in dodal, da bodo to sicer določili z vladno uredbo. Kot je poudaril, je pomemben del reorganizacije centrov za socialno delo tudi socialna aktivacija, s katero naj bi po pojasnilu ministrstva zagotovili usklajeno in celostno obravnavo oseb, ki tvegajo revščino in so socialno izključene. Na javnem razpisu so že izbrali 48 koordinatorjev socialne aktivacije, od tega po Podbevškovih besedah na območju Gorenjske delujejo tri koordinatorke.

Ministrica Anja Kopač Mrak je ob sprejetju novele zakona poudarila, da centri za socialno delo še naprej ostajajo vstopna točka za uporabnike in hrbtenica socialne države. Reorganizacija je po njenih besedah strokovno zelo dobro pripravljena ter prinaša pomembne izboljšave za učinkovitejše in kakovostnejše delo socialnih delavcev. Generalna direktorica direktorata za socialno delo Tanja Amon je ob tem dejala, da z reorganizacijo želijo poenotiti delovanje centrov za socialno delo in upravne postopke, omogočiti več časa za strokovne naloge, vzpostaviti skupne službe, povečati učinkovitost in kakovost dela, izboljšati dostopnost storitev in razviti nove oblike strokovnega dela. »Verjamemo, da na ta način reorganizacija prinaša številne koristi za uporabnike pa tudi zaposlene,« je še dejala Tanja Amon.

Adam za odkrivanje demence

Število dementnih bolnikov naj bi se v naslednjih petindvajsetih letih več kot podvojilo. Slovenski projekt Adam omogoča razvoj novih metod za diagnostiko.

Suzana P. Kovačič

Ljubljana – Septembra poteka mednarodna kampanja za ozaveščanje o demenci, ki naj bi povečala vedenje o tej bolezni. Prvi nedavno predstavljeni rezultati slovenskega projekta Adam kažejo, da imajo številni starostniki v rizičnih skupinah objektivne težave s spominom in miselnimi funkcijami, a medicinsko niso zadovoljivo obravnavani. Raziskava zgodnjega odkrivanja demence v okviru projekta Adam je od 8. maja do 7. julija v šestih slovenskih regijah zajela 457 prostovoljcev, starejših od šestdeset let. V sodelovanju z več partnerji je Adam potekal pod strokovnim vodstvom Kliničnega oddelka za bolezni živčevja Nevrološke klinike UKC Ljubljana in ljubljanske Medicinske fakultete. »Samo v Sloveniji število obolelih ocenjujemo na več kot 32 tisoč, zanje pa skrbi kar sto tisoč svojcev, zdravstvenih ter socialnih delavcev in drugih. Epidemiološke ocene kažejo, da se bo število dementnih bolnikov v naslednjih 25 letih več kot podvojilo,« je povedal prof. dr. Zvezdan Pirtošek, vodilna strokovna avtoriteta v Sloveniji na tem področju. In opozoril: »To pomeni izjemno veliko breme za družbo, ki pa na epidemijo demence iz vidika učinkovitega diagnosticiranja v resnici ni najbolje pripravljena. Zato je bila znanstveno-raziskovalna ambicija projekta Adam – poleg ozaveščanja in izvajanja presejalnih testov spominskih in miselnih sposobnosti – tudi omogočiti razvoj novih, cenovno dostopnih in neinvazivnih metod za diagnostiko demence s pomočjo EEG-tehnologije. Raziskovalni rezultati so izjemni tudi v svetovnem merilu.« Objava rezultatov je pomembna tako za vso aktivno populacijo, ki se s to boleznijo srečuje v svojih družinah, kot za strokovno javnost – posebno pa splošne zdravnike – ki se vsakodnevno soočajo s pacienti in obravnavajo dinamiko te bolezni.

Spominska plošča v ponos domačiji

Suzana P. Kovačič

Dolina – Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo (OZVVS) Tržič je v soboto odkrilo spominsko ploščo na hiši Tončke in Francija Tišlerja, po domače Pr' Pinč v Dolini, kjer sta bila v letih 1990 in 1991 tajno skladišče orožja in vojna lokacija vezistov Teritorialne obrambe (TO) Tržič. Predsednik OZVVS Tržič Vojko Damjan je dejal, da se niso uklonili ukazu jugoslovanske armade, naj oddajo orožje in strelivo v tedanje vojašnice, ampak so ga odpeljali na skrivne lokacije, ena teh je bila Pr' Pinč. Tišlerjevima je skupaj z županom Borutom Sajovicem izkazal globok poklon, ker sta sprejela to državotvorno nalogo. Osrednji govornik Tone Stritih je poudaril, da je bila tedanja TO Tržič dobro usposobljena in oborožena. Tišlerjevima se je zahvalil za njuno domoljubno dejanje, za to, ker pomagata graditi pozitiven spomin na osamosvojitvene dogodke kot aktivna udeleženca: »Spominska plošča naj bo ponos domačiji in v vedenje vsem, ki bodo stopili čez njen prag ali šli mimo.« Tončka in Franci Tišler sta povedala, da se jima je zdelo prav, da pomagata, in da ju ni bilo strah. V kulturnem programu so nastopili učenca Podružnične šole Lom pod Storžičem Meta Tišler in Tim Resman ter Moški pevski zbor Gorščaki.

Pred spominsko ploščo od leve župan Borut Sajovic, Franci in Tončka Tišler ter Vojko Damjan / Foto: Tina Dokl

Samo Andrejev križ ni dovolj

Na gorenjskih železniških progah 37 nivojskih železniških prehodov še vedno ni aktivno zavarovanih z zapornicami. Na progi Ljubljana–Jesenice bodo do leta 2020 ukinili ali zavarovali sedem takih prehodov.

Simon Šubic

Kranj – Na nivojskih prehodih železniške proge, ki so zavarovani le s prometno signalizacijo oz. Andrejevim križem in terjajo od uporabnikov visoko stopnjo pozornosti, pogosto prihaja do prometnih nesreč, nekatere od njih se žal končajo tragično. Glede na to, da je v Sloveniji od 756 evidentiranih nivojskih železniških prehodov kar 434 prehodov zaznamovanih samo z Andrejevim križem, na gorenjskih progah (Ljubljana–Jesenice–državna meja, Jesenice–Sežana in Ljubljana Šiška–Kamnik Graben) pa je po podatkih Slovenskih železnic samo s prometno signalizacijo zavarovanih 37 od skupno 91 železniških prehodov, se seveda zastavlja vprašanje, s kakšnim tempom Direkcija za infrastrukturo, ki je odgovorna za večje investicije na prehodih, ukinja oz. nadgrajuje nezavarovane železniške prehode.

Na direkciji pravijo, da je njihov cilj vse nivojske prehode, zavarovane samo s prometno signalizacijo, nadgraditi ali ukiniti, glede na njihovo število pa vsega ni možno izvesti naenkrat, so pa v zadnjih sedmih letih po vsej državi zavarovali ali ukinili 157 nivojskih križanj ceste z železniško progo. »V zadnjih letih je bila s pomočjo evropskih sredstev zgrajena vrsta nadvozov oziroma podvozov na glavnih in regionalnih cestah, saj so izvennivojska križanja najbolj varna, ker onemogočajo

Na Gorenjskem je po podatkih Slovenskih železnic samo z Andrejevim križem zaznamovanih 37 od skupno 91 nivojskih železniških prehodov. / Foto: Gorazd Kavčič

križanja poti vlaka z drugimi oblikami prometa,« so razložili. Največ nivojskih prehodov uredijo v sklopu projektov nadgradenj železniških prog, Direkcija RS za infrastrukturo pa vodi tudi poseben projekt, v okviru katerega ureja nivojske prehode. »V okviru nadgradenj železniških prog se cestni promet ureja celovito, zato se iz tega naslova gradijo tudi povezovalne ceste, preko katerih se promet iz ukinjenih nivojskih prehodov vodi do nivojskih prehodov, zavarovanih z avtomatsko napravo in polzapornicami, oziroma nadvozov ali podvozov,« pojasnjujejo.

Na direkciji so razložili, da bodo v obdobju do leta 2020 s pomočjo evropskih sredstev izvedli večja vlaganja v javno železniško infrastrukturo, v okviru katerih se bodo celovito reševali posamezni odseki prog, vključno z ustrezno izvedbo križanja cest in železnic, sredstva pa so zagotovljena tudi v državnem proračunu: »Rešitve so zasnovane z vidika zagotavljanja čim večje pretočnosti cestnega in železniškega prometa, zato so povsod tam, kjer je to izvedljivo, možno in skladno s predpisi, načrtovana izvennivojska križanja ali ukinitev nivojskih prehodov z gradnjo povezovalnih cest.«

In katera dela bodo potekala na Gorenjskem? »Do konca leta 2020 bo ukinjenih oziroma zavarovanih z avtomatsko napravo za zavarovanje sedem nivojskih prehodov, označenih z Andrejevim križem, na železniški progi Ljubljana–Jesenice. Na progi Domžale–Kamnik je bila za rekonstrukcijo železniške postaje Domžale z gradnjo podhoda v decembru 2016 izdelana projektna dokumentacija – idejna zasnova, na podlagi katere potekajo z Občino Domžale dogovori glede najprimernejše variante in faznosti gradnje peronske infrastrukture in podhoda ter deležev financiranja,« so napovedali na direkciji.

Na Slovenskih železnicah pa opozarjajo, da statistika razkriva, da se največ nesreč na prehodih čez železniško progo zgodi zaradi neupoštevanja cestnoprometnih predpisov: »Zato vztrajno ponavljamo in prosimo vse udeležence v prometu, da pri prečkanju proge spoštujejo prometne predpise ter prometne znake in signalizacijo. Hoditi po progi ali neposredno ob njej, voziti mimo zapornic, ki se prav tedaj spuščajo, ali celo obvoziti polzapornice, je izjemno nevarno in tudi strogo prepovedano.«

Študentski dom na pol prazen

Dijaški in študentski dom Kranj v študentskem delu doma zadnja leta dosega le dvajset odstotkov vseh kapacitet. V Študentskem domu Ljubljana biva več kot petsto gorenjskih študentov.

Manca Perdan

Kranj – Študenti, ki želijo v študijskem letu 2017/2018 bivati v študentskem domu, so morali prošnje za bivanje oddati v sredini avgusta, do začetka študijskega leta pa bodo izvedeli, ali bodo v študentskem domu lahko bivali ali ne. Na Gorenjskem imamo le enega, to je Dijaški in študentski dom (DŠD) Kranj, kjer število visokošolskih študentov s subvencionirano stanarino zadnja leta zelo upada in dosega le približno 20 odstotkov kapacitet. Iz DŠD-ja so sporočili, da prav zaradi tega upada v študentski del doma nameščajo tudi študente višjih šol, ki naj bi po zakonodaji sicer bivali v dijaških domovih, poleg tega pa vsako leto v dom pride tudi pet do deset tujih študentov. Skupaj s tujimi študenti in študenti višjih šol je bil študentski del doma v preteklih letih zaseden približno 30-odstotno, za letos pa podatkov o zasedenosti še nimajo. Na zasedenost doma po njihovem mnenju vplivajo pregosta mreža šol in fakultet, manjši vpis na bližnjo Fakulteto za organizacijske vede (FOV) ter sprememba življenjskega sloga študentov, ki si vse bolj želijo enoposteljnih sob. Študenti, nastanjeni v DŠD-ju, prihajajo iz različnih slovenskih regij, zelo redko iz Gorenjske. Največ jih obiskuje prav FOV, nekaj jih študira na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin na Jesenicah in nekaj na Fakulteti za državne in evropske študije v Predosljah, izjemoma kakšen študent hodi na katero od ljubljanskih fakultet. Višješolski študenti pa so vpisani v programe bližnjega Šolskega centra Kranj in Biotehniškega centra Naklo.

Večje število študentov iz Gorenjske vsako leto odda prijavo za bivanje v študentskih domovih v Ljubljani. Za prihajajoče študijsko leto so kandidati s stalnim prebivališčem v gorenjski regiji v sistem eVŠ izpolnili 634 prošenj za subvencionirano bivanje, od tega je 534 prošenj za bivanje v študentskem domu. V študijskem letu 2016/2017 je v študentskih domovih po Ljubljani bivalo 516 študentov iz gorenjske regije, leto prej pa še nekaj več. Podobno število pričakujejo tudi letos.

KOMENTAR
Jasna Paladin

Skupaj močnejši

Občine Kamnik, Domžale, Mengeš, Moravče in Trzin so nedavno zaključile veliko, uspešno skupno zgodbo, ki je – kot poudarjajo prav vsi vpleteni župani – ne bi bilo, če moči ne bi združili in vrsto let tesno sodelovali z roko v roki.

Gre za kohezijski projekt obnove in izgradnje vodovodnega sistema, ki so ga občine pripravile in izvedle skupaj, za to pa prejele nepovratnih enajst milijonov evrov iz Kohezijskega sklada. Kmalu bodo omenjene občine zaključile še drugi, še večji kohezijski projekt izgradnje kanalizacijskega omrežja in nadgradnje Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik, tokrat še v širšem obsegu, saj sta sodelovali tudi občini Komenda in Cerklje na Gorenjskem. Leta priprav dokumentacije, neskončna birokracija in nenehno spreminjajoči se pogoji, negotovost pri sofinanciranju, a nujnost izvedbe obeh projektov, na stotine potrebnih soglasij in mnogo drugega je omenjene občine povezalo v skladno in tudi pogumno ekipo, ki je bila prav zato slišana in upoštevana tudi na ravni države. Pravzaprav je bila nedavna novinarska konferenca ob zaključku projekta povsem v znamenju pomena tesnega medsebojnega sodelovanja. Župani so odkrito priznali, da jim tako velikega in pomembnega projekta, čeprav nujnega, vsakemu posebej nikdar ne bi uspelo uresničiti. Sploh ne v takšnem obsegu. »Uspelo nam je res nekaj izjemnega. Kar nepredstavljivo je, da se nam ni uspelo le dogovoriti za tako pomembno stvar, uspelo nam jo je tudi skupaj pripeljati do konca in ves čas tesno sodelovati,« so ugotavljali sodelujoči župani.

Čeprav je od uvedbe lokalne samouprave, katere posledica je danes kar 212 slovenskih občin, minila že vrsta let in omenjene občine (z izjemo Cerkelj) že dolgo niso več del nekdaj dveh velikih občin Domžale in Kamnik, jih še vedno povezuje vrsta skupnih stvari. Zdi se, da čedalje več. Ne le veliki infrastrukturni projekti, ampak tudi skupne ustanove (knjižnice, zdravstveni domovi ...), različne organizacije (medobčinski inšpektorat in medobčinska društva ...) in projekti na vseh ravneh družbe. Takšno prakso seveda izvajajo tudi druge občine po Gorenjskem in drugje po Sloveniji.

In čeprav je občinam, tudi tistim najmanjšim, vsaki zase uspelo uresničiti vrsto zadanih ciljev in upravičiti pričakovanja svojih občanov, pa je očitno, da pri velikih projektih brez sodelovanja in povezovanja ne gre. Ne nazadnje tudi različne cevi in kabli občinskih mej ne poznajo in le skupaj tvorijo funkcionalno omrežje.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Višje cene vrtca

Radovljiški občinski svet je v sredo na seji potrdil zvišanje cen programov vrtca, ki bodo od prvega novembra dalje v povprečju višje za štiri odstotke.

Marjana Ahačič

Radovljica – Višje cene so predvsem posledica kritja stroškov dviga plač zaposlenim v najnižjih plačnih razredih, ki so se zvišale z odpravo plačnih anomalij v javnem sektorju, so pojasnili na radovljiški občinski upravi. Mesečna cena programa za otroka v oddelku prvega starostnega obdobja bo tako za 3,21 odstotka višja in bo znašala 465 evrov, za otroka, ki obiskuje oddelek drugega starostnega obdobja, bo cena višja za 4,73 odstotka in bo znašala 355 evrov, za oddelek tri- do štiriletnih otrok in kombinirani oddelek pa bo cena višja za 3,88 odstotka, kar pomeni, da bo znašala 394 evrov.

Občina sicer iz proračuna financira razliko med polno ceno programa in plačili staršev. Starši v povprečju plačajo 35 odstotkov polne cene in bodo v povprečju plačevali dobrih pet evrov več na mesec kot doslej. V sedmih enotah radovljiških vrtcev je v letošnjem šolskem letu prostora za 757 otrok, skupaj je trenutno oblikovanih 41 oddelkov. Po potrebi bodo še med letom odprli dodaten oddelek v Lescah.

Zaplesali pod novo streho

Tržič – Zaključek gradbenih del na tržiškem Vrtcu Palček, še najbolj je na zunaj opazna nova streha, so v torek proslavili s prireditvijo, na kateri so imeli v plesu, recitacijah in zapeti pesmi glavno vlogo otroci in vzgojiteljice. Kot pa je povedala vršilka dolžnosti ravnateljice Vrtca Tržič Tatjana Blaži, so se občinske investicije več kot razveselili: »Res je enota Palček »najmlajša« enota Vrtca Tržič, vendar je kritina odslužila svoje, saj je bila na novo zgrajena leta 1987 s samoprispevkom občanov in je letos dopolnila trideset let. V letu 2018 bomo praznovali 70-letnico vrtca na tem mestu, saj so bile leta 1948 odprte najprej jasli, deset let kasneje so se jim pridružili otroci vseh starosti.« Izbrani izvajalec del je bilo gradbeništvo Hočevar, investicija je bila s še drugimi deli – zamenjali so tudi strešna okna, namestili novo strelovodno inštalacijo … – vredna dobrih 126 tisoč evrov.

Vrtec Palček ima novo »kapo«, v njem je veliko veselja, kot so otroci in vzgojiteljice pokazali na prireditvi. / Foto: Tina Dokl

Socialni teden tudi v znamenju Kreka

Ljubljana – Pod naslovom Delam, da (pre)živim se je včeraj začel deveti Socialni teden v organizaciji Socialne akademije – zavoda za izobraževanje, raziskovanje in kulturo. Do 7. oktobra se bo v Sloveniji in zamejstvu zvrstilo več kot trideset dogodkov. Osrednja tema je tokrat kariera, ki so jo zajeli nekoliko širše – skozi delo, ki je temelj človekovega dostojanstva, dogajanje pa se prepleta tudi s stoletnico smrti dr. Janeza Evangelista Kreka. Za uvod v Socialni teden so tako sinoči v Ljubljani v sodelovanju z Založbo Družina premierno prikazali dokumentarni film o Krekovem življenju in delu z naslovom Samo začeti je treba. Tudi zaključek Socialnega tedna bo v znamenju Kreka, saj ga bodo sklenili na predvečer 100. obletnice njegove smrti s slavnostno akademijo, ki bo v soboto, 7. oktobra, ob 18. uri na športnem igrišču pred podružnično šolo v Selcih. Slovesnost pripravlja domače Kulturno društvo dr. Janez Evangelist Krek.

Gasilska doplačilna poštna znamka

Kranj – Prihodnji teden, ko bo Teden požarne varnosti (od 2. do 7. oktobra), bo na vsako poštno pošiljko v notranjem in mednarodnem prometu treba prilepiti tudi gasilsko doplačilno poštno znamko v vrednosti 0,15 evra, razen na pošiljke knjig, časopisov in revij. Zbrana sredstva od prodaje doplačilnih znamk bodo uporabili za izenačevanje materialne opremljenosti gasilstva in spodbujanje mladine za delo v gasilstvu.

Zaveza kakovosti in napredku

Center za delo, usposabljanje in varstvo Radovljica je kot prvi med tovrstnimi slovenskimi organizacijami prejel certifikat standarda kakovosti ISO 9001, ki zanje pomeni predvsem iztočnico za še boljše delo.

Marjana Ahačič

Od desne: direktor SIQ Igor Likar, državna sekretarka Martina Vuk, predsednik sveta uporabnikov Matjaž Tibola, direktorica CUDV Radovljica Slađana Anderle in Jožica Trstenjak, vodja kakovosti v centru. / Foto: Gorazd Kavčič

Radovljica – »Mi smo stranke, ki pričakujemo dobro opravljene storitve za nas. Smo najpomembnejši. Vse se dela za nas, da bi bili mi zadovoljni. Tako kot je kupec kralj,« je zbrane na slovesnosti ob podelitvi certifikata nagovoril Matjaž Tibola, predsednik sveta uporabnikov Centra za delo, usposabljanje in varstvo (CUDV) Matevža Langusa Radovljica, in na ta način pojasnil, kaj za uporabnike pomeni pridobitev certifikata kakovosti ISO 9001. Certifikat je direktorici Slađani Anderle na slovesnosti v sredo izročila državna sekretarka na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Martina Vuk, CUDV Radovljica pa je tako postal prva ustanova med slovenskimi CUDV in varstveno-delovnimi centri (VDC), ki izpolnjuje te stroge mednarodne standarde. »S tem smo se zavezali, da v vseh procesih dela zagotavljamo kakovostne, strokovne in individualno prilagojene storitve osebam z motnjami v duševnem razvoju na vseh področjih delovanja: vzgoje, izobraževanja, nastanitve, oskrbe, zaposlitve, zdravstva in rehabilitacije«, je povedala direktorica CUDV Radovljica Slađana Anderle, ki ob tem poudarja, da je kakovost v storitveni dejavnosti meriti veliko težje kot drugje.

»Za to, da vstopimo v postopek pridobivanja certifikata kakovosti, smo se odločili, ker smo želeli preveriti, ali res delamo kakovostno, in imeti iztočnico, kaj lahko še izboljšamo. Naš glavni cilj pa je dobro počutje in vedno večje zadovoljstvo naših stanovalcev. Če so zadovoljni oni, to daje smisel našemu delu, s čimer se veča tudi zadovoljstvo zaposlenih.«

»Gre za zelo pomemben korak. S standardi kakovosti ugotavljamo, kakšni so načini sodelovanja in povezovanja, kar je posebno pomembno zato, da preprečujemo odstopanja, vnaprej načrtujemo in sproti vrednotimo raven storitev za uporabnike in zaposlene.«

Igor Likar, direktor SIQ – Slovenskega instituta za kakovost in meroslovje, pa je poudaril, da kakovost ni cilj, ampak pot, zato je pridobljeni standard kakovosti spodbuda za vse, ki delujejo v centru, in močna motivacija, da kakovost na tej poti še nadgrajujejo v smeri odličnosti.

CUDV Radovljica je socialnovarstveni zavod, v katerem skrbijo za otroke, mladostnike in odrasle osebe z motnjami v duševnem in telesnem razvoju. Otrokom in mladostnikom omogočajo šolanje, bivanje ter varstvo. Za odrasle osebe organizirajo varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji ter bivanje, prilagojeno njihovim potrebam. Vsem zagotavljajo tudi zdravstveno varstvo, rehabilitacijo in nego. V okviru CUDV Radovljica delujejo: osrednja enota Radovljica, VDC Radovljica, VDC Jesenice in štiri bivalno-stanovanjske skupine v Radovljici, Poljčah, na Jesenicah in v Bohinjski Beli.

Turizem se razvija tudi na Jesenicah

Število ponudnikov turističnih namestitev v občini se je povečalo na dvajset, posledično je poskočilo tudi število nočitev.

Urša Peternel

Jesenice – Ob 27. septembru, ko obeležujemo svetovni dan turizma, so pred Turistično-informacijskim centrom (TIC) Jesenice postavili stojnico, na kateri so predstavljali turistično ponudbo Jesenic in okolice, kolesarski sistem JeseNICE Bikes, obiskovalci so vrteli kolo sreče, za popestritev pa sta poskrbela lika iz Savskih jam Viktor Ruard in rudar Tona.

Ob tej priložnosti smo turistično informatorko v TIC Jesenice Neno Koljanin povprašali, kakšna je bila letošnja poletna turistična sezona na Jesenicah. Kot je povedala, se v sezono ozirajo z velikim zadovoljstvom. Ugotavljajo, da se število nočitev na Jesenicah in v okolici iz leta v leto povečuje, letos od januarja do konca julija so jih tako našteli več kot 10.500, kar je bistveno več kot v enakem obdobju lani, ko jih je bilo 7500. Najbolj obiskana meseca sta bila julij in avgust. Če so lani v avgustu v vsej občini našteli 3376 nočitev, so jih v letošnjem avgustu 3700 našteli samo v Kampu Perun, je povedala Nena Koljanin.

Turistična informatorka Nena Koljanin ob Viktorju Ruardu in rudarju Toniju

Da se turizem na Jesenicah razvija, kažejo tudi podatki o številu ponudnikov turističnih sob in apartmajev. Če v preteklih letih na Jesenicah z okolico skorajda ni bilo ponudnikov turističnih sob, pa je letos takšnih, ki prenočitvene zmogljivosti ponujajo preko Bookinga in Airbnb, že dvajset. To je znak, da svojo priložnost v razvoju turizma, ki beleži rast v vsej Evropi, vidi vse več domačinov.

Do kombija tudi z donatorji

Društvo paraplegikov Gorenjske je svojemu namenu slovesno predalo kombinirano vozilo za prevoz invalidov paraplegikov in se za finančno pomoč zahvalilo tudi donatorjem. Vozniki vozila so prijatelji in prostovoljci, a potrebna bi bila sistemska rešitev s poklicnim voznikom, so opozorili.

Suzana P. Kovačič

Kranj – Predsednik Društva paraplegikov Gorenjske Peter Robnik je povedal, da je vozilo stalo 43 tisoč evrov, od tega je 27 tisoč za nakup s premostitvenimi sredstvi zagotovila Zveza paraplegikov Slovenije (pričakujejo povračilo fundacije FIHO iz že planiranih sredstev za investicije), 16 tisoč evrov za predelavo kombija pa so zagotovili Društvo paraplegikov Gorenjske iz prihranjenega denarja in donatorji, med večjimi so bili Mestna občina Kranj, občina Cerklje, Zavarovalnica Triglav in Gold Wings Slovenije. Robnik je povedal, da so prevozi invalidov paraplegikov ena pomembnejših dejavnosti društva. Vse več članov je starejših, potreba po prevozih za različne namene vse večja, še posebno pa za prevoze v zdravstvene ustanove: »Rešilni avto te že pripelje do zdravstvene ustanove, ne naloži pa invalidskega vozička. Ko čakaš v vrsti za pregled, se z vozičkom lahko giblješ, greš na kavo ... Po drugi strani pa s tem, ko imamo lasten prevoz, manj obremenjujejo prevoze z rešilnimi avtomobili.« Robnik je poudaril, da je dolgoročnejša rešitev poklicni voznik, zdaj jim priskočijo na pomoč prijatelji in prostovoljci. Društvo paraplegikov Gorenjske pokriva 18 občin, le iz ene občine, Žirovnice, nimajo nobenega člana. Največ članov je iz kranjske občine, Robnik se je v imenu društva županu Boštjanu Trilarju zahvalil za njegov posluh tudi, ko prosijo za kakšen evro za svoje programe. Župan je k temu dodal, da tisto, kar občine lahko in morajo narediti, je primerna infrastruktura za gibalno ovirane, opozoril pa, da se mora s sistemskimi rešitvami, kot je tudi poklicni voznik, ukvarjati in odzvati država. Župan je pohvalil izredno dejavnost članov društva, tako na športnem kot kulturnem področju.

Ob slovesni predaji vozila člani društva v družbi kranjskega župana Boštjana Trilarja, Janke Planinc iz Zavarovalnice Triglav, predsednika zveze in društva paraplegikov Daneta Kastelica in Petra Robnika ... / Foto: Tina Dokl

Med podjetji, ki delujejo v lokalnem okolju in vanj vračajo, je Zavarovalnica Triglav, tokrat z donacijo za predelavo kombija. Direktorica območne enote Kranj Janka Planinc jim je ob uradni predaji zaželela varno vožnjo in dodala, da verjame tudi v to, da bodo s skupnimi močmi naredili še več dobrega. Sredinega prevzema vozila se je udeležil predsednik Zveze paraplegikov Dane Kastelic, tudi on je opozoril, da bi potrebo po poklicnih voznikih morali rešiti sistemsko in da je (žal) tudi za nakup kombiniranih vozil za prevoz invalidov paraplegikov v devetih pokrajinskih društvih dolga čakalna vrsta.

V Mengšu bodo obnovili brv

Mengeš – V Mengšu nameravajo obnoviti brv, ki povezuje parkirišče pred Kulturnim domom Mengeš s športnim parkom. Z investicijo, za katero so v proračunu rezervirali dvajset tisoč evrov, bodo začeli predvidoma v začetku oktobra in naj bi trajala dva tedna. Trenutno so v fazi zbiranja ponudb za izbor najugodnejšega izvajalca. Kot pojasnjujejo na občinski upravi, bodo zamenjali nosilno konstrukcijo in podnice ter postavili novo ograjo. V času obnove bo za prehod Pšate postavljen začasen lesen most.

Pridobili sredstva za igrišče v Utiku

Vodice – Občina Vodice je na razpisu Fundacije za šport pridobila 21 tisoč evrov nepovratnih sredstev za ureditev večnamenskega igrišča ob gasilski brunarici v Utiku. Projekt obsega izgradnjo igrišča z umetno travnato površino v velikosti 40 x 20 metrov ter izgradnjo asfaltiranega igrišča v velikosti 28 x 15 metrov. Obe igrišči bosta opremljeni in osvetljeni. Dela v vrednosti 72 tisoč evrov, bodo dokončana predvidoma še jeseni.

Prenovljena Qlandia je tudi večja

Danes bodo uradno odprli novi del nakupovalnega centra Qlandia Kranj, v katerem je devet novih trgovin. Gasilcem se bodo z donacijo zahvalili za julijsko hitro gašenje

Vilma Stanovnik

Kranj – V nakupovalnem središču Qlandia Kranj bodo danes ob 17. uri uradno odprli novi del centra. V centru, ki na tej lokaciji posluje že skoraj deset let, so tako ob obstoječih dvajset tisoč kvadratnih metrih pridobili še skoraj štiri tisoč kvadratnih metrov dodatnih nakupovalnih površin. Qlandia Kranj se bo tako zdaj ponašala že z več kot petdeset trgovskimi lokali in dodatnimi pokritimi parkirišči, ki bodo privabili številne obiskovalce iz gorenjske in osrednje slovenske regije, v nakupovalnem mestu pa bodo ob razširjeni ponudbi poskrbeli tudi za pester družabni program in promocijske dogodke.

Današnji dogodek bo zaznamovan s pestrim glasbenim programom v družbi gostov BQL, Mance Špik in Ines Erbus, prav tako pa bo poskrbljeno za zabavno animacijo najmlajših obiskovalcev. Že od 15. septembra v centru poteka velika nagradna igra, v kateri bo novembra znan srečen dobitnik ali dobitnica vozila znamke Seat Ibiza, ki ga podarja Avtohiša Vrtač iz Kranja. Meta Ahačič, vodja centra Qlandia Kranj, poudarja, da bodo v novih trgovinah, kot so L'Occitane, Sten-Time, Müller, Transporter, Vitapur, CCC, PS Fashion, Mima Fashion in Cafe Capuccino, tudi v naslednjem tednu svoje obiskovalce praznično razvajali s posebnimi otvoritvenimi popusti, presenečenji in drugimi ugodnostmi, da bi jim ob obisku pričarali čim večje nakupovalne užitke. Sicer pa so se po odločitvi za širitev obstoječega nakupovalnega centra gradbena dela v Qlandii Kranj začela že lani oktobra, odprtje novega dela pa so lastniki v družbi Centrice Real Estate načrtovali v prvi polovici letošnjega julija. Že v februarju so tako na tej lokaciji v sklopu prenove odprli restavracijo McDonald's, slab mesec pred načrtovanim slovesnim odprtjem je pri zaključku gradbenih del na vzhodnem delu objekta, kjer se stikata stari in novi del centra, v zgodnjih jutranjih urah prišlo do nenadnega požara, ki je za skoraj štiri mesece zamaknil načrte.

Junijski požar so s hitro intervencijo uspešno lokalizirale in pogasile gasilske enote Gasilsko-reševalne službe Kranj in 13 sodelujočih kranjskih enot PGD (Primskovo, Britof, Kokrica, Stražišče, Breg ob Savi, Bitnje, Mavčiče, Goriče, Žabnica, Besnica, Trstenik, Suha in Predoslje) v sodelovanju z gasilci Gasilske brigade Ljubljana. »Ob odprtju novega dela Qlandie Kranj se želimo več kot 150 gasilcem oddolžiti in se jim zahvaliti z donacijo v višini deset tisoč evrov za njihovo požrtvovalno, hitro in uspešno intervencijo,« je povedala Mojca Prošek iz družbe Centrice Real Estate.

Odprli obnovljeno kovačnico

V rojstni hiši Ignacija Borštnika v Cerkljah so po skoraj sto letih obnovili kovačnico. Bodo Borštnikove prstane odslej kovali v Cerkljah?

Janez Kuhar

Cerklje – V Borštnikovi domačiji, rojstni hiši Ignacija Borštnika, so pred nedavnim slovesno odprli obnovljeno kovačijo. Tako se je po skoraj sto letih v kovačiji znova zaiskrilo žareče oglje, iskrice pa so letele tudi iz žarečega železa, ki ga je na nakovalu oblikoval kovaški mojster Janez Globočnik, ki v Cerkljah v zadovoljstvo krajanov in tukajšnjih kmetov še opravlja kovaško obrt.

Kovaški mojster Janez Globočnik je izdelal sedem železnih Borštnikovih prstanov.

Borštnikovo hišo je pred šestimi leti podedoval Tomaž Novak, Borštnikov pranečak. Novakovi so se odločili propadajočo domačijo obnoviti v starem slogu ter ji vrniti nekdanjo podobo in dušo. Tako je svoje drugo rojstvo doživela tudi kovačnica. Strokovni mentor pri njeni ureditvi je bil kovaški mojster Janez Globočnik, pri obnovi pa je sodeloval tudi Zavod za varstvo kulturne dediščine, območna enota Kranj. »V tej kovačnici bomo poskušali 'skovati' kakšno dobro idejo o prihodnosti Borštnikove hiše. Tukaj bi lahko kovali tudi železne Borštnikove prstane«, je dejal Daniel Novak.

V Borštnikovi hiši je namreč s prezgodnjo smrtjo Mihe Štera leta 1928 prenehala delovati tudi kovačija. Po njegovi smrti je kovačnico prevzel Franc Ciperle iz Dvorij pri Cerkljah. Ta je nekaj časa še koval v Borštnikovi kovačiji, a ko mu je vdova Marija Borštnik po moževi smrti prodala del hleva, si je v njem uredil svojo kovačnico, ki z nekoliko spremenjeno dejavnostjo deluje še danes.

O prostorskem dokumentu še enkrat

Na seji občinskega sveta v Šenčurju so odločanje o spremembah in dopolnitvah občinskega prostorskega načrta prestavili na prihodnjo sredo

Danica Zavrl Žlebir

Šenčur – Že na prejšnji seji bi moral občinski svet v Šenčurju obravnavati spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta, sedaj pa je bila ta točka uvrščena na septembrsko sejo. A tudi s te seje so jo morali umakniti, saj se je med razpravo pojavil dvom, ali so v dokumentu upoštevane pripombe statutarno pravne komisije.

Postopek za spremembe in dopolnitve prostorskega dokumenta je potekal od leta 2013, leta 2014 je bila javna razgrnitev, leta 2015 so zaprosili za mnenja soglasjedajalcev, zadnja so prejeli šele prejšnji mesec. Postopek se je začel s 103 pobudami, kar 97 jih je bilo vključenih v nadaljnji postopek, zato je tudi tako dolgo trajalo, da je dokument prišel na občinski svet. Pobude so zadevale zahteve za spremembo 31 ha kmetijskih zemljišč v stavbna, le nekaj pobudnikov pa je želelo zemljišča iz stavbne spremeniti v kmetijsko rabo. Končni »izplen« je za 5,7 ha odobrenih sprememb iz kmetijske v stavbno rabo in 1,1 ha iz stavbne v kmetijsko rabo. Občina Šenčur leži na izrazitem kmetijskem območju in so pogajanja za nova stavbna zemljišča zelo problematična, smo slišali na seji. Na koncu je bilo v celoti upoštevanih šest pobud, 34 skoraj v celoti, 57 pa je bilo v celoti zavrnjenih.

Predlagatelji so pričakovali, da bodo dokument lahko tokrat že potrdili, saj je s sprejetjem povezan zelo pomemben projekt v občini, gradnja nadvoza nad avtocesto za kolesarsko stezo Šenčur–Voklo, s spremembami dokumenta bo odpravljena ovira za pridobitev gradbenega dovoljenja. Svetniki so ocenili, da je brez upoštevanja predlogov statutarno pravne komisije, ki jo vodi Simon Kuhar, dokument nepopoln, zato ga niso želeli potrditi. Sprejeli so predlog podžupana Aleša Periča Močnika, ki je v odsotnosti župana Cirila Kozjeka vodil sejo občinskega sveta, da to točko dnevnega reda posebej obravnavajo na seji prihodnjo sredo.

Gasilski dom bo večji

Suzana P. Kovačič

Bistrica pri Tržiču – Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Bistrica pri Tržiču bo povečalo obstoječi gasilski dom in dozidalo dodatne garaže. Njihov predsednik Luka Rener je povedal, da se je že dlje časa kazala prostorska stiska, ki se je letos avgusta z dobavo novega vozila za gozdne požare GVGP-2 še povečala. Zamenjali bodo tudi zdajšnja dotrajana vrata z modernejšimi dvižnimi rolo vrati. »Vse to nam bo omogočilo boljše pogoje za delo in še hitrejše izvoze na intervencije,« je poudaril Rener. Šestdeset tisoč evrov bo za investicijo zagotovila Občina Tržič, kar je bilo sprejeto z nedavnim rebalansom proračuna, približno sedemdeset tisoč evrov bo zagotovilo PGD Bistrica pri Tržiču. »Gradbeno dovoljenje imamo, v preteklih mesecih smo pridobili ponudbe izvajalcev in se na koncu odločili za domače podjetje Semago. Z deli bomo predvidoma začeli že v naslednjem tednu,« je še dejal Rener. PGD Bistrica pri Tržiču je gasilska enota 3. kategorije in je osrednja enota v občini Tržič ter tudi enota širšega pomena z nalogo gašenja in reševanja v predoru Ljubelj, posredujejo pa pri nesrečah na celotnem območju občine. Društvo ima več kot sto članov, operativno enoto sestavlja 34 članov. Dobre rezultate dosegajo tudi na gasilskih tekmovanjih.

Opravičila za onesnaženje ni

Konec avgusta je v občini Cerklje prišlo do onesnaženja potoka Reka, ki ga preiskujejo tudi pristojne inšpekcijske službe.

Aleš Senožetnik

Spodnji Brnik – Slovensko društvo za zaščito voda je zaskrbljeno zaradi onesnaženja potoka Reka, do katerega je menda prišlo že večkrat, nazadnje konec avgusta, ko je člane društva o penjenju vodotoka obvestil občan. Analize vzorčenja vode v potoku so pokazale na intenzivno onesnaženje potoka v dolžini enega kilometra od Spodnjega Brnika, zaradi česar je po besedah predsednika Ribiške družine Bistrica Domžale Martina Moverna prišlo tudi do pogina okoli petsto rib, večinoma postrvi. »Onesnaženje na tem področju se dogaja že dlje časa, toda tokrat so bile posledice najhujše. Zaradi suše je bil vodotok potoka precej nizek, zaradi česar je imelo tudi onesnaženje hujše posledice. Če je vodostaj višji, sta zaradi večje količine vode koncentracija onesnaženja in s tem škoda manjši. Žal so vodotoki postali smetnjaki,« je kritičen Movern.

»Zaradi neposrednega odvajanja organskih snovi v potok prihaja do zastrupljanja tega vodnega telesa, do uničevanja ekosistemov ter degradacije habitatov na škodo vsega lokalnega okolja in njenih prebivalcev,« so zapisali v Slovenskem društvu za zaščito voda, ki poziva k večji okoljski ozaveščenosti in trajnem varovanju naših voda. »Občane pozivamo, naj si ne zatiskajo oči in naj v svojem lokalnem okolju opozarjajo na nepravilnosti pri ravnanju z vodami,« dodajajo.

Foto: Slovensko društvo za zaščito voda

Ob avgustovskem onesnaženju potoka Reka je poginilo okoli petsto rib.

Na ministrstvu za okolje in prostor pravijo, da je bila o onesnaženju obveščena ribiška inšpektorica, ki pa na more voditi postopkov, saj je pogin rib vedno posledica onesnažene vode, kar je pristojnost inšpekcije za okolje, ki so ji zadevo predali. Analize vode kažejo na organsko onesnaženje, ribe pa niso bile obremenjene s strupenimi snovmi. »Pogin je bil posledica pomanjkanja kisika zaradi nizkega vodostaja in visokih temperatur, kar je bilo seveda ob pritoku organsko onesnažene vode najverjetnejši vzrok za pogin,« so še pojasnili v odgovoru.

Z Inšpekcije za okolje in naravo Inšpektorata RS za okolje in prostor so nam sporočili, da so ob zadnjem avgustovskem onesnaženju prejeli prvo prijavo. »Po uradni dolžnosti je bil opravljen inšpekcijski pregled pri nosilcu dejavnosti v naselju, za katerega je bil podan sum nastajanja odpadnih vod iz dejavnosti in bi lahko bile možen vir onesnaženja glede na rezultate analize vode. Ugotovljeno je bilo, da se prijavljena dejavnost izvaja na lokaciji izven tega naselja in kot taka ni vir predmetnega onesnaženja. Ugotovitveni postopek še ni zaključen,« so pojasnili.

Ljubljanski in Kranjski območni urad uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin sta preverila dotoke vode v ribogojnice, ki se nahajajo gorvodno in dolvodno od potoka Reka. Ena ribogojnica je na začetku vodotoka Reka, torej višje od onesnaženja, preostale pa so na vodotoku Pšata, v katerega se Reka izliva. Kot pravijo, ne razpolagajo z informacijami, da bi katera izmed ribogojnic zabeležila večji pogin rib.

Z dogodkom je seznanjena tudi cerkljanska občinska uprava. Kot pojasnjuje župan Franc Čebulj, je kanalizacijski sistem na tem območju zgrajen, prebivalcem pa torej dane vse možnosti prikopa nanj, zato za onesnaževanje ni opravičila. »Pozivam tiste, ki onesnažujejo, da se podvizajo in čim prej pridejo na občino ter pridobijo soglasje za priklop,« apelira Čebulj, ki iz sicer neuradnih informacij, s katerimi razpolaga, domneva, da gre za dva onesnaževalca.

V bloku jih je zeblo

Naš bralec, ki živi v Podlubniku 153, nam je ta teden potožil, da kljub mrazu v bloku še vedno ne kurijo, medtem ko so drugje po Škofji Loki že začeli ogrevati.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Nizke temperature zadnjih tednov so nas že pripravile do tega, da smo doma zakurili. Tudi v večstanovanjskih stavbah, kjer je ogrevanje odvisno od upravljavcev zgradb, so večinoma že začeli z ogrevanjem, ne pa tudi v stolpnici Podlubnik 153, nam je ta teden sporočil starejši stanovalec. Pri upravljavcu stavbe, SPO, podjetju za upravljanje nepremičnin Škofja Loka, smo poizvedeli, zakaj.

To podjetje upravlja veliko večino stanovanjskih stavb v Škofji Loki in tudi skoraj vse centralne kotlovnice. »Že sredi preteklega tedna smo povsod začeli z ogrevanjem, razen v naselju stolpnic Podlubnik 152–162, kjer pa so nastale tehnične oziroma bolj logistične težave,« odgovarja direktor Robert Novljan. »Vsaka stavba v omenjenem naselju ima na vstopu toplovodnih inštalacij v hišo vgrajen merilnik porabe toplotne energije, ki služi za namen delitve stroškov ogrevanja med posameznimi stavbami. V začetku poletja smo zaradi predpisane periodične kontrole delovanja merilnike demontirali in odpeljali na umerjanje. O rezultatih testiranj smo bili obveščeni konec avgusta. Ker izvajalec kontrole za večino merilnikov ni izdal pozitivnega mnenja o pravilnem delovanju, smo morali naročiti nove. Žal pa je prišlo do večjega zamika pri dobavi novih toplotnih števcev, ker jih noben trgovec pri nas nima na zalogi. Predstavnikom kurilnega odbora smo v začetku prejšnjega tedna predstavili začasno rešitev, da se namesto števcev vgradijo vmesni elementi, s čimer bi bil omogočen pretok tople vode, vendar se zaradi pričakovanih dodatnih stroškov s tem niso strinjali. Dne 20. septembra smo na vse oglasne deske v naselju o tem izobesili obvestilo. Na podlagi zahtev posameznih stanovalcev za začetek ogrevanja smo v ponedeljek, 25. septembra, o tem obvestili člane kurilnega odbora. Odbor je včeraj (v torek, op. avt.) dal soglasje za takšno začasno rešitev, nato smo takoj začeli z vsemi potrebnimi deli in danes (v sredo) že začeli z ogrevanjem. Včasih kljub maksimalnemu trudu ne moremo zadovoljiti vseh svojih strank, po drugi strani pa do težav sploh ne bi prišlo, če bi vse merilnike že preko poletja zamenjali z novimi, kakor smo tudi svetovali etažnim lastnikom preko njihovih odborov v mesecu juniju. Žal se pri stroških takšne zadeve rade 'zataknejo'.«

Prekrški s kolesom

Kolesarji opozarjajo, da so na delu poti od doma proti zdravstvenemu domu prisiljeni narediti prekršek ali stopiti s kolesa.

Vilma Stanovnik

Kranj – »Ker redno jemljem zdravila za redčenje krvi in hodim na kontrole v kranjski zdravstveni dom, sem slabe volje, ker do tja ne morem varno s kolesom. Če ne prej, moram s kolesa v križišču pri Zavarovalnici Triglav. Marsikdo tam stopi s kolesa, drugi naredijo prekršek,« nas je opozoril Jože Ažman, ki je kolesar že od mladosti. »Čeprav sem v 82. letu, še vedno rad kolesarim. Včasih sem več hodil peš, sedaj pa težko, zato je kolo prava rešitev. Prejšnji teden, ko je potekal Evropski teden mobilnosti, je bilo o varnih kolesarskih poteh veliko govora, kolesarji pa ugotavljamo, da imamo marsikje težave in da, če hočemo priti na cilj, moramo narediti prekršek,« je še povedal Jože Ažman, ki je na to že opozoril tudi pristojne na kranjski občini. »Treba se je zavedati, da 25 let, razen nekaj malenkosti, pri urejanju kolesarskih poti ni bilo narejeno skoraj nič. Šle sedaj smo začeli z načrtnim delom. Končno smo evidentirali vse, kar je v zvezi s kolesarskimi potmi, stezami, pasovi in vsem drugim. Naredili smo kratkoročne ukrepe z izboljšanjem prometne signalizacije in podobno. To malo stane in je moč narediti zelo hitro. Pripravljene pa imamo tudi že srednjeročne ukrepe, in če bo sreča s pridobivanjem evropskega denarja, bo marsikaj narejeno že v naslednjih letih,« pravi Andrej Zalokar iz Komisije varno kolesarim in pojasnjuje, da je za varno pot s kolesom do zdravstvenega doma trenutno treba narediti ovinek.

Želijo si dom za starejše

Žirovski občinski svetniki so se na zadnji seji strinjali s podelitvijo stavbne pravice za namen gradnje manjšega doma upokojencev.

Mateja Rant

Žiri – V občini Žiri se že vrsto let spopadajo s problematiko zagotavljanja institucionalnega varstva za starejše, saj bi glede na potrebe na tem območju potrebovali še vsaj petdeset mest. Zato so se odločili za podelitev stavbne pravice, s katero bi kandidatu za gradnjo doma za starejše omogočili prijavo na razpis ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Ministrstvo je namreč konec junija objavilo javni razpis za podelitev koncesij za opravljanje institucionalnega varstva v domovih za starejše. Ena izmed ključnih zahtev javnega razpisa za podelitev koncesije je, da kandidat razpolaga z lokacijo, primerno za gradnjo doma starejših, kar izkaže z lastništvom zemljišča ali stavbno pravico. Ker jim je v Žireh za prodajo zemljišča zmanjkalo časa, bodo to rešili s podelitvijo stavbne pravice za največ 99 let za okrog 1800 kvadratnih metrov veliko zemljišče v bližini zdravstvenega doma. S tem bodo po besedah župana Janeza Žaklja omogočili nadaljevanje projekta gradnje medgeneracijskega središča, v okviru katerega naj bi med drugim zagotovili vsaj petdeset postelj za starejše. »Ta čas je v pripravi dokumentacija, da bo investitor, to je avstrijsko podjetje Sene Cura, oddalo prijavo za gradnjo pet do šest manjših domov, med katerimi je tudi žirovski.« Župan se nadeja, da bi na ta način lahko do leta 2020 dobili dom za starejše, saj so tudi občani to navedli kot eno ključnih investicij v občini. Odgovoril je tudi na nekatere pomisleke svetnikov, kaj bi se zgodilo, če do gradnje doma ne bi prišlo, z zemljiščem pa po podelitvi stavbne pravice občina kljub temu ne bi mogla razpolagati. »Če po podpisu pogodbe ne pride do izgradnje doma v roku v dveh do treh let, bi moralo omenjeno podjetje poleg najemnine plačevati tudi penale. Stavbne pravice namreč ni mogoče odvzeti, bodo pa v primeru, če ne bodo sami gradili, vsaj zainteresirani, da zemljišče oddajo,« je pojasnil župan.

S podelitvijo stavbne pravice bodo omogočili nadaljevanje projekta gradnje medgeneracijskega središča, v katerem naj bi med drugim zagotovili vsaj petdeset postelj za starejše.

Popravek

V članku Svetniki niso dali podpore, objavljenem v Gorenjskem glasu v petek, 22. 9. 2017, *je navedeno, da se je ravnatelj Glasbene šole Škofja Loka Peter Kopač že upokojil. To ne drži, saj g. Kopač odhaja v pokoj šele 31. 12. 2017, seveda pa je pred tem treba pravočasno izbrati novega ravnatelja. Prav tako ne drži, da je proti pozitivnemu mnenju, ki naj bi ga na predlog pristojne komisije Občinski svet Občine Škofja Loka dal vsem trem kandidatom za ravnatelja, glasovala glavnina občinskih svetnikov: kot je razbrati s posnetka seje z dne 14. 6. 2017, je proti sklepu o pozitivnem mnenju glasovalo devet svetnikov, prav toliko kot za sklep. To pomeni, da občinski svet v tej zadevi ni sprejel ne predlaganega ne kakega drugega sklepa.*

V pojasnilo želimo navesti sledeče:

Svet zavoda je dne 16. 8. 2017 s priporočeno pošto s povratnico zaprosil vse štiri ustanoviteljice šole, med njimi tudi Občino Škofja Loka, za obrazloženo mnenje o treh prijavljenih kandidatih. Dne 1. 9. 2017 je ravnatelj Peter Kopač vse štiri še enkrat ustno in po elektronski pošti opozoril, da naj pravočasno pošljejo svoje mnenje. Do izteka zakonsko določenega 20-dnevnega roka sta prispeli le mnenji Občine Železniki in Občine Žiri, zato je Svet zavoda na svoji seji dne 6. 9. 2017 v skladu s 53.a čl. Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja veljavno odločal o novem ravnatelju brez mnenj Občine Škofja Loka in Občine Gorenja vas - Poljane. Izbrani kandidat, ki je prejel osem od desetih glasov članov Sveta zavoda (en član se je zaradi konflikta interesov izločil iz celotnega postopka), je 15. 9. 2017 prejel tudi pozitivno mnenje pristojne ministrice, kar le še dodatno potrjuje pravilnost vodenja postopka izbire novega ravnatelja v vseh njegovih predhodnih fazah.

Prof. Tilen Draksler,
predsednik Sveta zavoda
Glasbene šole
Škofja Loka

Nova šola in knjižnica

Občina Domžale je z uradnim odprtjem zaključila eno največjih letošnjih naložb – gradnjo prizidka k podružnični šoli v Ihanu, znotraj katere so odprli tudi Krajevno knjižnico Ihan.

Jasna Paladin

Novo pridobitev so v Ihanu slavnostno odprli ravnatelj OŠ Domžale Uroš Govc, vodja Podružnične šole Ihan Marta Krabonja, direktorica Knjižnice Domžale Barbara Zupanc Oberwalder in župan Toni Dragar.

Ihan – Slovesno odprtje podružnične šole v Ihanu je številne krajane in goste v veselem vzdušju združilo skoraj natanko leto dni po položitvi temeljnega kamna. Gradnja, potekala po predvidenem načrtu in v okviru začrtanega terminskega plana, je bila končana ob koncu poletnih počitnic, stavbo pa so svojemu namenu uradno predali v sredo, 20. septembra.

Kot je na odprtju povedal župan Toni Dragar, bo nova šola, ki jo je kot otrok, takrat sicer še bistveno manjšo, obiskoval tudi sam, ihanskim otrokom olajšala pot v šolo, saj se jim tako ne bo več treba voziti v matično Osnovno šolo Domžale, ta pa bo pridobila nekaj prostora in se tako za nekaj časa izognila prostorski stiski. Iz matične šole je z letošnjim šolskim letom tako odšlo devetdeset učencev, v ihansko šolo pa je zdaj tako vpisanih 213 učencev. »To je velik dan za Ihan. Zelo sem ponosen, da je v Ihanu zrastel takšen šolski kompleks. Danes odpiramo šolo za naše otroke, za našo prihodnost. Investicija je plod dela občinske uprave, mojih sodelavcev v sodelovanju z matično šolo. Prepričan sem, da boste zadovoljni, saj bomo danes, točno eno leto po položitvi temeljnega kamna, slovesno odprli novo podružnično šolo,« je ponosno povedal župan.

V sklopu investicije so uredili nov prizidek z zunanjim igriščem, obnovili so Šolsko ulico, ki pelje mimo šole, in zgradili novo avtobusno postajališče. Za potrebe delovanja šole je bila v bližini postavljena tudi nova transformatorska postaja TP Ihan šola in srednjenapetostna povezava iz TP Ihan center.

Ne le večje šole, v Ihanu so se z novim šolskim letom razveselili tudi svoje knjižnice. V pritličju šolskega objekta je svoje prostore namreč dobila Krajevna knjižnica Ihan, enota Knjižnice Domžale.

Ne samo lepi, tudi uporabni

V galeriji Šubičeve hiše v Poljanah so v torek odprli prodajno razstavo izdelkov varovancev Varstveno delovnega centra Kranj.

Mateja Rant

Poljane – Z izdelki, ki so jih v sodelovanju z Občino Gorenja vas - Poljane ter Zavodom za turizem in kulturo Poljanska dolina postavili na ogled v Šubičevi hiši, se predstavlja vsaka od enot Varstveno delovnega centra (VDC) Kranj. Lepe in uporabne ročno izdelane izdelke je mogoče tudi kupiti. Razstava bo odprta do sredine oktobra, je pojasnila vršilka dolžnosti direktorice Zavoda za turizem in kulturo Poljanska dolina Lucija Kavčič. Odprtje so popestrili s kulturnim programom, v katerem je s svojo glasbo navdušila varovanka VDC Kranj Stanka Kuhar.

V Šubičevi hiši se s svojimi izdelki predstavljajo varovanci VDC Kranj. / Foto: Denis Bozovičar

»Delo je pri naših varovancih na lestvici vrednot na najvišjem mestu. Radi delamo in se skozi delo potrjujemo,« je v uvodnih besedah poudarila vodja škofjeloške enote VDC Kranj Andreja Vršič. V vseh njihovih enotah uporabnikom z motnjo v duševnem in telesnem razvoju v varnem okolju omogočajo aktivno vključevanje v družbeno življenje in opravljanje njihovim zmožnostim primernega dela. To jim omogoča pridobivanje izkušenj, izgradnjo pozitivne samopodobe in socialno priznanje kot enakovrednih članov družbe. Ustvarjajo predvsem izdelke iz gline, njihova izdelava pa je razdeljena na več faz, v katere se uporabniki vključujejo glede na svoje sposobnosti, znanje in interes, je pojasnila Andreja Vršič. Potek dela so predstavili tudi na fotografijah, ki spremljajo razstavo, sam ustvarjalni postopek pa je opisal njihov varovanec Primož Štibelj, ki pod budnim očesom mentorja oblikuje glino v VDC Škofja Loka. »Najbolj sem vesel, ko odprem peč in vidim, da so izdelki lepo uspeli. Takrat me mentor pohvali in zato vem, da sem bil pri svojem delu uspešen,« je s posebnim žarom razložil Štibelj.

1+1

Ob nakupu ene vstopnice za katerokoli predstavo v organizaciji Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik prejmete drugo brezplačno.

Na voljo so vam abonmajske predstave, stand up nastopi ali glasbeni koncerti Glasba z okusom. Rezervacija obvezna.

KUPON VELJA SAMO ZA NAROČNIKE DO 31. 12. 2017.

Dom kulture Kamnik
Fužine 10, 1241 Kamnik
www.domkulture.org
Rezervacije:
041 360 399 v času uradnih ur,
info@domkulture.org.

Ob rezervaciji navedite, da imate kupon Gorenjskega glasa.

Gorenjski Glas

VZOREC samo za naročnike Gorenjskega glasa

10 %

popust na ponudbo v studiu

Ugodnost velja za vse storitve v studiu Prokozmetika, Art of Beauty. Popusti se ne seštevajo.

KUPON VELJA SAMO ZA NAROČNIKE DO 31. 12. 2017.

PROKOZMETIKA, d .o. o.
PROKOZMETIKA, ART OF BEAUTY STUDIO
POSLOVNA CONA B 20, ŠENČUR
T: 04 279 22 90
Delovni čas:
od pon. do pet. od 8. do 20. ure, sob. od 8. do 13. ure
www.prokozmetika.si
http://studio.prokozmetika.si

Kupon izrežite in ga predložite v studiu.

Gorenjski Glas

VZOREC samo za naročnike Gorenjskega glasa

15 %

popust na korekcijska očala

KUPON VELJA SAMO ZA NAROČNIKE DO 31. 12. 2017.

Art optika, d. o. o.
Bleiweisova cesta 14, Kranj
T: 05/907 0250
www.artoptika.si

Kupon izrežite in ga predložite prodajalcu v Art optiki.

Gorenjski Glas

VZOREC samo za naročnike Gorenjskega glasa

39 %

popust

na stensko uro s optičjim petjem + DARILO: baterija.

Stara cena z DDV: 22,99 € Nova cena: 13,99 €
Kataloška št: 484

KUPON VELJA SAMO ZA NAROČNIKE DO 31. 12. 2017.

Naročila sprejemamo:
na vseh Poštah Slovenije
na telefonski številki: 02/450 21 89
na www.mojpaket.si/gorenjski

Kupon izrežite in ga predložite prodajalcu v poslovalnicah Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

VZOREC samo za naročnike Gorenjskega glasa

40 EUR

za nakup pohištva

KUPON VELJA SAMO ZA NAROČNIKE DO 31. 12. 2017

Salon pohištva Prevc Žabnica
Dorfarje 17, Žabnica
T: 04/ 502 19 00
E: info@prevc.si
www.prevc.si

Darilni bon velja za enkratni nakup pohištva nad 500 € in se izključuje z drugimi boni ter promocijami.

Kupon izrežite in ga predložite prodajalcu v salonu pohištva.

Gorenjski Glas

VZOREC samo za naročnike Gorenjskega glasa

10 %

popust za nakup kozmetike nad 20 €

Popust velja le za nakup kozmetičnih izdelkov in se obračuna pri blagajni. Dodaten 10 % popust velja za že znižane izdelke. Popust ne velja za izdelke v akciji. Popust lahko unovčite le ob predložitvi kupona.

KUPON VELJA SAMO ZA NAROČNIKE OD 9. DO 14. 10. 2017.

Veleblagovnica NAMA Škofja Loka
Kapucinski trg 4
4220 Škofja Loka
www.nama.si

Kupon izrežite in ga predložite ob nakupu.

Gorenjski Glas

VZOREC samo za naročnike Gorenjskega glasa

5 %

popust na celoten nakup

Popust velja tudi na že znižane cene. Kupon je unovčljiv ob enkratnem nakupu do 8. 10. 2017. Ostale akcije in kuponi ugodnosti se med seboj ne seštevajo. Velja v trgovini Svilanit v Kamniku ter v spletni trgovini www.svilanit.si.

KUPON VELJA SAMO ZA NAROČNIKE DO 8. 10. 2017.

OUTLET Svilanit Kamnik
Kovinarska cesta 4, Kamnik
www.svilanit.si

KODA za spletni nakup: SVILANIT5

Ob predložitvi kupona na blagajni prejmete dodatni 5% popust na celoten nakup.

Gorenjski Glas

VZOREC samo za naročnike Gorenjskega glasa

10 %

popust na Trening javnega nastopanja in govorica telesa

KUPON VELJA SAMO ZA NAROČNIKE DO 31. 10. 2017

Ljudska univerza Kranj
Cesta Staneta Žagarja 1
4000 Kranj
T: 04/280 48 00
S: www.luniverza.si
E: info@luniverza.si

Kupon izrežite in ga predložite na LU Kranj.

Gorenjski Glas

VZOREC samo za naročnike Gorenjskega glasa

5 I vitrexa

Pri katerikoli opravljeni storitvi nad 60 EUR podarimo 5 l vitrexa.

KUPON VELJA SAMO ZA NAROČNIKE DO 31. 10. 2017.

Avtohiša Real, d. o. o.,
PE Remont Kranj, Ljubljanska 22, Kranj
T: 04 20 15 220
www.remont-kranj.si

Ugodnost velja za vse storitve nad 60 EUR, opravljene v PE Remont Kranj. Kupon izrežite in ga predložite prodajalcu v avtohiši.

Gorenjski Glas

VZOREC samo za naročnike Gorenjskega glasa

25 %

popust na ležišča v bambus prevleki

KUPON VELJA SAMO ZA NAROČNIKE DO 31. 10. 2017.

Slovenska postelja
Begunje, Zapuže 10b (bivša tovarna Sukno)
T: 04 532 57 75
Kranj, Koroška cesta 2 (Stara pošta)
T: 04 231 67 61

Kupon izrežite in ga predložite v prodajalni.

Gorenjski Glas

VZOREC samo za naročnike Gorenjskega glasa

Kiparjeve medalje in plakete

Včeraj so v podstrešni galeriji gradu Khislstein odprli razstavo Medalje, plakete in mala plastika kiparja Jožeta Stražarja Kiyohare, Slovenca, ki že več kot petdeset let živi in deluje na Švedskem.

Igor Kavčič

Kranj – Lahko bi rekli, da je Jože Stražar Kiyohara, ki je bil rojen leta 1940 v Škocjanu pri Domžalah, od leta 1965 pa živi in deluje na Švedskem, zadnja leta tudi nekoliko Kranjčan, saj je pred desetimi leti kupil, pred petimi pa obnovil, kot sam pravi, najmanjšo hišico v starem mestnem jedru. V Kranj prihaja večkrat na leto, lani in letos tudi z razlogom, saj se je pripravljal na včeraj odprto razstavo medalj, plaket in male plastike, ter s seboj pogosto iz Stockholma prinašal zdaj razstavljena likovna dela. »Vedno, kadar sva v Kranju, si z ženo Sumiko, sicer slikarko in likovno pedagoginjo, ogledava vse galerije in razstavišča v mestu, da vidiva, kaj je novega,« pove Jože. Da se je ob tem spoprijateljil tudi s številnimi likovnimi ustvarjalci, združenimi v Likovnem društvu Kranj, katerega člana sta tudi oba z ženo. Kar nekaj let sta v stiku tudi z umetnostnim zgodovinarjem ddr. Damirjem Globočnikom, in ko mu je omenil svoj bogat opus medalj in plaket, ki jih je izdelal v skoraj štiridesetih letih, je bil takoj za njihovo predstavitev, saj se v Sloveniji z medaljerstvom ukvarjajo le redki.

Na Švedskem delujoči slovenski umetnik Jože Stražar Kiyohara, ki se posveča predvsem kiparstvu, v zadnjem času pa vse bolj tudi slikarstvu in grafiki, se je z izdelovanjem medalj začel ukvarjati povsem naključno: »Kot športnik, dolga leta sem tekmoval v lokostrelstvu, sem na različnih tekmovanjih posegal tudi po medaljah. Kljub temu da so bila tekmovanja tudi na najvišjem državnem nivoju, so bile medalje majhne, plastične, skratka precej neugledne. Pa sem sam ponudil izdelavo precej lepših iz plemenitejših kovin,« se spominja Jože, ki je prve medalje izdelal predvsem za športna tekmovanja in prvenstva. Iz domačega lokostrelskega kluba Södertälje, kjer je takrat deloval, je leta 1981 dobil prvo večje naročilo. Za vsakega tekmovalca, ti so prihajali z vseh celin, ki se je v Stockholmu udeležil izbora za svetovno prvenstvo, je izdelal spominsko medaljo. Ta je seveda na ogled tudi na razstavi v gradu Khislstein. Sledila so številna naročila organizatorjev športnih tekmovanj, postopoma pa je vsebinski repertoar Stražarjevega medaljerstva zajel tudi medalje in plakete v počastitev pomembnih osebnosti in zgodovinskih obletnic ter spominske medalje z različnimi motivi.

Strokovna terminologija medalje označuje za reliefne podobe na kovini okrogle oblike, medtem ko so plakete praviloma pravokotne. »Zlasti zaradi majhnih formatov in obveznega upoštevanja pričakovanj naročnika se vsaj na prvi pogled zdi, da so možnosti kiparskega oblikovanja medalj in plaket precej omejene. V resnici je paleta možnih pristopov in formalnih rešitev precej široka, o čemer zgovorno priča medaljerski opus Jožeta Stražarja, v sklopu katerega srečamo heterogene vsebinske in oblikovne prvine, podobno pa velja tudi za njegovo malo plastiko,« je ob razstavi zapisal ddr. Damir Globočnik. V Stražarjevi zbirki je kar nekaj zanimivih portretov, od znamenitih Švedov, kot so Alfred Nobel, državnik, generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld, naravoslovec Carl von Linné, pisatelj in dramatik August Strindberg, do znanih osebnosti kot so skladatelj Wolfgang Amadeus Mozart pa zdravnik in naravoslovec Giovanni Antonio Scopoli in Ivan Cankar.

Avtor v medaljah včasih poudarja čistost oblik, spet drugič risbo ali kompozicijo kot tako, včasih gre za stilizacijo figure, spet drugič so njegovi motivi abstraktni. Občudujemo plesalca, ko moški žensko dvigne skozi objem in zaplešeta ... Kovina, ki jo uporablja pri delu, je predvsem bron, na razstavi pa vidimo tudi nekaj medalj iz kositra, kakih petnajst pa jih je iz gline. Razstavljenih medalj, plaket in malih plastik je skupaj sicer več kot dvesto osemdeset kosov. Izjemno bogato zbirko vseh treh kiparskih zvrsti lahko pripišemo tudi dejstvu, da Jože sam obvlada livarske postopke, saj je bil med drugim v preteklosti tudi vodja livarne, namenjene Švedskim kiparjem v Stockholmu. »Medalje delam že več kot štirideset let, zadnje, ki so tudi na fotografijah v katalogu, pa so ta čas na poti v Kanado, kjer bo prihodnje leto potekal kongres FIDEM, mednarodne zveze za umetniške medaljerje. Tu bo sodelovalo osemdeset držav, od katerih vsaka izbere svoje avtorje. S Švedske bova udeležena dva s po štirimi medaljami,« o svojih zadnjih medaljah, ki jih je izdelal letos, pove Jože, ki tokrat predstavlja tudi okrog trideset del male plastike. Nedavno se je na skupinski razstavi na prostem na Švedskem predstavil z dva in pol metra veliko abstraktno skulpturo, sicer pa se več ukvarja s slikanjem. »Kadar se hočem sprostiti, vzamem v roke čopič ali pa se lotim izdelave grafike,« še pove Jože Stražar Kiyohara, ki bo v prihodnjem letu skupaj z ženo Sumiko razstavljal v društveni Mali galeriji.

Jože Stražar Kiyohara v svoji kiparski delavnici v Stockholmu / Foto: Igor Kavčič

Abonma že peto leto

Letošnji abonma Nasmejmo se! prinaša šest odličnih komedij najboljših slovenskih gledališč.

Igor Kavčič

Cerklje – Kulturni navdušenci te dni v Cerkljah praznujejo dva jubileja, saj ob desetletnici Kulturnega hrama Ignacija Borštnika v jubilejno, peto sezono vstopa gledališki abonma Nasmejmo se! Ta ljubiteljem gledaliških komedij v ogled ponuja najboljša dela poklicnih gledaliških ustvarjalcev. Skoraj trideset dogodkov cerkljanskega zavoda za kulturne dejavnosti Smejmo se je doslej obiskalo že več kot deset tisoč gledalcev. V svojih odzivih so navdušeni nad programom in lepo urejeno, sodobno dvorano, ki je ob vsaki predstavi običajno polna do zadnjega kotička. Od letos je prizorišče prijaznejše tudi do invalidov in drugih gibalno oviranih oseb, saj se do dvorane po novem lahko pripeljejo z dvigalom.

Abonma Nasmejmo se! seveda prisega izključno na komedije. Prva gledališka zgodba Čudežna terapija (MGL) bo na sporedu že 5. oktobra. Sledila bo uspešnica SiTi Teatra Še vedno mame, po novem letu bo na ogled producentski prvenec zavoda Smejmo se, komedija Buh pomagej. V mesecu kulture bo na sporedu komična drama Boksarsko srce, sledita pa še dve predstavi Gledališča Koper, in sicer marca (Totalna) katastrofalna večerja, abonmajski program pa se bo zaključil s predstavo Trio, mojstrovino Gašperja Tiča, ki je napisana v rimah in narečno obarvanih dialogih. Predstave v cerkljanskem kulturnem hramu bodo predvidoma ob četrtkih ob 20. uri. Vpis gledališkega abonmaja je možen še do 30. septembra, na voljo je tudi nekaj vstopnic za izven, podrobnosti pa najdete na spletni strani www.nasmejmo.se.

Crescendo tekmoval v Latviji

Mešani pevski zbor Crescendo je nastopil na zborovskem tekmovanju v Latviji.

Igor Kavčič

Škofja Loka – Kljub mladosti, se je MePZ Crescendo iz Škofje Loke pretekli teden udeležil svojega že drugega zborovskega tekmovanja na visoki kakovostni ravni. V Latvijskem mestu Jurmala je potekalo drugo mednarodno zborovsko tekmovanje ob Baltskem morju, na katerega se je med dvanajsterico odličnih evropskih zborov uspelo uvrstiti tudi škofjeloškemu zboru, kar je po dobrih dveh letih delovanja in s komaj 25-letnim dirigentom Žigo Kertom velik uspeh.

Na predstavitvenem koncertu so zapeli dve skladbi, naslednji dan dopoldan pa so na tekmovalnem dnevu predstavili obvezni program, ki so ga pri Crescendu sestavljale skladbe Lux Aeterna latvijskega skladatelja Eriksa Ešenvaldsa, Mendelssohnova romantična skladba Auf dem See, enoglasna skladba Čakaj, čakaj sonce in skladba z naslovom Ceciliada, napisana po letu 2000, poljskega skladatelja Wawruka. Popoldne tega dne je sledil še del, v katerega je dirigent določil skladbe po lastni želji. Žiga Kert je izbral renesančno skladbo Victorie, O quam gloriosum, skladbo slovenskega skladatelja Lojzeta Lebiča Vem, da je zopet pomlad in Hoganovo gospel skladbo I can tell the world. Oba nastopa so pevci izpeljali suvereno.

Zboru se sicer ni uspelo uvrstiti med pet najboljših zborov festivala, a so pevke in pevci skupaj z dirigentom zadovoljni tudi z uvrstitvijo na osmo mesto s 87,08 točke od stotih možnih, kar je lep uspeh za tako mlad in tekmovalno še neizkušen zbor. O kvaliteti tekmovanja priča tudi dejstvo, da je najboljši zbor Dublin voices iz Irske dosegel »le« dobrih 95 točk. Naj dodamo še, da je Crescendo že na poti v Latvijo navdušil poslušalce na koncertu v Varšavi na Poljskem.

Crescendo med tekmovalnim nastopom v Latvijskem mestu Jurmala / Foto: arhiv MePZ Crescendo

Mojca znova na Havaje

Po lanskem nastopu na svetovnem prvenstvu na Havajih je mladi zdravnici Mojci Hafner uspelo, da si je na tekmi minuli konec tedna znova zagotovila vstopnico za nastop na svetovnem prvenstvu v najtežji triatlonski disciplini: ironmanu.

Vilma Stanovnik

Škofja Loka – Cilj večine tekmovalcev v ironmanu (3,8 kilometra plavanja, 180 kilometrov kolesarjenja in 42 kilometrov teka) je nastop na svetovnem prvenstvu, ki vsako leto poteka na Havajih. Mojca Hafner je na Havajih prvič nastopila lani, vstopnico za nastop drugo leto oktobra pa si je priborila že minulo soboto, ko je zmagala na ironmanu Emilia Romagna v Italiji.

Kako ste se glede na izkušnje pripravljali na tekmo?

»Resnejše priprave so se začele šele konec maja, ko sem zaključila s pripravništvom in opravila strokovni izpit. Ker je bilo časa manj, so bili treningi zato intenzivnejši kot lani. Spremenila se je tudi taktika tekme, saj sva se s trenerjem Rokom Bizjakom že pred časom dogovorila, da je cilj zmaga. Žal sem teden pred tekmo zbolela, se nekako pozdravila in nato dva dni pred tekmo spet zbolela. Vseeno sem se odločila nastopiti in odstopiti, če pač ne bi šlo.«

V kateri disciplini vam je šlo najbolje?

Mojca Hafner si je v Italiji priborila zmago ter medaljo in pokal.

»Najbolje mi je šlo v plavanju, kjer sem postavila osebni rekord in plavala eno uro. Kolesarska trasa je potekala v dveh krogih. Z izjemo dveh vzponov je popolnoma ravna in hitra, kar mi ustreza. Je pa za skoraj 5 kilometrov daljša, saj je dolga 185 kilometrov. Prvi krog je potekal fantastično ter v okviru dogovorjenega, nato pa se je izkazalo, da je bolezen vseeno pustila nekaj posledic in sem začela nekoliko popuščati. Vseeno mi je uspelo pred tekmicami pridobiti dvajset minut prednosti, tako da sem se odločila, da na teku zgolj vzdržujem prednost.«

Ste med tekmo imeli tudi krizo?

»Ja, kriza je bila od 110 kilometra kolesarjenja naprej. Pred tekmo sva bila s trenerjem dogovorjena, da na teku odstopim v primeru, da ne bi bila konkurenčna za zmago. Po petsto metrih teka sem srečala trenerja ter mamo in očitno smo se slabo razumeli. Dopovedovala sta mi, da imam ogromno prednost, jaz pa sem mislila, da imam takšen zaostanek in skoraj bi zaključila s tekmo.«

Kaj vam pomeni rezultat in kako se boste pripravili na Havaje?

»Zelo sem vesela zmage, saj je bila ponovna uvrstitev na Havaje glavni cilj. S časom (10;27) sem nekoliko manj zadovoljna. Po končani sezoni, saj je pred mano še državno prvenstvo v dolgem triatlonu, si bom vzela nekaj tednov oddiha, nato pa začela priprave na naslednjo sezono. Na začetku julija me čaka nastop na Challenge Roth, ki je poleg Havajev najbolj znana in obiskana tekma distance ironman. Na Havajih si pa želim predvsem tekmovati na vso moč, saj sem se lansko leto tekme lotila preveč prestrašeno in v cilj prišla s kar nekaj rezerve. Upam, da bo to prineslo tudi čim boljši rezultat.«

Vas doma podpirajo?

»Rada bi se zahvalila družini, tudi na tej tekmi so bili z mano skoraj vsi. Prav tako bi se rada zahvalila sponzorjem, brez katerih si česa takšnega nikakor ne bi mogla privoščiti.«

Priznanja tudi gorenjskim šolam

Zavod za šport RS Planica vsako leto nagrajuje najbolj športni vrtec ter šole v Sloveniji, hkrati pa podelijo tudi priznanje za najboljšo fotografijo. Med letošnjimi nagrajenci so tudi gorenjske šole.

Vilma Stanovnik

Ljubljana – V prostorih Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport so na priložnostni slovesnosti priznanja za najbolj športne prejele tudi gorenjske šole. Najuspešnejša je bila Osnovna šola Ivana Groharja iz Škofje Loke, njen ravnatelj Marko Primožič pa je iz rok direktorja direktorata za šport dr. Bora Štrumblja prejel srebrno priznanje. Osnovna šola Stražišče, Osnovna šola Ivana Tavčarja iz Gorenje vasi ter Osnovna šola Jela Janežiča so prejele bronasto priznanje. Osnovna šola Ivana Groharja je prejela tudi priznanje za najboljšo fotografijo. Nagrajencem je čestitala tudi ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Maja Makovec Brenčič.

Zaslužena priznanja so prevzeli: Igor Pečelin (OŠ Ivana Tavčarja), Jože Kordiš (OŠ Ivana Groharja), Vera Draksler (OŠ Stražišče), Marjeta Šmid (OŠ Jela Janežiča) in Marko Primožič (OŠ Ivana Groharja).

Na natečaju za najbolj športno šolo ocenjujejo športni utrip šole, ki zajema sodelovanje učencev v različnih športnih programih, kot so športni program Zlati sonček in Krpan, Nauči se plavati, izpeljava in udeležba na različnih športnih tekmovanjih, sodelovanje v programu Hura, prosti čas in zdrav življenjski slog ter sodelovanje in organizacija različnih športnih prireditev.

»Srebrno priznanje in denarna nagrada za najbolj športno šolo sta za nas zelo pomembni, saj dokazujeta, da imamo dobro organiziran športni utrip šole tako na področju različnih športnih programov, kamor se lahko vključujejo vsi učenci, prav tako pa so naši učenci uspešni na različnih šolskih športnih tekmovanjih. V tem natečaju sodelujemo že vrsto let in vedno posegamo po priznanjih,« je povedal ravnatelj Marko Primožič.

Brkič namesto Žlogarja

Jože Marinček

Kranj – Po porazu proti NK Ankaran, ki je bil peti v seriji, se je upravni odbor NK Triglav Kranj v začetku tedna soglasno odločil za menjavo na trenerskem mestu. Tončija Žlogarja je na položaju glavnega trenerja ekipe zamenjal Siniša Brkič, ki bo tako za določen čas združil funkciji trenerja in športnega direktorja. Je pa ta teden članska ekipa NK Triglav Kranj dobila novo okrepitev. To je Matej Podlogar, 26-letni napadalec, ki ima za seboj že 170 nastopov v prvi slovenski ligi in 35 zadetkov v tem tekmovanju.

Danes pa se začenja 11. krog v prvi ligi, ko bodo Domžalčani gostovali v Celju. Ekipa Triglava v nedeljo odhaja v Maribor. V sredo so zaostale tekme sedmega kroga odigrali nogometaši v 2. SNL. Roltek Dob je gostil AŠK Bravo in igral 2 : 2, Framtech Veržej in Zarica Kranj pa sta se razšla brez golov. Ta konec tedna je na sporedu deveti krog. Jutri Roltek Dob ob 14. uri gosti Cherrybox24 Tabor Sežana, Kalcer Radomlje v nedeljo odhaja v Veržej, Zarica pa gostuje pri Brdih.

Zaostalo tekmo v 3. SNL - center je SIJ Acroni Jesenice odigral v Ivančni Gorici in iztržil izid 1 : 1. Jutri so na sporedu tekme SIJ Acroni Jesenice – Komenda, Arne Tabor 69 – Hirter Bled, Šobec Lesce – Bohinj in Sava Kranj – Kočevje, začele pa se bodo ob 16. uri. Tinex Šenčur ob 19. uri gosti Brinje Grosuplje. V sredo so odigrali tekme tudi v gorenjski nogometni ligi. Doseženi so bili naslednji rezultati: Zarica B – Kondor Godešič 6 : 2, Visoko – Naklo 5 : 1 in Velesovo – Polet 2 : 0. Jutri ob 16.30 so na sporedu srečanja: Visoko – Niko Železniki, Velesovo – Žiri, Kondor Godešič – Polet, Preddvor – Škofja Loka in Zarica Kranj B – Britof.

Mednarodni odbojkarski turnir

Kranj – Od danes do nedelje bo v športni dvorani Planina potekal turnir prvega kroga za srednjeevropski pokal. Tekmovanje, na katerem sodeluje 11 najvišje uvrščenih ekip iz Avstrije, Hrvaške, Madžarske, Slovaške in Slovenije, poteka v obliki turnirjev. V uvodnem krogu letošnje sezone bo eden izmed njih odigran v domači dvorani odbojkarskega kluba Triglav iz Kranja, ki si je prvič priigral mesto na tem tekmovanju. Na turnirju bodo gostovali slovaški prvaki VKP Bystrina SPU Nitra, hrvaški podprvaki HAOK Mladost Zagreb in avstrijski podprvaki SK Posojlnica Aich Dob. Triglav bo prvo tekmo z ekipo Mladosti igral danes ob 20. uri, jutri ob isti uri Kranjčane čaka obračun s slovaško Nitro, v nedeljo ob 18.30 pa z ekipo Posojilnice Aich Dob.

Jutri bo dan odbojke

Zabreznica – Trije gorenjski odbojkarski klubi, OK Bled, OK Mladi Jesenice in TVD Partizan Žirovnica, pred začetkom nove sezone pripravljajo dan odbojke, cilj katerega je predstavitev tega priljubljenega športa predvsem mlajšim generacijam v regiji. Dan odbojke bo jutri, v soboto, v dvorani Pod Stolom v Zabreznici z začetkom ob 16. uri. Zaključek dneva bo v znamenju zanimive tekme, na kateri se bosta pomerili ženska ekipa Zgornje Gorenjske, ki že vrsto let igra v družbi najboljših slovenskih odbojkarskih ekip, ter moška ekipa Žirovnice, ki igra v drugi ligi. Za popestritev bosta v spremljevalnem programu nastopila raperja Trkaj in Nipke, ves čas dogodka pa bo srečelov z lepimi nagradami.

Za točke tudi šest naših

Planica – Ta konec tedna bo Planica prvič v zgodovini prizorišče poletne velike nagrade v nordijski kombinaciji. Danes bo uradni trening, jutri in v nedeljo pa bo ob 10. uri skakalni del preizkušnje, ob 12. uri pa še tekaški. Potem ko so najboljši nordijski kombinatorci letos med 19. in 26. avgustom že tekmovali v Oberwiesenthalu, Tschaggunsu in Oberstdorfu, je Planica njihovo zadnje prizorišče. Slovenijo sta v Nemčiji in Avstriji zastopala Marjan Jelenko in Leon Šarc, na domači premieri v Planici pa bodo poleg njiju nastopili še Vid Vrhovnik, Matevž Malovrh, Rok Jelen in Gašper Brecl.

Nove stopničke za paraplezalca Selaka

Škofja Loka – Z novimi uspehi nadaljujejo tudi v slovenski paraplezalni reprezentanci, ki je nastopila na tekmi svetovnega pokala na Škotskem. Škofjeločan Gregor Selak (ŠPD Gre gor), športni plezalec z multiplo sklerozo, ki tekmuje v kategoriji Rp3 (z omejenim gibanjem, močjo ali ravnotežjem), je osvojil srebrno medaljo. Paraplezalce v letošnji sezoni sezoni čakata še dve tekmi svetovnega pokala, in sicer 7. in 8. oktobra v Sheffieldu (Velika Britanija) in 2. in 3. decembra v Bangaloreju (Indija).

Odkupne cene mleka

Cveto Zaplotnik

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne avgusta letos za mleko, dostavljeno v mlekarno ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 30,90 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 2,71 evra ali za 9,63 odstotka več kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 3,97 odstotka maščobe in 3,24 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 32,48 evra in je bila za 68 centov ali za 2,14 odstotka višja kot julija. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 28,23 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 30,56 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarn		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
December 2016	26,84	30,01	24,15	28,18
Januar 2017	27,31	30,68	24,85	28,58
Februar 2017	27,72	30,71	25,40	28,55
Marec 2017	28,01	30,91	25,91	29,10
April 2017	27,83	31,02	25,86	28,66
Maj 2017	27,50	30,82	25,91	28,47
Junij 2017	27,86	31,19	26,69	28,97
Julij 2017	28,19	31,80	27,68	29,85
Avgust 2017	30,90	32,48	28,23	30,56

Gorenjski kmetje organizirano na srečanje kmetov

Kranj – V nedeljo, 8. oktobra, bo na Ponikvi, rojstnem kraju blaženega Antona Martina Slomška, zavetnika kmetov, slovenskega kmetijstva in kmetijskega slovstva, tradicionalno, že štirinajsto vseslovensko srečanje kmetov, ki bo letos potekalo pod geslom Če hočeš druge vneti, moraš sam goreti. Opoldne bo v cerkvi sv. Martina na Ponikvi sveta maša, ki jo bo daroval upokojeni ljubljanski nadškof Alojz Uran, sodeloval pa bo tudi predstavnik evangeličanske cerkve. Kmetje ter predstavniki društev, stanovskih organizacij in kmetijskih šol bodo med mašo prinesli pred oltar darove v znak zahvale za kmetijsko letino. Ob 14. uri bo pred Slomškovo rojstno hišo slavnostna akademija, na kateri bo slavnostni govornik duhovnik in kmet Dejan Horvat. Na srečanju pričakujejo kmete z vseh koncev Slovenije, gorenjski kmetje se ga bodo udeležili organizirano. Kranjska območna enota kmetijsko gozdarske zbornice in Kmetijsko gozdarski zavod Kranj bosta organizirala avtobusni prevoz. Avtobus bo ob 8.45 odpeljal z Jesenic, nato se bo ustavil na Koroški Beli, v Žirovnici, v Vrbi, v Lescah in nazadnje še pred stavbo KGZ Sloga v Kranju, od koder bo ob pol desetih krenil na pot proti Ponikvi. Organizatorji sprejemajo prijave za udeležbo na srečanju do petka, 6. oktobra, do 13. ure oziroma do zasedenosti avtobusa na telefonski številki 04/280 46 24.

V nedeljo bo Slogin dan

Kranj – Kmetijsko gozdarska zadruga Sloga Kranj bo v nedeljo, 1. oktobra, pripravila v kmetijsko-vrtnem centru na Primskovem v Kranju t. i. Slogin dan. Prireditev se bo začela ob desetih dopoldne. Na tržnici bodo ponujali zelenjavo s slovenskih kmetij, obiskovalci bodo lahko poskusili domače prehranske dobrote in si ogledali kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo. Opoldne bo blagoslov traktorjev, organizirali bodo tekmovanje v spretnostni vožnji s traktorjem in poskrbeli za zabavo.

Uspeh Lojzeta Križnarja

Kranj – V nemškem mestecu Murhardt v pokrajini Baden Württemberg je bila pred nedavnim zadnja mednarodna tekma nemškega prvenstva koscev in kosic. Na povabilo nemških koscev, ki so bili gostje na zadnji tekmi slovenskega državnega prvenstva konec julija v Moravčah, sta se tekme udeležila tudi dva člana Društva koscev in kosic Slovenije: Marija Veršič z Brezovice pri Ljubljani in Lojze Križnar s Štefanje Gore. Lojze Križnar je bil med veterani drugi, Marija Veršič pa med ženskami tretja.

Domačega sadja bolj malo

Spomladanska pozeba je tudi na Gorenjskem občutno zmanjšala pridelek jabolk in drugega sadja. V največjem gorenjskem sadovnjaku, v zadružnem nasadu Resje pri Mošnjah, bo pridelek najkakovostnejšega sadja približno 90 odstotkov manjši, kot je bil v povprečju zadnjih treh let, velik izpad pa beležijo tudi na kmetijah, ki se ukvarjajo s sadjarstvom.

Cveto Zaplotnik

Tatjana Zupan, vodja sadovnjaka Resje, ob letos precej praznih jablanah

Mošnje – Kot je povedala Tatjana Zupan, ki v Kmetijsko gozdarski zadrugi Sava Lesce vodi sadovnjak Resje, so letos podobno kot v zadnjih treh letih pričakovali od osemsto do devetsto ton sadja, a bo pridelek zaradi močne spomladanske pozebe občutno manjši. Ocenjujejo, da bo letos vsega sadja le okrog 150 ton, od tega sadja prve kvalitete manj kot 80 ton. »Veliko jabolk je zaradi pozebe »porjavelih« ali so sadeži nenavadne oblike,« je pojasnila Zupanova in dodala, da so z nekaterimi agrotehničnimi ukrepi sicer poskušali omiliti posledice pozebe, vendar ni bilo večjega uspeha. Pozebo sta najbolje prenesli sicer zelo rodni in tudi trdoživi sorti jabalan zlati delišes in gala. Jabolk sorte elstar je bilo zelo malo, jablane sorte breaburne so skoraj popolnoma prazne, precej manj je fujija, zelo malo bo tudi idareda, ekološki nasad je popolnoma prazen. V sadovnjaku je bilo letos v rodnosti okrog 25 hektarjev nasada, od tega 1,3 hektarja ekološkega nasada in hektar orehov. Nekaj manj kot pet hektarjev površine čaka na obnovo, poldrugi hektar bodo spomladi posadili z jablanami sorte gala.

Jabolka, ki so zaradi pozebe »porjavela«, so manj privlačna za kupce.

Malo sadja prve kvalitete

»Škoda je glede na izpad pridelka in zmanjšano kakovost sadja 90-odstotna. Zadruga jo je že prijavila upravi za zaščito in reševanje, komisija si jo je že ogledala, izplačilo odškodnine lahko pričakujemo šele naslednje leto. Kolikšna bo, ne vemo, odvisna bo od skupnega zneska, ki ga bo država namenila za omilitev posledic pozebe,« je dejala Zupanova in dodala, da bodo zaradi manjšega pridelka tudi stroški manjši, a ne toliko, kot bo izpad prihodka zaradi manjšega pridelka. Z obiranjem, pri katerem letos sodeluje trikrat manj obiralcev kot v običajnih letih, bodo predvidoma končali v desetih delovnih dneh. Vse sadje bodo poskušali prodati na drobno, prodaje na veliko letos ne bo, sadje slabše kvalitete bodo predelali v sadni sok in v kis. Za razliko od nekaterih drugih sadjarjev so se odločili, da bodo kljub izpadu pridelka prodajali le lastno sadje. »V trgovinah bo letos manj domačega sadja, več ga bo iz uvoza. To ne bo nič narobe, če bo uvoženo tako tudi označeno in bo potrošnik lahko razlikoval med domačim in uvoženim,« je dejala Zupanova, ki že opaža, da se na trgu pojavlja tudi uvoženo sadje nižje kvalitete in da imajo takšna jabolka v raznih akcijah skoraj enako ceno kot krompir. Cene jabolk so letos zaradi bolj skromne ponudbe nekoliko višje, v sadovnjaku Resje se gibljejo od 0,9 do 1,3 evra za kilogram, za sadje, ki je uporabno le za predelavo, pa je cena 50 centov.

Škoda odvisna tudi od lokacije in sorte

Podobno kot v zadružnem sadovnjaku Resje je tudi na kmetijah, ki se ukvarjajo s sadjarstvom. »S sadjarstvom se ukvarjamo petnajst let, a tolikšnega izpada pridelka, kot ga je povzročila letošnja pozeba, še nismo imeli,« je dejal Janez Markuta s sadjarske kmetije Markuta v Čadovljah, kjer so letos ostali brez pridelka češenj in hrušk, pri jabolkih in slivah ga je bilo veliko manj, pri jagodah je bilo približno polovico pričakovanega pridelka, še najbolje sta jo v pozebi odnesla ribez in aronija. Na Matijovčevi kmetiji v Podbrezjah, kjer imajo dva hektarja sadovnjaka, je bilo zaradi pozebe 70 odstotkov manj pridelka, kot so ga pričakovali. Kot je povedal Janko Jeglič, je bil izpad zelo odvisen od lokacije nasada in tudi od sorte. V pozebi so jo najbolje odnesle sorte gala, carjevič, jonatan in zlati delišes, hrušk je nekaj bilo, češpelj skoraj nič. Na kmetiji Pr' Blaževc v Izgorjah pri Žireh, kjer gospodari Klavdija Pivk, je letos 90 odstotkov pridelka manj kot lani, ko je bila odlična letina. Jabolk prve kvalitete skorajda ni, večina so druge kvalitete in za predelavo. Tudi letos so tako kot lani poskušali posledice pozebe omiliti s kurjenjem v sadovnjaku, vendar letos ni bilo učinka, saj je bilo prehladno, ob petih zjutraj je bilo 5,3 stopinje pod ničlo. V Sadjarstvu Pr' Jernejc v Hrašah pri Lescah jim je pozeba že lani zmanjšala pridelek za 60 odstotkov, letos za 80 odstotkov, še dodatno so jim ga zmanjšali ptiči (šoje, vrane) ter sršeni in ose, ki jih je bilo letos več kot v normalnih letih. Sort jabolk breaburne letos niso pridelali, pri elstarju je bil 95-odstotni izpad, pri idaredu 90-odstotni, pri jonagoldu 70-odstotni ... »Upam, da je bila letošnja pozeba stoletna, torej tista na vsakih sto let, sicer ne vem, kako bomo gospodarili naprej. Pozebi bi se lahko zoperstavili z orošenjem, vendar je problem, ker imamo nasad na štirih lokacijah,« je dejal gospodar Anže Legat in poudaril, da imajo sadjarji probleme tudi takrat, ko je obilna letina. Takrat so glavni problem velika ponudba sadja iz uvoza in nizke cene.

Na vprašanje, ali bi škodo po pozebi morebiti lahko preprečili, če bi v tistih mrzlih dneh v sadovnjaku kurili, je Tatjana Zupan odgovorila, da kurjenje takrat zaradi močnega vetra ni bilo možno in da zaradi zelo nizkih temperatur tudi s kurjenjem ne bi mogli dovolj segreti zraka.

Vse več električnih vozil

Na slovenskih cestah se število električnih in hibridnih vozil v zadnjem času znatno povečuje. Čeprav njihov doseg ni tako velik kot tisti, ki ga imajo vozila z bencinskim ali dizelskim motorjem, so ta vozila z manjšimi vrednostmi emisij bolj prijazna okolju.

Manca Perdan

Kranj – Število električnih in hibridnih vozil se na slovenskih cestah vsako leto povečuje, prav tako se povečuje število njihovih proizvajalcev. Že samo na Gorenjskem imamo kar lepo število salonov, kjer prodajajo takšna vozila, prav tako pa je prej obstoječe vozilo na bencinski ali dizelski pogon mogoče predelati v vozilo na električni pogon. Spletna stran Drobtinice.si nudi iskanje po bazi prvič registriranih vozil v Republiki Sloveniji. Trenutno je samo električnih vozil kategorije M1, torej vozil za prevoz potnikov z največ osmimi sedeži poleg voznikovega sedeža, pri nas okoli šeststo, od tega jih je le okoli 30 registriranih na območju Gorenjske. Število hibridnih vozil je mnogo večje, a ta vozila, ki lahko v vsakem trenutku preklopijo iz električnega pogona na bencinski ali dizelski pogon, niso tako učinkovita pri varovanju okolja.

Z zajetno subvencijo Eko sklada nas tudi država spodbuja k nakupu vozil brez emisij ogljikovega dioksida (CO_2), torej električnih vozil, in vozil z emisijami, ki so manjše od 50 gramov na kilometer, torej hibridnih vozil. Z Eko sklada so sporočili, da javni poziv Eko sklada za kreditiranje okoljskih naložb občanom namenja nepovratna sredstva za nakup novih električnih vozil za cestni promet, prvič registriranih v Sloveniji, nepovratne finančne spodbude za nove naložbe v predelavo vozil za cestni promet, registriranih v Republiki Sloveniji, in sicer za vožnjo po prometnem pasu, ki bodo predelana tako, da bo serijsko vgrajeni motor na notranje zgorevanje nadomeščen s pogonskim agregatom na električni pogon, ter za nove naložbe prvega nakupa tako predelanega vozila. Višine spodbud so določene glede na posamezne kategorije vozil. Državna subvencija za kategorijo vozila M1 znaša 7500 evrov za novo električno vozilo brez emisij CO_2 ali za vozilo, predelano na električni pogon, in 4500 evrov za novo priključno hibridno vozilo ali novo vozilo na električni pogon s podaljševalnikom dosega, z emisijami CO_2, ki so manjše od 50 gramov na kilometer.

Foto: Gorazd Kavčič

Električna vozila (na sliki Nissan Leaf) so brez emisij CO_2.

Zadovoljni z električnim vozilom

Andrej Pečjak s Češnjice pri Kropi, ki je že kot otrok sestavljal igračke na električni pogon in prvič delal električno vozilo kot študent, se že od leta 2007 vozi na elektriko, od leta 2010 dalje pa izključno samo še na elektriko. Pravi, da je zadovoljen, ker je avto tišji in ne onesnažuje. Andrej dela na inštitutu Metron, kjer razvijajo rešitve za tuji trg, na primer baterije in ogrevanje, veliko naredijo tudi polnilnih kablov, nekaj pa predelav vozil v električna vozila. O dobrih plateh električnih vozil na inštitutu ozaveščajo ljudi preko predavanj in izobraževanj, v Sloveniji s poudarkom na srednješolcih in študentih. Kot voznik električnega vozila Andrej meni, da je naša država dobro pokrita s polnilnicami, problem pa vidi v tem, da niso vse odprte ali pa ne delujejo.

Tina in Dejan Košir z Bleda sta se za električno vozilo odločila zaradi zmanjševanja prevoznih stroškov. Potrdila sta, da so se stroški vidno zmanjšali. Tudi relacija Bled–Koper jima ne predstavlja problema, saj ima njun električni avto dometa dvesto kilometrov, Slovenija pa je po njunem mnenju dobro pokrita s polnilnimi postajami. Vožnja z električnim avtomobilom pa jima prinaša tudi večje udobje.

Neuspeli kupec zdaj upnik

Simon Šubic

Naklo – Čeprav je družba Mercurry Holdings Sarl s sedežem v Luksemburgu, ki jo je za nakup Merkur trgovine ustanovil ameriški investicijski sklad HPS Investment Partners, pred dvema tednoma že prejela soglasje agencije za varstvo konkurence, pa celotne kupnine za nakelsko družbo v višini 28,56 milijona evrov še ni poravnala. Po poročanju Dela se je namreč na sklep kranjskega okrožnega sodišča o prodaji Merkur trgovine ameriškemu skladu, ki je ponudil najvišjo ceno, pritožilo slovensko podjetje MMNT investicije, ki je v solasti več podjetij, med njimi tudi dobaviteljev Merkurja.

Podjetje MMNT je tudi sodelovalo v prodajnem postopku zdravega dela propadlega Merkurja, vendar je ponudilo nižjo ceno. Kot je pojasnila stečajna upraviteljica Merkurja Simona Goriup, ki mora zdaj višjemu sodišču posredovati odgovor na pritožbo, sta se za nakup Merkur trgovine neuspešno potegovala še dva kupca, ki sta ponudila 25,3 milijona evrov oziroma 23,75 milijona evrov.

Neizbrani ponudnik se sicer na sklep sodišča o soglasju k prodaji v stečajnem postopku ne more pritožiti, lahko pa se upnik, kar so zdaj izkoristili v MMNT investicijah. Po pojasnilu Goriupove namreč v MMNT investicijah dokazujejo svojo legitimnost kot stranka stečajnega postopka Merkurja z nakupom terjatve v višini 639 evrov, ki pa so jo kupili po tem, ko je kranjsko sodišče julija že izdalo soglasje k prodaji Merkur trgovine izbranemu kupcu HPS Investment Partners.

Srečanje prevoznikov

Cveto Zaplotnik

Ljubljana – Sekcija za promet pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije in Združenje za promet pri Gospodarski zbornici Slovenije bosta jutri, v soboto, pripravila na parkirnem mestu Mladinske ulice 89 v Ljubljani srečanje prevoznikov in prevozniških družin. V strokovnem delu srečanja bo predavanje o prenosu lastništva podjetij na mlajše generacije ter predstavitev prihodnosti digitalizacije v transportni dejavnosti in elektronskega cestninjenja v Sloveniji od leta 2018 dalje, v družabnem delu pa bodo za prijetno razpoloženje poskrbeli Modrijani. Prireditelji pričakujejo okrog tisoč udeležencev.

Slovenska družinska podjetja, med njimi tudi prevozniška, so večinoma majhna, a ustvarijo kar tri četrtine dodane vrednosti slovenskih podjetij in delovnih mest.

Inovativnost niso le izumi

1. stran

Posebno priznanje za mlado podjetje je prejel zasavski samostojni podjetnik David Knez (InDavidual) za elastično vezalko z rinčico, nagrado za najboljšo inovacijo po izboru javnosti pa Lek za otrokom prijazno obliko antibiotika. GZS je sicer v petnajstih letih nagradila že več kot 8400 inovatorjev in približno 2580 inovacij, na nacionalni ravni pa podelila 124 zlatih priznanj.

Nagrajene inovatorje in gospodarstvenike sta nagovorila predsednik GZS Boštjan Gorjup in predsednik republike Borut Pahor. Slednji je poudaril, da je inovativno podjetništvo ključni vzvod za rast produktivnosti in s tem za dvig konkurenčnosti slovenskega gospodarstva: »Ravno inovacijska sposobnost je tista, ki omogoča podjetju hitro prilagajanje spremembam, ki se dogajajo v mednarodnem prostoru. Le visoko inovativno podjetje bo lahko na dolgi rok ohranjalo prednost pred konkurenti.« Podjetniška inovativnost pa se ne meri samo z novimi izumi in visokotehnološkimi inovacijami, je dodal Pahor. »Ostaja še množica izboljšav, ki jim prav tako rečemo inovacije, kjer niso potrebne velike investicije ne v razvoj ne v tehnologijo, pa vendar prinašajo veliko dobrih rezultatov. Kadar podjetje izkoristi ustvarjalne potenciale, znanje in izkušnje vseh zaposlenih, ne le tistih, ki jim je inoviranje poklic, pride do novih idej.«

Smuči, jeklo, števec

Begunjski Elan je prejel zlato nacionalno priznanje za inovativne zložljive turne smuči, in sicer za vojaško in civilno rabo. »Namenjene so predvsem tistim, ki kombinirajo plezanje z vrvjo in smučanje, saj smuči, ki so krajše od metra in pritrjene na nahrbtnik, ne predstavljajo nobenih omejitev med gibanjem po terenu in med spustom iz helikopterja, vojaku tudi olajšajo gibanje skozi zaraščen gozd, ob tem pa jih še vedno odlikujejo vrhunske vozne lastnosti,« je razložil Vinko Avguštin, ki je skupaj z Andrejem Hrovatom razvil inovativne smuči. Kot je dodal, za zložljive smuči že vlada precejšnje zanimanje, samo za vojaške smuči so jih do zdaj kontaktirali že iz osemnajstih držav.

Zlata je postala tudi inovacija jeseniškega SIJ Acronija in Razvojnega centra Jesenice – razvoj procesne poti izločevalno utrjenega nerjavnega jekla lastne blagovne znamke SINOXX 4542. »Z njim smo v SIJ Acroniju vstopili še v zadnjo od petih skupin nerjavnih vrst jekel. Značilnost izločevalno utrjenega nerjavnega jekla je, da si kupec z različnimi toplotnimi obdelavami lahko sam prilagodi končne mehanske karakteristike materiala za zelo širok spekter uporabe – od papirne industrije, vesoljske, letalske industrije ...« je pojasnil Boštjan Bradaškja, vodja jeseniške skupine inovatorjev.

Za razvojem inovativne platforme pametnega števca v Iskraemecu stoji velika skupina inovatorjev. / Foto: Tina Dokl

V kranjskem Iskraemecu so si zlato priznanje prislužili s platformo pametnega električnega števca, ki omogoča enostavno integracijo naprednih pametnih funkcionalnosti v koncept pametnega omrežja. »Če je bil v zadnjih letih največji problem, da smo morali za vsakega kupca izdelati njemu lasten števec, prilagojen posamezni zakonodaji in njegovim potrebam, pa lahko danes na podlagi platforme zelo hitro vsak števec prilagodimo naročniku, pri čemer smo veliko poudarka namenili tudi nižanju njegovih obratovalnih stroškov,« je razložil Tomaž Dostal.

Preiskujejo sum detomora

Simon Šubic

Ljubljana – Ljubljanski kriminalisti preiskujejo sumljivo smrt novorojenčka v okolici Ljubljane. Policijska uprava Ljubljana je bila o njej obveščena v torek zvečer, preverjanje vseh okoliščin še vedno poteka, kriminalisti pa zbirajo obvestila v smeri podanih sumov storitve kaznivega dejanja detomora, je včeraj pojasnila Nataša Pučko, predstavnica za odnose z javnostmi. Sodno obdukcijo trupla novorojenčka so že opravili, vendar policija rezultatov še ni prejela. »V povezavi z dogodkom ni pridržan nihče. Zaradi tajnosti predkazenskega postopka in ne nazadnje tudi varstva osebnih podatkov več informacij ne moremo posredovati,« je še dodala Pučkova.

Po neuradnih podatkih kriminalistična preiskava poteka na območju občine Kamnik. Po poročanju nekaterih medijev naj bi mati dojenčka zavila v plastično vrečko in truplo otroka skrila v omaro. Otrokovo mater naj bi po odkritju trupla odpeljali v zdravstveno oskrbo na psihiatrično kliniko.

Za kaznivo dejanje detomora, ko mati vzame življenje svojemu otroku med ali takoj po porodu, dokler je še pod njegovim vplivom, je v Kazenskem zakoniku predpisana zaporna kazen do treh let.

Več kot dvesto prehitrih

Simon Šubic

Kranj – Gorenjski prometni policisti so ta mesec v radarskih meritvah hitrosti na gorenjski avtocesti ugotovili že več kot dvesto prekoračitev hitrosti nad 150 km/h, najvišja izmerjena hitrost 212 km/h pa je bila v sredo izmerjena pri Radovljici, so sporočili s Policijske uprave Kranj in napovedali, da bodo še nadaljevali podobne nadzore, ki jih izvajajo zaradi zmanjševanja tveganja za nastanek prometnih nesreč, ki jim botruje predvsem prekoračena hitrost. Na gorenjski avtocesti je bila letos neprilagojena hitrost vožnje vzrok za okoli četrtino prometnih nesreč, na vseh gorenjskih cestah pa je delež nesreč zaradi hitrosti sedemnajstodstoten.

Prometni policisti so septembra opravili že trinajst večurnih nadzorov z radarskim merilnikom hitrosti na omejitvi 130 km/h in na območju Podbrezij, kjer je omejitev pri predoru Ljubno zmanjšana na 100 km/h, kjer je bila najvišja izmerjena hitrost 153 km/h. Na omejitvi 130 km/h pa so, kot že rečeno, najvišjo izmerili vozniku osebnega avtomobila, ki je s hitrostjo 212 km/h vozil med izvozom z avtoceste in priključkom nanjo v Radovljici. »To je mesto, kjer vozila zaradi izključevanja iz prometa na avtocesti in vključevanja nanjo običajno vozijo z nižjo hitrostjo in je verjetnost nastanka prometne nesreče zaradi neprilagojene hitrosti vožnje večja kot na preostalih avtocestnih odsekih,« opozarjajo policisti. Največ izmerjenih prekoračitev hitrosti se je sicer gibalo med 150 in 170 km/h, kar je območje hitrosti, ki mu bodo policisti v prihodnjih meritvah namenili več pozornosti, napovedujejo na PU Kranj.

Banka zrušila projekt

Do izgradnje medicinskega centra v Šmartnem po besedah njegovega idejnega vodje Rajka Sjekloča ni prišlo zaradi prijave Gorenjske banke: »Tedaj se je zadeva zrušila, pošla nam je motivacija.«

Simon Šubic

Kranj – Na kranjskem okrožnem sodišču so prejšnji teden začeli soditi zakoncema Rajku in Doroteji Sjekloča, kardiologu Matjažu Buncu in cerkljanskemu županu Francu Čebulju zaradi domnevnih nezakonitosti pri vstopu Občine Cerklje med družbenike podjetja KNRC, razvoj, diagnostika in zdravljenje, ki naj bi ob domu starostnikov Taber v Šmartnem odprlo sodoben kardio-nevrološki rehabilitacijski center. Kranjsko tožilstvo Rajku Sjekloči in Matjažu Buncu očita kaznivo dejanje poslovne goljufije ter skupaj z Dorotejo Sjekločo tudi overitve lažne vsebine, medtem ko se župan Franc Čebulj na sodišču brani pred obtožbo nevestnega dela v službi. Vsi štirje so krivdo zanikali ter poudarili, da je šlo za resno zastavljen projekt, ki so ga pripravili vrhunski strokovnjaki, pripeljali so ga do gradbenega dovoljenja in zdaj čaka na boljše čase, Občina Cerklje pa pri tem ni bila oškodovana.

Foto: Simon Šubic

Rajko in Doroteja Sjekloča sta še vedno prepričana, da je projekt medicinskega centra dobro pripravljen in izvedljiv.

Po besedah tožilke Nadje Gasser naj bi Sjekloča in Bunc storila poslovno goljufijo s tem, da sta leta 2011 prepričala župana Cerkelj in tamkajšnje občinske svetnike, da je njuno podjetje KNRC zmožno zgraditi medicinski center, zato je občina vstopila med družbenike podjetja s stvarnim vložkom oz. zemljiščem v vrednosti 109 tisoč evrov, s čimer je postala 15-odstotna lastnica podjetja. A kot je prepričano tožilstvo, sta Sjekloča in Bunc vedela, da KNRC nima zagotovljenih finančnih virov za 25 milijonov evrov vreden medicinski center, niti nista imela izdelanega poslovnega in finančnega načrta. Družba KNRC naj bi tako pridobila protipravno premoženjsko korist in oškodovala občino, njen župan pa naj ne bi ravnal kot dober gospodar, ker ni predhodno preveril, ali so zagotovljeni finančni pogoji za investicijo. Zakonca Sjekloča in Bunc naj bi poleg tega v zmoto spravili notarko z lažnim dokazovanjem, da sta njihovi družbi Mediplan in Strokovnost vplačali vsaka po 307 tisoč evrov finančnega vložka v KNRC, tako da je osnovni kapital družbe narasel na 621.500 evrov, čeprav ga dejansko nista.

»Vse v obtožnici kategorično zanikam, niti ene luknje nismo imeli v projektu, ki je bil v dobro cele države,« je bil odločen prvoobtoženi Rajko Sjekloča, ki je v potrditev navedb, da je šlo in še vedno gre za resno zastavljen projekt medicinskega centra v Šmartnem, sodišču predložil organizacijski koncept projekta, v katerem je po njegovih besedah na kratko opisan celoten potek projekta, pri katerem so sodelovali vrhunski projektanti in zdravniki ter občina. »Ni res, da ni bilo finančnega in razvojnega načrta. Gorenjska banka, ki je sprožila kazenski pregon proti meni kot direktorju firme, je dobila finančni načrt, izdelan z vrhunskimi strokovnjaki. Tak načrt lahko daste komurkoli na svetu, pa bo veljal. Narejen je bil v angleščini in v slovenščini. Na banki smo se tedaj pogovarjali s predsednikom uprave Gorazdom Trčkom in Andrejem Šircljem, ki je bil njegov svetovalec. Na sestankih je bilo dogovorjeno, da bomo dobili posojilo, če bo projekt primerno pripravljen. Do izgradnje pa na koncu ni prišlo, ker je prišlo do prijave s strani banke. Tedaj se je zadeva zrušila, zmanjkalo nam je tudi motivacije. Razmišljali smo celo o protiprijavi,« je razlagal idejni vodja projekta.

Glede sporne dokapitalizacije pa je Sjekloča pojasnil, da so vsi vključeni v projekt delali »na zalogo« in je bilo predvideno, da bo njihovo delo poplačano, ko se pojavil denarni tok, ali pa bodo soudeleženi v lastništvu centra. V t. i. embrio fazi projekta so tako že vloženo delo ovrednotili na 614 tisoč evrov, največ na račun projektanta, v tem znesku pa so nato dokapitalizirali podjetje KNRC, pri čemer jim je več strokovnjakov zagotovilo, da je takšna dokapitalizacija zakonsko dopustna. »Dokapitalizacija niti ni bila nujna za izvedbo projekta, bila pa je dobra rešitev, da se poplačamo, če nekdo kupi projekt,« je zatrdil. Podobno je na sodišču povedal tudi Bunc, ki je bil sicer po lastnih besedah zadolžen le za strokovno vsebino projekta.

Župan Franc Čebulj je vztrajal pri že povedanem v sodni preiskavi. Spomnimo, da je po predobravnavnem naroku, na katerem krivde ni priznal, opozoril, da je občina po izstopu iz družbe KNRC prejela zemljišče nazaj, zato ji ni nastala nobena škoda.

Materi umrle deklice višja kazen kot očimu

1. stran

Sodnica Turukova je zavrnila ugovore obrambe kot neutemeljene, saj je ocenila, da so kazniva dejanja določeno opisana, očitki utemeljeni, obtoženima pa je bila zagotovljena učinkovita obramba. Ravno tako je zavrnila mnenje obrambe o statusu Jakupija kot očima ter ugotovila, da o njegovi garantni vlogi za zdravje in življenje otroka ni dvoma. Poudarila je tudi težavnost postopka, saj žrtev ni imela besede, medicinske dokumentacije ni, ker otroka nista nikoli peljala k zdravniku, ter načrtne izolacije otroka. V nadaljevanju je pojasnila, zakaj se je za mamo odločila za višjo kazen od predlagane. Ocenila je, da je biološko razmerje starševstva najtesnejši mogoči odnos, v okviru tega pa je bila Sanda tista, ki je bila odgovorna za vse vidike Arininega življenja, vključno z vstopom v novo razmerje, kamor je pripeljala tudi otroka, to okolje pa je bilo za Arino uničujoče. Sodnica je ocenila, da je bila v tem primeru deklici odvzeta dobrina doma kot prostora zavetja, varnosti.

Tožilka Tina Lesjak je po zaključenem postopku poudarila, da je bila prepričana, da sta obtožena kriva tega, česar sta bila obtožena, zato je bila po njenem sodba pričakovana: »Pritožbe ne bo, sodnica je sledila vsemu, kar sem predlagala, razen pri višini kazni za obtoženko. Obema sem predlagala enake kazni 21 let zapora, saj ocenjujem, da se njuna dejanja ne razlikujejo, a sodnica je ocenila drugače. Z mnenjem obrambe, da obtožnica ni konkretizirana, se ne strinjam, tako je razsodilo tudi sodišče in ustreza vsem pogojem zakona o kazenskem postopku.«

Oba zagovornika sta napovedala pritožbi. Jakupijev odvetnik Damijan Pavlin je obsodbo pričakoval, glede na to, da je sodnica sprejela vse obtožbe: »Še vedno mislim, da je moje pravno mnenje pravilno, sledi pritožba, kaj bo na višjem sodišču, pa bomo videli.« Vztraja, da obtožnica ni konkretizirana za vsakega obtoženca – kaj je storil, kaj je opustil, kar ocenjuje za takšno pomanjkljivost, da je zadosten argument za pritožbo.

Kot je ob zaključku dejal Arinin oče, je sodnica sprejela pravilno odločitev: »Sanda bi kot odgovorna mati morala bolj odgovarjati. Povsem pravilno se je odločila sodnica in ji prisodila dve leti več, lahko bi bilo to tudi trideset let, kar bi bilo še bolje.« Kot je še dejal, mu je bilo kot očetu težko še enkrat spremljati to dogajanje. Sodnica je sicer svojce z odškodninskim zahtevkom v skupnem znesku 120 tisoč evrov napotila na pravdo.

Sodišče ne dvomi o odgovornosti obtoženega Mirzana Jakupija za zdravje in življenje dveletne Arine. / Foto: Tina Dokl

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Mesec, ki je trem ljudem svet obrnil na glavo

Slovenski alpinist Gregor Kresal je posnel film Osem krogov in pol, ki je kot njegov magistrski projekt nastal na filmski akademiji slovitega hollywoodskega režiserja Davida Lyncha. Gre za resnično zgodbo, ki se je odvijala avgusta 2008 na gori Muztagh Tower, ki je vzela življenje Pavleta Kozjeka.

Maja Bertoncelj

Gregor Kresal je po resničnih dogodkih posnel unikatno psihološko dramo o gorah, ki temelji na tragični zgodbi slovenskega osvajanja gore Muztagh Tower (7273 m) v Pakistanu leta 2008. Osem krogov in pol je film, posvečen spominu na vrhunskega slovenskega alpinista Pavleta Kozjeka. Ni običajen film o gorah, temveč srhljivo popotovanje v um in zavest človeka, ki se mu svet obrne na glavo. S Kozjekom sta bila takrat v odpravi tudi Dejan Miškovič, ki so ga rešili z gore, in Gregor Kresal, ki se je zaradi bolezni predčasno vrnil domov.

Kratki film Osem krogov in pol je del obširne zgodbe, ki je še v razvoju, za številne Kresalove prijatelje, ki jih je izgubil v gorah.

Slovenska premiera filma je bila letos spomladi, pretekli teden pa je bil prvič predvajan v Medvodah, v domačem kraju Gregorja Kresala, kjer je živel deset let in kamor se še vedno vrača večkrat na teden. Film je kot njegov magistrski projekt nastal na filmski akademiji slovitega hollywoodskega režiserja Davida Lyncha. Posnet je bil med aprilom in oktobrom 2015 v Iowi (ZDA), v pogorju Mt. Blanca v Franciji ter v Slovenskih Alpah, na pobočjih Mangarta in pod slapom Boka. Projekciji 32 minut dolgega filma v angleščini je sledil pogovor z Gregorjem Kresalom, nato pa še dokumentarni film »iz zakulisja«, dolg 25 minut, ki govori o nastajanju Osmih krogov in pol in gledalcu razkrije vse tisto, o čemer se morda sprašuje med gledanjem samega filma.

Gregor Kresal je znani slovenski alpinist, po poklicu arhitekt, režiser in tudi pisatelj. Po srcu je športnik že od malega, kasneje pa so prišle na vrsto gore in plezanje, čemur se je intenzivno posvečal 25 let. Med letoma 1991 in 2007 je bil pri Olimpijskem komiteju Slovenije kategoriziran kot vrhunski športnik državnega in mednarodnega razreda. Med letoma 1993 in 2008 se je kot član ali vodja udeležil več kot dvajsetih alpinističnih odprav v svetovna gorstva. Skupno je opravil več kot sedemsto plezalnih vzponov, od tega več kot sto prvenstvenih. Režija, fotografija, film so stvari, nad katerimi se je navdušil prav prek alpinizma. »Leta 2000 sem si kupil prvo kamero in potem so res videli, da stvari znajo biti zelo težke, ko zapiha 150 km na uro, ko si na prepihu v območju z majhno vrednostjo kisika in gre lahko vse zelo hitro narobe. Kamera me je povsem prevzela in začel sem se učiti najprej montaže, potem po učnih načrtih, ki sem jih našel na internetu, še režije, dokler nisem leta 2007 naredil prvega dokumentarnega filma za TV Slovenija. Stvari so šle nekaj časa samo še navzgor, vse do filma Sfinga leta 2011, ki je bil velika neodvisna uspešnica, narejena za malo denarja, in po katerem sem upravičeno mislil, da se mi bodo vrata v naši Sloveniji na široko odprla, pa je bilo ravno obratno,« je povedal Gregor Kresal, ki je nato z obema rokama zgrabil povabilo Davida Lyncha, se v nekaj dneh odločil in poletel čez Atlantik: »Tam sem bil obravnavan popolnoma drugače kot v Sloveniji. Hvaležen sem, da sem naredil zase pravzaprav ta neverjeten korak in šel pri teh letih znova študirat.« Kresal pravi, da Lynch na sam razvoj scenarija ni imel velikega vpliva, mu je pa pomagal pri marsikateri rešitvi, tudi pri tem, da je na vse to, kar se je dogajalo v njem, pogledal od daleč, kot bi se opazoval v sanjah. Del študija pri Lynchu vsebuje tudi meditacijo. Film je razdrobljen. »Ko sem se vrnil s te tragične odprave, sem to zgodbo razlagal na zelo podoben način, popolnoma razdrobljeno, ker sem bil sam v sebi precej razdrobljen,« pojasni. To je bila odprava, za katero so zapisali, da je bila popolna, a je spremenila vse. Kresal pojasnjuje: »S Pavletom Kozjekom, ki me je leta 1993 kot perspektivnega alpinista povabil na odpravo, ki je bila moja prva, sva takrat videla sliko Muztagh Towerja in naredila plan, da ga preplezava. Načrt se je začel uresničevati po 15 letih. Kar je pri odpravah najtežje, zbrati denar, takrat ni bil problem. Na alpinistični vzpon sva se lahko maksimalno pripravljala in še nikoli nisem bil tako dobro fizično pripravljen kot takrat. Žal pa potem ni nič šlo tako, kot bi moralo iti. Pavle je za vedno ostal na tej gori, jaz sem popolnoma spremenil svoj način življenja, Dejan Miškovič je sicer še enkrat šel v Himalajo, še vedno pleza, a nobenih nevarnih stvari ni več med njegovimi načrti. To je bil en mesec, ki je trem ljudem popolnima spremenil svet,« je pojasnil. Naslov Osem krogov in pol ima globlji pomen. Celo zgodbo je postavil precej blizu Dantejevi Božanski komediji. »Začutil sem, da bi se lahko z naslovom filma približal tej zgodbi. Osem in pol predvsem zato, da bi dal ljudem vedeti, da sem po sreči, po nekem takšnem ali drugačnem naključju bil sposoben izskočiti iz tega norega vlaka te zgodbe, ki mi je pobrala veliko prijateljev, preden bi sam padel v neko popolno dno,« še pravi. Gre za nizko proračunski film. Kresal je režiser in scenarist, za fotografijo je poskrbel Rožle Bregar, za ton Gašper Loborec, igrajo pa Joey Maida, Ana Roza Cimperman, Miha Avguštin, Nejc Zajec, Patrick Bosold, Steve Kennevan in Ananka Kahlmeyer.

Gregor Kresal in David Lynch / Foto: arhiv Sfinga Pro Films

Kresal pravi, da bo tudi v prihodnje z gorami ostal povezan prek filma, usmeriti pa se poskuša čez lužo. V načrtu že ima celovečerni film, povezan z najvišjimi gorami na svetu.

Zanimivosti

Srečo Rehberger je avgusta letos skupaj z ruskim kolegom osvojil sibirski Everest. **Stran 18**

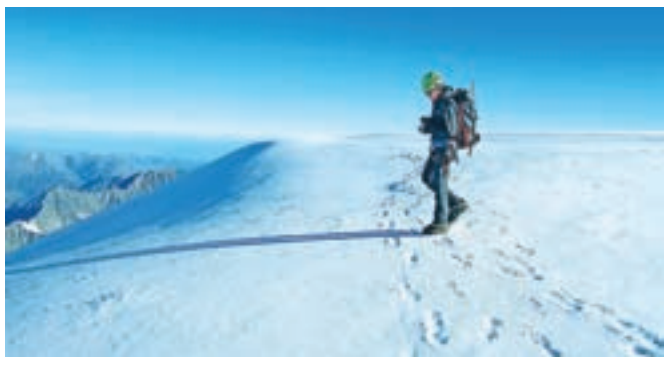

Zgodbe

Novinarka Darja Ladavac je napisala zgodbo o blejskem osmercu. **Stran 19**

Obletnice

V Poljuški soteski je v času reformacije na skrivaj pridigal Primož Trubar. **Stran 20**

Od petka do petka

Foto: Primož Pičulin

Sindikat poklicnih gasilcev Slovenije bo v četrtek zaradi neuspelih pogajanj z vlado pripravil protestni shod.

Pravosodni minister Goran Klemenčič pravi, da je interpelacija prišla v pravem času. / Foto: Gorazd Kavčič

Foto: Gorazd Kavčič

V Društvu za zdravje naroda ne dvomijo, da bodo za razpis referenduma zbrali zahtevanih 40 tisoč podpisov.

Gasilci gredo pred vlado

SDS je ta teden vložil interpelacijo zoper pravosodnega ministra Gorana Klemenčiča, v sindikatu poklicnih gasilcev pa za prihodnji teden napovedujejo protestni shod pred vladnim poslopjem.

Simon Šubic

Najprej protest, nato lahko tudi stavka

Ker sindikat v pogajanjih z vlado niso uspeli s svojimi zahtevami, se bodo prihodnji četrtek zbrali na protestnem shodu pred vlado, so se odločili na razširjeni seji predsedstva Sindikata poklicnega gasilstva Slovenije. Sekretar sindikata David Švarc je znova razložil, da zahtevajo dvig dveh plačnih razredov za vse gasilce, za dve delovni mesti v 5. in 6. tarifnem razredu, ki sta anomaliji v sedanjem plačnem sistemu, pa dvig za tri plačne razrede, kar bi na letni ravni pomenilo dodatnih 150 tisoč evrov za plače, a vladna stran na to ne pristaja, zato gasilci tudi niso podpisali aneksa h kolektivni pogodbi. Če s protestnim shodom, na katerega vabijo tudi prostovoljne gasilce, ne bodo uspeli, v gasilskem sindikatu ne izključujejo niti možnosti kasnejše stavke. Minister za javno upravo Boris Koprivnikar odgovarja, da bi po vladnem predlogu praktično vsi gasilci napredovali za vsaj dva plačna razreda, a sindikat za nekatere vodje (gre za okoli sto delovnih mest) trmasto vztraja pri dvigu za tri razrede, tako da brez podpisa dogovora velika večina od skupno 700 poklicnih gasilcev v Sloveniji ne more dobiti višjih plač.

Interpelacija zoper Klemenčiča

V največji opozicijski stranki SDS so v sredo napovedali interpelacijo zoper pravosodnega ministra Gorana Klemenčiča, ki mu očitajo zavajanje javnosti glede ravnanja Komisije za preprečevanje korupcije (KPK), ko jo je sam vodil, v primeru suma pranja denarja preko NLB, odgovoren pa naj bi bil tudi za izgubo zaupanja v funkcijo ministra in pravosodje. Gorenjski poslanec Branko Grims je ob predstavitvi interpelacije dejal, da je Klemenčič sredi junija glede tega, kako je ravnal KPK v primeru suma pranja denarja preko NLB (primer Farrokh), povedal, da je bil KPK z zadevo seznanjen leta 2011 preko žvižgača. Ta jim je dostavil »neki tajni dokument NLB«, ki so ga po Klemenčičevih besedah s KPK v obliki naznanila oziroma kazenske ovadbe posredovali pristojnim organom. A po Grimsovih besedah je (njegova) komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb ugotovila, da je KPK tajni dokument NLB v nasprotju s sporazumom s policijo iz leta 2010 zgolj neformalno predala uslužbencu Nacionalnega preiskovalnega urada. Ta ga je nesel na policijo, nato pa se je za njim izgubila vsaka sled. Če bi KPK dokument policiji posredovala v skladu s sporazumom, bi bilo ravnanje policije bistveno drugačno, je prepričan Grims. Klemenčič je v odzivu na interpelacijo ocenil, da prihaja ob pravem času. Sum pranja denarja v NLB ter s tem povezane transakcije so škandalozne in skrb vzbujajoče z vidika delovanja državnih institucij, je zapisal. »Parlamentarni preiskovalni komisiji sta pri razkrivanju teh dejstev opravili pomembno delo, žal pa se zdi, da se je, namesto za epilog in resnico, SDS odločil za prikrivanje in svojevrstno interpretacijo dejstev za politično obračunavanje z menoj,« je poudaril. Še bolj je po njegovem mnenju zdaj pravi čas za razpravo o reformah v pravosodju – kaj se je na tem področju v treh letih naredilo, kaj bi še bilo potrebno storiti in kdo z njimi misli resno in kdo ne. »Tudi o tem se bomo lahko v državnem zboru pogovorili, in to pred celotno javnostjo, brez oznak tajno in interno.«

Bo spet referendum?

Društvo za zdravje naroda je v torek v državni zbor vložilo več kot 5000 podpisov za začetek postopkov za referendum o noveli zakona o zdravstveni dejavnosti. Njegov predsednik Jožef Ivan Ocvirk je pojasnil, da je zakon pomanjkljiv in škodljiv za bolnike, saj da se bodo še podaljšale čakalne dobe, pobude za referendum pa niso vložili zaradi ščitenja koncesionarjev. Za razpis referenduma morajo sicer zbrati vsaj 40 tisoč podpisov, kar pa po njegovem ne bo težko, »saj so ljudje zelo nezadovoljni z zdravstvenim sistemom«, pri tem pa spomnil na 500 tisoč čakajočih državljanov na zdravstvene storitve.

Cerar odpovedal obisk v Zagrebu

Pred tednom dni smo napovedali srečanje slovenskega in hrvaškega premierja Mira Cerarja in Andreja Plenkovića, ki naj bi bilo ta teden, a je Cerar svoj obisk v Zagrebu po Plenkovićevem govoru na generalni skupščini Združenih narodov minuli četrtek zvečer odpovedal. Hrvaški premier je govoril predvsem o arbitražni sodbi o meji med obema državama in poudaril, da je za Hrvaško nična, zato po Cerarjevem mnenju srečanje nima smisla. Slovenski politični vrh je njegovo odločitev pozdravil, v Zagrebu pa jo obžalujejo in Cerarja še vedno vabijo na obisk.

Slovenci v zamejstvu (579)

Pisateljska sobota na Obirskem

Jože Košnjek

med sosedi

Jutri, 30. septembra, bo Obirsko pri Železni Kapli živelo s pisatelji. Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji, ki je bilo na pobudo Valentina Poljanška ustanovljeno julija 1974, in domače Slovensko prosvetno društvo bosta v obirski gostilni Pri Kovaču organizirala tradicionalno srečanje pisateljev in vseh ljubiteljev slovenske literature. Letošnje bo nekaj posebnega, saj bo v znamenju jubilejev. Mojster pesniške besede Florjan Lipuš je bil star 80 let, prav toliko pa tudi kronist in zapisovalec prelomnega časa za Slovence na Koroškem, profesor Reginald Vospernik. Pesnik, mojster besedne igre Jani Oswald pa je bil star 60 let. Skupaj so torej zbrali 220 let. O njih bodo pripovedovali njihovi sodobniki, med njimi tudi Denis Poniž in Vinko Ošlak. Pisateljsko srečanje, ki ima tudi pridih družabnosti, se bo začelo ob desetih in se z Uro za kulturo in literaturo končalo sredi popoldneva. Za kulturni okvir bo skrbel domači mešani pevski zbor Valentin Polanšek.

Na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu na Erjavčevi ulici 17 v Ljubljani pa so v sredo, 27. septembra, odprli razstavo izbranih del, ki so nastala na likovnih kolonijah mladih med letoma 1970 in 2017. Te likovne kolonije so edina prireditev, na kateri sodelujejo mladi iz treh držav, v katerih živijo Slovenci: iz Avstrije, Italije in Madžarske. Začetnika srečanja sta bila likovni pedagog Štefan Kresnik z Osnovne šole Vuzenica na slovenski strani in Slovenska prosvetna zveza ter tedanji ravnatelj ljudske šole v Sela – Kot Herman Velik na koroški strani. Najprej so sodelovali mladi Korošci z obeh strani državne meje, nato pa so sodelovanje razširili še na mlade iz Italije in Madžarske. Ob dvajsetletnici srečanja je bila leta 1990 uvedena novost. Kolonija je bila vsako leto v drugi državi.

V začetku letošnjega šolskega leta je več kot 250 otrok v vrtcih in v osnovnih šolah na Trbižu, v Ukvah in v Žabnicah v Kanalski dolini ostalo brez pouka slovenščine. Problem naj bi bil v kratkem rešen, čeprav rešitev ne bo trajna. Slovenija finančno ne more pomagati, saj je zamejsko šolstvo del izobraževalnega sistema Italije. Slovenija lahko le z dvostranskimi dogovori zagotovi dodatno strokovno podporo.

Martin Kuchling iz Podjune, Jože Blajs iz Železne Kaple in Emanuel Polanšek z Obirskega (od leve) so redni udeleženci pisateljskih srečanj na Obirskem.

Po svetu

Antifa in Alt-right

Kaj pa je zdaj to? To sta imeni dveh skrajnosti, ki vsaka po svoje izražata napetost na ameriški politični sceni. Antifašistična Antifa združuje leve skrajneže, neofašistični Alt-right pa desničarske. Ena bolezen, dva simptoma ...

Miha Naglič

Pestro in strašljivo

Poglejmo od leve proti desni. »Začnimo z Antifajem, radikalnim političnim odporniškim gibanjem, sestavljenim iz protifašističnih skupin s koreninami v evropskih političnih gibanjih v 30. letih prejšnjega stoletja, ki so se skušale postaviti po robu vzhajajočima fašizmu in nacizmu, nato pa znova vzniknile konec 80. let kot radikalna aktivistična gibanja v boju proti neonacizmu, predvsem na pankovski sceni. Gre za skrajno levo gibanje, ki pa se bolj kot s spodbujanjem levih politik ukvarja z neposrednim bojem proti skrajno desni ideologiji, vključno z neoliberalnim ekonomskim sistemom. Gre za protivladne, protikapitalistične skupine, ki se za dosego svojih glavnih ciljev zatekajo tudi k nasilju, vandalizmu in neposrednim spopadom z desnimi skrajneži (ali, v nekaterih primerih, zgolj zagretimi Trumpovimi privrženci). Antifa nima hierarhije ali neke osrednje platforme, lokalne izpostave lahko ustanovi kdor koli, decentraliziranost gibanja pa hkrati privablja širši krog ljudi, hkrati pa otežuje definicijo, čemu točno vse Antifa nasprotuje. V grobem obsojajo rasizem, homofobijo, seksizem, uničevanje okolja in kapitalizem, predvsem pa nasprotujejo fašizmu 'z vsemi razpoložljivimi sredstvi', kar je tisti najspornejši vidik gibanja. Zagovorniki taktik Antifaja uporabljajo argumentacijo, da cilj opravičuje sredstva, oz. da se proti nasilju (bodisi konkretnemu nasilju neonacistov in neofašistov bodisi bolj abstraktnemu nasilju obstoječega sistema) lahko bojuješ samo z nasiljem. Da se zgolj odzivajo na že obstoječo agresijo. Nasprotniki imajo pripadnike Antifaja za nič manj kot teroriste in prav prejšnji teden jih je tudi ameriško ministrstvo za domovinsko varnost označilo za 'domače teroriste', predstavnik hamburške policije Timo Zill pa jih je po opustošenju, ki so ga pustili za seboj med protesti ob julijskem vrhu G20 v Hamburgu, označil za 'prestopniško drhal'. Z izrazom Antifa sicer desnica rada kar vse poprek označuje leve protestnike, vključno s tistimi, ki so se avgusta v Charlottesvillu postavili po robu neonacistom, in pripadnike gibanja za pravice temnopoltih Black Lives Matter, ki ga Antifa sicer podpira ...« / Kaj pa desni pol? »Alt-right po drugi strani uporablja drugačen modus operandi – namesto prvinskih taktik v obliki nasilja in razbijanja bijejo informacijsko vojno, svojega zaveznika pa najdejo v spletu in vseh danostih, ki jih omogoča ta platforma, na kateri lahko prosto širijo najbolj nore teorije zarote in nadlegujejo (trolajo) svoje (leve) tarče, dokler temu ne popustijo ventili ali pa dokler 'novica', ki so jo lansirali, ne postane 'alternativno dejstvo', če citiramo Trumpovo Belo hišo.

Ohlapna skupina ljudi z najrazličnejšimi predsodki in fobijami, od antisemitov do antifeministov, od protekcionistov do zagovornikov 'pravic moških', od islamofobov do zagovornikov teorije, da Obama ni rojen v ZDA, ima svoje korenine na spletnih portalih, kot je 4chan, kjer anonimni uporabniki lahko nekaznovano širijo svojo ideologijo. Alt-right so goreči podporniki Donalda Trumpa, enako predano pa nasprotujejo priseljevanju, multikulturnosti in politični korektnosti. Ironično pri vsem skupaj je, da je velik del najvidnejših predstavnikov Alt-righta, kot sta zloglasni bloger Milo Yiannopoulos in politični komentator Dave Rubin, odkritih homoseksualcev, pri čemer je Yiannopoulosov partner temnopolt, znan teoretik zarote Mike Cernovich pa je poročen z ženo iranskega rodu ...« (Vir: Kaja Sajovic, MMC RTV SLO) – Katera stran vam je bolj všeč?

Neodgovorna Nobelovka

»Obsojamo vse kršitve človekovih pravic in nezakonito nasilje. Predani smo obnovitvi miru in stabilnosti ter vladavini prava na celotnem ozemlju Mjanmara.« Tako se je nekdanja disidentka in Nobelova nagrajenka za mir Aung San Su Či kot voditeljica Mjanmara izognila odgovornosti za nasilje nad muslimansko manjšino Rohinga v državi, ki jo vodi. Iz nje je v sosednji Bangladeš zbežalo že več kot 400 tisoč pripadnikov ljudstva Rohinga. Mjanmarska vojska namreč pod krinko obračuna z muslimanskimi uporniki iz tega ljudstva izvaja še etnično čiščenje države Rakhine na zahodni obali Mjanamara.

Jamajka v Nemčiji?

Nemčiji se po volitvah 24. 9. obeta »jamajška koalicija«. Kanclerka Merklova je sicer zmagala, a ne bo mogla vladati sama. Najbolj verjetna je koalicija črnih (krščanski demokrati), zelenih in rumenih (liberalci). Črnozeleno-rumena pa je zastava Jamajke, ki jo dobro poznamo z atletskih steza ...

Spopad med pripadniki skrajnih skupin Antifa in Alt-right v mestu Charlottesville, Virginia, ZDA, 2017 / Foto: Wikipedija

Pripadniki muslimanskega ljudstva Rohinga v begunskem taborišču v Bangladešu po begu iz njihove domovine v državi Mjanmar (Burma) / Foto: Wikipedija

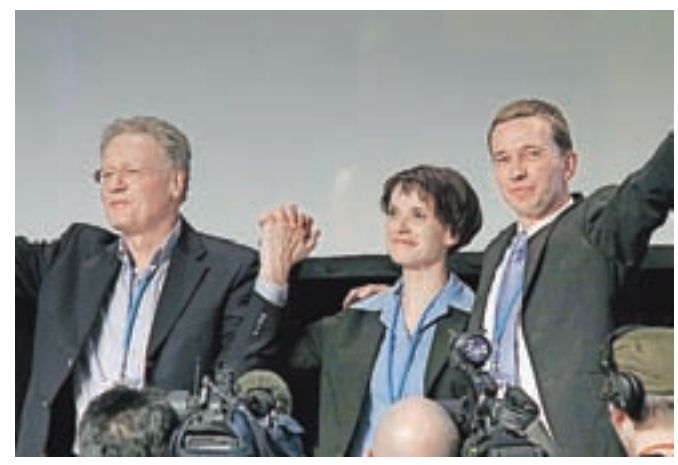

Alternativa za Nemčijo je relativna zmagovalka zveznih volitev 2017. Vodstvo stranke (z leve): Konrad Adam, Frauke Petry in Bernd Lucke. / Foto: Wikipedija

Sedemdeset let Gorenjskega glasa (11)

Novinarji med ljudmi

Jože Košnjek

Gorenjski glas, tako ga imenujem, čeprav se je v 70-letni zgodovini imenoval tudi drugače, je v slovenskem časnikarstvu v marsičem nekaj posebnega. Še posebej v povezavi vseh njegovih delov z ljudmi, z naročniki in bralci. Vrata in strani našega časopisa so od začetkov izhajanja odprta za predloge, pohvale in tudi kritike. Naj ne zveni kot pretirana samohvala, vendar so morali naši komercialni zastopniki že v sedemdesetih letih trkati na vrata in ponujati možnost objave oglasov v časopisu. Iskanje novih naročnikov je stalnica časnika, ki mora biti na dan izida čim prej pri naročnikih in na prodajnih mestih.

Od začetka izhajanja časopisa pa velja rek, da se na Gorenjskem nič ne zgodi brez prisotnosti novinarjev Gorenjskega glasa. Težko bi prešteli vse dogodke, vesele in žalostne, na katerih so bili naši poročevalci. V nekaterih primerih so morali imeti tudi veliko poguma. Danes že pokojna novinarja Tone Polenec in Andrej Triler sta v živo doživljala skok s padalom v Lescah. Novinarji Gorenjskega glasa so se preizkušali v alpinizmu. Skupaj z gorskimi reševalci so odhajali na reševalne in iskalne akcije. Na cesti so spremljali prometne policiste in bili z njimi, ko so ti delali red. Bili so mešetarji na tržnici, sprevodniki na avtobusu, prodajalci v trgovini, smetarji, preizkuševalci tobačnih in drugih avtomatov in še marsikaj. Skratka, bili so in so še vedno med ljudmi, tam, kjer se odvija življenje.

Gorenjski glas je nad 40 let izbiral najboljše gorenjske športnike. Pokale smo jim najpogosteje izročali na prireditvah, ki so se selile iz občine v občino. Nekaj posebnega so bili novinarski večeri. Kar nekaj jih je bilo v zgodovini časnika. Uredništvo se je za en dan preselilo na teren, kjer smo iskali in opisovali zanimive dogodke in ljudi, zvečer pa smo na javni prireditvi prebrali, kar smo napisali. Vsi, ki smo sodelovali na teh večerih, imamo nanje izjemne spomine. Ti večeri in podobne prireditve spomladi, pozno jeseni in pozimi so bili najbolj neposreden stik z naročniki in bralci. Izbirali smo Gorenjca meseca in leta in seveda naročnike in bralce vabili na izlete. To počnemo še danes. Tako kot včasih, ko so bili avtobusi in tudi vlaki hitro polni, tudi danes z udeležbo ni težav.

Kmalu smo pogledali čez gorenjske plotove. Bili smo na Kosovem, ko je bilo tam že zelo vroče, pa v Makedoniji, v Srbiji in še marsikje. Vtise smo popisali v posebnih prilogah, ki so še danes vredne branja. Redno poročamo o dogodkih med Slovenci v sosednjih državah.

Na novinarskem večeru na Sovodnju v Poljanski dolini leta 1972: (od leve) Dušan Humer (že pokojni), Jože Košnjek, Janez Govekar (že pokojni), Helena Jelovčan, Albin Učakar (že pokojni), Tone Miklavčič, Lea Mencinger, Andrej Žalar, Poldka Bogataj (že pokojna) in Igor Guzelj

Zanimivosti

Osvojil sibirski Everest

Beluha je 4506 metrov visoki vrh v sibirskem gorskem masivu Altaj. Preddvorčan Srečo Rehberger, alpinist in športni plezalec, ga je letos avgusta osvojil skupaj z ruskim kolegom Denisom Beluajevim.

Danica Zavrl Žlebir

Avgusta letos se je Srečo Rehberger iz Nove vasi pri Preddvoru po dolgem času spet odpravil v visokogorje. Najvišji sibirski vrh Beluha je sicer daleč pod prestižnimi osemtisočaki, ki jih osvajajo tudi slovenski alpinisti, a predstavlja precejšen gorniški izziv in ima po Srečevih besedah kar nekaj himalajskih značilnosti: zaradi konfiguracije terena, ledenikov in zahtevnih vremenskih razmer ga Rusi imenujejo tudi sibirski Everest. Gorski masiv Altaj ima dva izrazita vrhova, sedem ledenikov, do naseljenega območja pa ga loči kar teden dni dolga razdalja. Ima zanimivo lego, od vseh treh oceanov je namreč enako oddaljen. Srečo in Denis sta se nanj odpravila z jezera Akkem.

»V stenah je veliko fiksnih vrvi, zato se na goro lahko povzpne marsikdo. Med Rusi je zelo priljubljena. Po starodavnem izročilu predstavlja povezavo Zemlje z vesoljem in nosi naziv Oltar Zemlje. Velja za enega od energijskih centrov sveta, a tudi če ne verjameš v te stvari, te prevzame tamkajšnja čudovita pokrajina,« o svojem avgustovskem gorskem cilju pove Srečo Rehberger. Razgledi so čudoviti, pogled seže daleč naokoli po nenaseljeni divjini vse tja do Mongolije in Kitajske, kažejo se obrisi neštetih gora, čas se ustavi in lahko svobodno zadihaš. Takih predelov na tem svetu ni veliko, je prepričan Srečo Rehberger. Kolikor ve, Slovenci do sedaj na tej gori še nismo stali.

Na vrhu sibirskega Everesta / Foto: Osebni arhiv Sreča Rehbergerja

In še »tehnične« značilnosti: ocena 3B po ruski šeststopenjski lestvici za kombinirano plezanje, višinska razlika 2000 metrov, štiri dni od jezera Akkem in nazaj. Srečo pri vzponu ni uporabil fiksnih vrvi, pravi, da je opravil prosto ponovitev. Tura je fizično kar naporna, vmes je 400 metrov spusta in posledično ponovnega vzpona. Že dostopa je 40 kilometrov z 2000 m višinske razlike. Veliko je hoje po ledenikih, ki zahteva varovanje. V tem celinskem podnebju se vreme nenehno spreminja. Čeprav je v soseščini meteorološka postaja, ne moreš dobiti vremenske napovedi in si odvisen od muhavosti narave. Če te ujame slabo vreme, pač počakaš v katerem od taborov, da se spet pokaže modro nebo in greš naprej. Srečo in Denis sta na poti doživela še nekaj himalajskih značilnosti: plazove, serake, rušenje skal, a sta jo prekaljena gornika zmogla (Denis je bil na Altaju že osmič).

Foto: osebni arhiv Sreča Rehbergerja

Srečo Rehberger: Halo, Beluha, prihajam!

Med Rusi je Beluha eden najbolj zaželenih ciljev. Zanimivo je, da je vzpon na vrh zaradi lege na mejnem območju med Rusijo in Kazahstanom pravzaprav ilegalen. Zakaj natančno, ne ve nihče, a najbrž je to še ena dediščina sovjetske preteklosti.

Poleg užitka ob vzponu na najvišjo točko širne Sibirije je bila za Sreča posebno doživetje tudi vrnitev. Pridružil se je namreč skupini Slovencev, ki so v teh krajih na trekingu s konji. Agencija Lifetrek se je letos tam mudila s tremi skupinami pohodnikov: pohajkovanje na hrbtih konj po tej zanimivi pokrajini je zadnji dve leti velik hit.

Nagrajeni za napitek s sirotko

Slovenijo bo na evropskem tekmovanju za spodbujanje inovativnih živilskih proizvodov Ecotrophelia novembra zastopala ekipa študentov, ki je zmagala na slovenskem tekmovanju. Med njimi je tudi Gorenjka, 24-letna Lea Prelovšek iz Kamnika.

Jasna Paladin

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri Gospodarski zbornici Slovenije je pred dnevi razglasila zmagovalce natečaja Ecotrophelia Slovenija 2017. Na letošnjem tekmovanju se je pomerilo sedem ekip študentov, zmagala pa je skupina, ki je razvila izdelek On my Whey – probiotični sadno-mlečni napitek na osnovi sirotke, obogaten s prosom v treh različnih okusih. Ena od članic zmagovite ekipe je tudi Kamničanka Lea Prelovšek, diplomantka živilstva in prehrane na ljubljanski Biotehniški fakulteti in študentka 2. letnika magistrskega študija poslovne logistike na Ekonomski fakulteti.

»Od nekdaj sem si želela povezati ekonomsko in živilsko znanje in oboje sem lahko združila prav v tem projektu. S kolegi, s katerimi smo se spoznali na fakulteti, smo se že lansko leto zbrali, da bi skupaj naredili nekaj zanimivega in novega in se prijavili na to tekmovanje, ki ima v živilski industriji kar veliko težo,« nam je povedala Lea, ki je bila zadolžena predvsem za finančni načrt in določitev cene. Pomemben del uspeha pripisuje tudi njihovemu mentorju, prav tako Kamničanu, prof. dr. Alešu Kuharju.

Posebna tudi embalaža

Za njimi so meseci intenzivnega dela, ko so pilili ideje, delali poskuse za čim boljši izdelek in pripravljali elaborat za tekmovanje. »Naše izhodišče je bilo zavedanje ekološkega problema. Želeli smo uporabiti neki stranski produkt živilske industrije, kar sirotka zaradi svojega kratkega roka trajanja zagotovo je. Predstavlja zelo velik problem mlečne industrije in želeli smo razviti produkt, ki bi ga lahko spet vključili nazaj v proizvodnji cikel,« pravi in nam predstavi priročen in lično oblikovan izdelek, s katerim ciljajo predvsem na ženske potrošnice. On my Whey je izdelek iz lokalno pridelanih in certificiranih ekoloških sestavin najvišje kakovosti. Glavno sestavino izdelka predstavlja sirotka, ki vsebuje pomembne aminokisline in ima zaradi tega visoko biološko vrednost beljakovin. Sirotka je obogatena s prosom, ki vsebuje vitamine iz skupine B, nenasičene maščobne kisline ter minerale. Izdelek je na voljo v treh različnih okusih – borovnica, malina ter gozdni sadeži. Izdelek je pakiran v priročno embalažo – blazinico (»pouch«), ki je enostavna za uporabo ter hkrati naravi prijazna. Pri oblikovanju embalaže so se namreč povezali s sponzorskim podjetjem, s katerim so skupaj razvili patent – embalažo z biopolimerno plastjo, narejeno iz sirotke, ki preprečuje prehod kisika.

Lea Prelovšek

Zmagovalna ekipa iz Slovenije se bo novembra predstavila v Londonu na evropskem tekmovanju, kjer želijo prepričati z inovativnim nastopom, a Lea prizna, da jih čaka še veliko dela in priprav. Je pa zadovoljna, saj se za njihov izdelek že zanimajo nekatere mlekarne, ne nazadnje so izdelek razvili zato, da bi našel svojo pot do trgovskih polic. Za masovno proizvodnjo bi bilo treba le nekoliko prilagoditi samo recepturo, a možnosti so zelo velike.

Zgodbe

Vloga v Shetlandskih skrivnostih

Za vsakogar, ki ima rad naravo, pohode, pestrost živalskega sveta, še posebno orke, morske vidre in »milijon« ptičev, so Shetlandski otoki odlična počitniška izbira. Škofjeločanka Blažka Smiljanič in Kranjčan Urban Satler pa sta tja odpotovala zaradi službe.

Suzana P. Kovačič

Blažka Smiljanič je v Sloveniji po bolonjskem programu najprej zaključila dveletni študij biotehnologije, magistrski študij morske biologije pa opravila v Edinburgu na Škotskem. Po vrnitvi domov službe ni dobila in edina možnost je bila tujina, kot pojasni: »Napisala sem nekaj prošenj, zelo hitro so se odzvali na Shetlandskih otokih, kjer so mi ponudili mesto v raziskovalnem projektu, pri katerem poskušamo gojiti školjke (klapavice) v umetnem okolju, saj je teh v naravnem žal vse manj. Verjetno so jih prepričali moja izobrazba, magistrski projekt, ki sem ga naredila v povezavi z morsko biološko postajo v Piranu, kjer sem nekaj časa tudi delala kot študentka, in znanje angleščine. V glavno mesto Lerwick sem odpotovala spomladi leta 2016.«

Urban Satler se je partnerici Blažki pridružil nekaj mesecev kasneje, ko je zaključil s službovanjem v Športnem parku Šentvid Ljubljana kot organizator dogodkov. »Zmenila sva se samo to, da pridem za njo. Bil sem brez kakšnih posebnih pričakovanj, službe nisem imel dogovorjene. Že po tednu dni bivanja v Lerwicku pa sem zasledil oglas, da v največjem kulturno-zabavnem centru Mareel iščejo koordinatorja osebja. Napisal sem prošnjo, po nekaj dneh imel razgovor in še isti dan so me poklicali, da sem izbran. To je veliko podjetje Shetland Arts, ki upravlja stavbo s kinodvoranami, avditorijem za koncerte, lokali, glasbenim studiom, gledališčem, galerijo ...« pojasni Urban.

Blažka in Urban sta se otoškega življenja, kjer vse teče počasneje, zlahka privadila. Pravita, da so ju domačini lepo sprejeli: »Domačini so odprti, prijazni, nimajo nobenih kompleksov v zvezi z brexitom.« Shetlandskih otokov je nekaj čez sto, naseljenih je manj kot deset. Prebivalcev je skupaj nekaj več kot dvajset tisoč. »Preživljajo se z naftno industrijo, ribištvom, turizmom. Pozimi je večna tema s pogostimi nevihtami, ko se rado zgodi, da tudi trajekt iz škotskega Aberdeena s hrano ne pripluje po več dni. Ob takšnih napovedih nastane panika in trgovine domačini izpraznijo, da si naredijo zaloge. Poleti pa je večen dan, takrat je tudi turistov ogromno.« Pozimi turiste privabi le festival Up Helly Aa po božičnem času, praznik z vikinškim pridihom. Čeprav otočje spada pod Veliko Britanijo oziroma Škotsko, ima še vedno skandinavski pečat, kar se čuti tudi v lokalni govorici.

Blažka in Urban imata v najemu stanovanje, standard je v povprečju podoben našemu. V tamkajšnje življenje sta se vživela, prijavila sta se celo za stranski vlogi v kriminalni nanizanki Shetlandske skrivnosti, nekaj delov je predvajala tudi TV Slovenija. »Na otoku snemajo že četrto sezono nanizanke. Po naključju sva izvedela za kakšno vlogo in dobila vlogi policistov. Počutila sva se zvezdniško, v prikolici je bila garderoba s filmskimi oblačili, čakala sta naju zajtrk in maska. Kadre sva posnela z glavnim igralcem Jimmyjem Perezom, preprostim človekom, ki ve, kje je Slovenija, morda tudi zaradi soproge Hrvatice.« Urban je bil v nanizanki še enkrat statist na trgu. Lepo presenečenje, za katero vnaprej nista vedela, saj ju je k filmu gnala radovednost, je bil honorar 75 funtov za vsako vlogo.

Blažka Smiljanič in Urban Satler na Shetlandskih otokih / Foto: osebni arhiv

In kako naprej? Blažki se pogodba za sodelovanje pri projektu izteče marca 2018, Urban ima službo za nedoločen čas. »Slovenija nama je všeč in bi se rada vrnila, a to je predvsem odvisno od tega, ali bom doma dobila službo,« sklene Blažka.

Zgodba blejskega osmerca

Blejski osmerec v zgodovini veslanja velja za svojevrsten čudež, z uvrstitvijo posadke na olimpijske igre pa so začeli pisati zgodbo o uspehih blejskih veslačev. Kako so se fantje zbrali in kako so z željo po uspehu premagovali vse ovire, je v knjigi z naslovom Po sledi sanj zapisala novinarka Darja Ladavac.

Vilma Stanovnik

»Izdaja te knjige je povezana vsaj z dvema velikima dogodkoma. Eden je 55. obletnica nastanka tega osmerca, drugi pa svetovno veteransko prvenstvo v veslanju, ki ga je Bled gostil na začetku tega meseca. K nam je prišlo več kot štiri tisoč sedemsto udeležencev in udeleženk in več kot štiridesetih držav. Vse to potrjuje znano dejstvo, da je Bled priljubljena veslaška destinacija, pa tudi dejstvo, da je veslanje eden glavnih promotorjev Bleda po vsem svetu,« je ob sobotni predstavitvi knjige Po sledeh sanj povedal predsednik veslaškega kluba dr. Peter Fajfar in dodal, da je veslanje zagotovo šport za vse generacije, saj tekmujejo tako mladi kot veterani po osemdesetem letu.

»To vedo tudi naši veterani, ki se vsaj enkrat letno usedejo v čoln in poprimejo za vesla in zaveslajo po Blejskem jezeru,« je poudaril dr. Peter Fajfar, ki je zadovoljen, da je blejsko veslanje, dobilo še en poklon, kar nova knjiga o nastanku in borbi blejskega osmerca za nastop na olimpijskih igrah med letoma 1962 in 1964 zagotovo tudi je.

Med udeleženci večera ob predstavitvi knjige so bili tudi nekdanji veslači, člani blejskega osmerca.

»Knjiga ni samo poklon tej čudoviti in uspešni generaciji teh let. Je knjiga za vse, ki želijo živeti svoje sanje. Te so uresničile tudi mlajše generacije blejskih veslačev, ki so dosegale izjemne uspehe. Želim, da bi knjigo prebrali tudi mladi in bi začutili duh optimizma in neizmerne volje, ki iz knjige odseva. Seveda je v njej opisana tudi gorenjska trma in želja po dokazovanju, kar vse je botrovalo izjemnemu uspehu blejskega osmerca,« je še dodal dr. Peter Fajfar, svoje spomine na leta, ko so blejski fantje sklenili, da bodo odšli na olimpijske igre leta 1964 pa je opisal tudi Peter Klavora, veslač, ki je bil hkrati tudi trener.

»Lahko rečem, da me je ob pisanju knjige najbolj prevezlo to, kako so fantje sledili svojemu mlademu trenerju, kako so sprejeli njegovo trdo roko,« je ob predstavitvi knjige povedala avtorica, novinarka Darja Ladavac, ki je gradivo zbirala na različne načine: od pogovorov s še živimi veslači do zapiskov v različnih knjigah in časopisih, tudi v Gorenjskem glasu. Na koncu je prišla do sklepne ugotovitve, ki jo je, med drugim, zapisala v uvodu knjige: »Blejski osmerec velja v zgodovini jugoslovanskega in slovenskega veslanja za svojevrsten čudež.

Darja Ladavac

Nenavadno zgodbo so sestavili najstniki z osnovnim veslaškim znanjem, ki so se po ekipnem naslovu mladinskih državnih prvakov odločili, da se bodo zoperstavili članom ... V članski tekmovalni areni med orjaki so najprej zamajali jugoslovansko veslaško sceno, potem pa so osupnili še strokovnjake na tujem. Nagrada za vloženo garanje je bila veličastna – nastop pod petimi olimpijskimi krogi v Tokiu leta 1964.«

Obletnice

Oddajnik kot drugi dom

Oddajnik na Krvavcu letos obeležuje šestdesetletnico. Okoli najvišje ležečega in največjega oddajnega centra pri nas so se v teh letih spletle številne prijetne, a tudi presunljive zgodbe.

Aleš Senožetnik

Stometrski železobetonski antenski stolp na Krvavcu leži na nadmorski višini 1740 metrov in velja za najvišjega pri nas. Predstavlja osrednje vozlišče, kjer se zbirajo radijski in TV-signali v osrednji Sloveniji, na Gorenjskem, v delu Zasavja in Dolenjske, zvok in sliko pa posreduje tudi do sosednjih pretvornikov in oddajnih centrov na Kumu, Nanosu, Pohorju in Plešivcu.

Začetki oddajanja s Krvavca segajo v pionirske čase televizije. Oddajanje TV-signala je s starega planinskega doma na Krvavcu prvič steklo 14. februarja 1957. Takrat je oddajnik omogočal le ogled italijanskega programa RAI 1 in kasneje programa Jugoslovanske radiotelevizije. Kot je povedal direktor organizacijske enote oddajnikov in zvez pri RTV Slovenija Miran Dolenec, si takrat verjetno nihče ni predstavljal, kakšen vpliv bo imela televizija na razvoj družbe in sodobnih medijev. »Takratne pionirje uvedbe televizije sta gnala entuziazem in želja po uvedbi nečesa novega, kar je televizija takrat nedvomno bila. Ni jim bilo

Miran Dolenec in Janez Lomovšek ob praznovanju šestdesetletnice oddajniškega centra

težko bivati na Krvavcu tudi po tri mesece skupaj, čeprav so bile takratne razmere za bivanje povsem neprimerljive z današnjimi,« je še povedal Dolenec.

Sprva je bil Krvavec le televizijska oddajna točka. Leta 1961, ko se je začela širiti FM-radijska mreža, so mu dodali radijski oddajnik. Leta 1965 so začeli z oddajanjem drugega televizijskega programa, prvi prenos v barvah pa je bilo mogoče spremljati leta 1970, ko je v Ljubljani potekalo svetovno prvenstvo v drsanju. Pomemben mejnik pa je predstavljala izgradnja ceste leta 1980, ki je omogočila izgradnjo železobetonske konstrukcije, kot jo vidimo danes.

Devetdeseta leta in z njimi osamosvojitvena vojna so na Krvavec prinesla pravo dramo. Jugoslovanska letala so 2. julija 1991 dvakrat raketirala oddajnik in ga močno poškodovala. Na srečo nihče izmed treh prisotnih tehnikov ni bil huje ranjen, nastalo pa je za okoli pol milijona današnjih evrov škode.

Janez Lomovšek, ki je na oddajniku delal od leta 1963, od leta 1991 do upokojitve leta 2003 pa je bil tudi vodja oddajnega centra, se tistih časov dobro spominja. Tisti dan so imeli delavci na oddajniku ravno menjavo izmene. Ko sta s sodelavcem po poljskih poteh in vaseh prišla na objekt, so ju pričakali razbit stolp in pretreseni sodelavci. »To je bila katastrofa, stene so bile preluknjane, antene uničene, raketirali so tudi transformatorsko postajo. Na srečo so bili sodelavci celi in začeli smo hitro usposabljati, kar se je dalo,« se spominja usodnega 2. julija, ko je RTV Slovenija zaradi raketiranja gledalcem na prvem in drugem kanalu predvajala isti program.

O tem, kako nenavadna so lahko življenjska naključja, pa priča prigoda enega od tehnikov, ki je bil priča napada. Naslednje poletje je namreč na dopustu v Pulju po naključju spoznal hrvaškega pilota, ki je sodeloval pri raketiranju oddajnika.

Večina preostalih dni šestdesetletne zgodovine oddajnika pa je minila precej manj dramatično. V zadnjih letih je zaradi avtomatiziranja naprav vse manj oddajniških tehnikov, a zaradi pomembnosti oddajni center Krvavec še vedno zahteva stalno prisotnost enega delavca. Včasih sta bila dva, saj je bilo nalog več.

»Malo čuden moraš biti,« na vprašanje, kakšen mora biti delavec na oddajniku, v

Na oddajniškem centru so danes tudi naprave komercialnih radijskih in televizijskih programov ter mobilnih operaterjev.

šaljivem tonu odgovori Lomovšek. »Danes si na oddajniku en teden sam, včasih si bil še z nekom, tako da sta se s sodelavcem morala dobro razumeti. No, stepli se nismo nikoli,« smeje zaključi upokojeni vodja centra, ki ga na Krvavec še danes vežejo lepi spomini in dolgoletna poznanstva.

Spomin na Trubarjevo pridigo

Mladi slovenski evangeličani so se v soboto zbrali v Pokljuški soteski, kjer je v času reformacije na skrivaj pridigal Primož Trubar.

Jože Košnjek

Letos praznujemo 500 let reformacije, ki je do temeljev pretresla tedanjo Rimskokatoliško cerkev in celotno Evropo. Nemški duhovnik Martin Luther je namreč 31. oktobra leta 1517 javno objavil 95 tez, s katerimi je grajal ravnanje tedanje Katoliške cerkve in jih izobesil na vrata grajske cerkve v Wittenbergu. S tem je začel reformacijsko gibanje proti stranpotem tedanje Cerkve in odmikanju od izvirnega nauka evangelija. Luther ni ustanavljal nove cerkve, ampak je skušal reformirati takratno. Številnim narodom, tudi Slovencem, pa je prinesla reformacija prve knjige, napisane v maternem jeziku. Prav zaradi tega je slovenska vlada leto 2017 določila za leto reformacije.

V jubilejnem letu prihajajo tudi v Sloveniji na dan

Mladi evangeličani in duhovniki pred jamo v Pokljuški soteski, kjer je pred skoraj petsto leti pridigal Primož Trubar. / Foto: Evangeličanska cerkev v Sloveniji

nekateri dogodki iz časa reformacije in kasnejše silovite protireformacijske ofenzive uradne Katoliške cerkve in njej naklonjenega plemstva. Eden takih je skrivno pridiganje Primoža Trubarja svojim vernikom v Pokljuški soteski. Gorenjska, še posebej njen blejski del, je bil naklonjena luteranskemu nauku in zato ne preseneča, da je Trubar prihajal sem, se skrival pred preganjalci in – sicer tajno – tudi pridigal svojim vernikom. Najpogosteje je to počel v odmaknjenih krajih in Pokljuška soteska s svojo kraško jamo je bila takšna. Preko blejskega območja, kjer je deloval goreč razlagalec luteranskega nauka Krištof Fašang, reformatorjem pa so bili naklonjeni tudi blejski gospodje z zaupnikom Herbertom Turjaškim, so slovenski luteranci tudi bežali v njim bolj naklonjene in varne kraje.

»Posebej smo se želeli spomniti, kako so se morali slovenski evangeličani, ki so sprejeli luteranski nauk, skrivati, ko so želeli prisluhniti božji besedi, ko so sprejemali zakramenta svetega krsta in gospodove večerje, ki sta edina zakramenta, ki ju evangeličani priznavamo, in ko so izražali svojo versko pripadnost. Mladi so bili hvaležni za to izkušnjo po skoraj 500 letih na tem zgodovinskem kraju. Izrazili so željo po ponovitvi takšnega bogoslužja tudi prihodnje leto,« je povedal duhovnik dr. Aleksander Erniša.

V soboto, 23. septembra, so obudili spomin na Trubarjevo pridiganje v Pokljuški soteski. Okrog 140 mladih slovenskih evangeličanov, predvsem iz severovzhodnega dela države, se je v soteski pred kraško jamo zbralo na posebnem bogoslužju, ki so ga vodili evangeličanski škof Geza Filo, častni škof Geza Erniša, duhovnica Jana Kerčmar – Džuban in duhovnik ter predsednik mladinskega dela dr. Aleksander Erniša.

Na robu

Tako sama sem!

Nehvaležna usoda

Milena Miklavčič

usode

Ana-Marija že vse življenje trpi za posledicami vsega, kar se ji je dogajalo od rojstva naprej. Ne mine dan, da se ne bi spraševala, kako lahko starš sovraži lastnega otroka. Če le najde priložnost, se na različnih forumih pogovarja s tistimi, ki doživljajo podobno zgodbo. Najhuje je, ko naleti na takšne, ki so odraščali v srečnem okolju. Takrat je pa srce ne neha boleti.

»Oče je bil tipičen pijanec. Zjutraj je šel v službo kolikor toliko trezen, pod večer se je vračal pijan kot klada. Vse okoli sebe je žalil in poniževal, da smo govno, nesposobni, zabiti. Brat se mu je nekoč postavil po robu. Zabrusil mu je, da če je pa on tak ''džek'', zakaj že vse življenje dela za minimalca. Oče je znorel in se ga lotil s pestmi. Brata smo zaradi hudega pretresa možganov odpeljali v bolnišnico. Še vedno ne vem, kaj bolj boli: zlobne besede ali ''batine''. Velikokrat se čudim, kako to, da sem sploh še živa, po vsem, kar sem doživela. Opazujem vrstnice, ko pred seboj potiskajo voziček. Meni se to ne bo nikoli zgodilo. Na smrt me je strah, da imam v sebi izrojen gen, ki bo nekoč izbruhnil na dan in se bom do bližnjih nehote obnašala kot oče.

Ne bi želela biti kot mama. Pridejo trenutki, ko bi jo prijela za ramena in zabila v tla. Ne pomnim, da bi jo kdaj videla z dvignjeno glavo. Spominjam se, da nas je ded nekajkrat prišel iskat, da bi nas odpeljal s seboj, na varno. Pa mu je zmeraj odgovorila, da bo še malo počakala, da bo že kako. Nenehno je upala, da se bo oče spreobrnil in nas imel rad. Želja se ji ni uresničila. Pa ji tega z bratom nisva mogla vtepsti v glavo! Kadar je oče pobruhal stanovanje, je brez besed odšla po vodo in krpo in pospravila za njim. Nikoli ni nič rekla, niti se ni branila, ko jo je zaklenil v spalnico. Bog ve, kaj je z njo tam počel. Kdaj pa kdaj so se slišali grozni kriki, a ji je verjetno zamašil usta z dlanjo, ker potem so potihnili.

Mama je bila nekoč lepa ženska. Dolgi valoviti lasje so ji padali po hrbtu. Danes je stara 47 let, videti je kot obnemogla starka. Sicer pa tudi jaz nisem nič boljša. Spredaj mi manjka zob, ki mi ga je izbil oče. Nimam denarja, da bi mi zobozdravnik naredil novega. Sploh pa mi ni do tega, da bi se me katerikoli moški dotikal. Gabijo se mi vsi moški. Še v službi, pri malici, če kdo od njih prisede, se ne morem znebiti spominov na očeta.

Ko sva bila z bratom še majhna, smo vsi skupaj spali v eni postelji. Ko je nehal otipavati mamo, je začel brata. Neštetokrat sem ga tolažila, ko je tiho hlipal pod odejo. To so bili trenutki, ko bi očeta najraje ubila.

Odkar pomnim, trpim tudi namesto brata. Zaprl se je vase, nikogar ne spusti blizu. Študira matematiko in fiziko, je odličen študent, a njegova duša je prazna. Izropana. Molim, da bi vsaj on srečal dekle, ki bi ga razumelo. V današnjih časih, ko ženske gledajo zgolj na denarnico in na zunanjost, bo težko našel takšno, ki bo imela srce in dušo.

Ne boste verjeli, da sem kot majhen otrok sanjala o boljši in lepši prihodnosti. Nekaj časa sem bila celo prepričana, da vse zmorem.

Spominjam se, kako so me zasmehovali, ko nisem mogla iti na nobeno ekskurzijo. ''A spet ti?!'' je bila glasna razredničarka, ko sem ji povedala, da nimam denarja. Učitelj za telovadbo pa mi je svetoval, naj nagovorim mamo, da se loči. Zdelo se mi je, kot da živita na Luni, tako sta se mi zdela neumna.

Na koncu osmega razreda se mi je zgodila še ena krivica: pod prisilo sem se morala vpisati v srednjo šolo, ki mi jo je izbrala šolska strokovna služba. Vdala sem se šele, ko so mi dejali, da nimam druge izbire.

Brat je bil zaljubljen v matematiko, jaz sem jo sovražila, četudi mi ni nikoli delala težav. Bila sem zlata maturantka, pa ne zato, ker bi se z veseljem učila, temveč zato, ker mi učenje ni nikoli delalo težav. Bila sem v dilemi, naj nadaljujem študij kot brat ali naj se zaposlim. Zmagala je praktična stran mojih odločitev. Šla sem v službo, našla sem jo daleč stran od doma. Žal se mi je zgodila ta prekleta, prekleta osamljenost. Začela sem pogrešati starše, zlasti mamo. Včasih sem se ponoči zbudila, ker se mi je sanjalo, da jo je oče ubil in zakopal v kleti. Pustila sem službo in se vrnila domov. Da se le ne bi!

Spremenila sem se v maminega angela varuha. V službenem času sem jo nenehno klicala, in če se mi ni oglasila, sem sedla na kolo in odhitela domov. Pogosto ni bilo nič, sem in tja pa je vendarle potrebovala mojo pomoč.

Tudi služba me je začela obremenjevati, saj sem delala med samimi nesposobneži. Kakšni doktorji in magistri znanosti danes tlačijo zemljo! Res ne vem, kdo jim je podaril diplome. Naj samo opišem en primer: ko sem prišla na oddelek, kamor so me sprejeli zaradi kopičenja zaostankov, sem v manj kot v mesecu dni počistila z njimi. Ko so videli, da sem garačka, so začeli drug za drugim nositi svoje obveznosti na mojo mizo. Pa se ne hvalim – ni bilo težko! Raje sem delala, kot pa da bi se od nedela dolgočasila.

Žal se je vame naselil občutek, kot da živim za druge in da sploh ne obstajam. Praznina, ki sem jo občutila, je bila iz dneva v dan večja. Na oddelku se je veliko zabavalo, hodilo na pijačo, kamorkoli. Da smo se le ožigosali ob prihodu in odhodu. Gledala sem sodelavce, ki so se brez kančka sramu kitili z rezultati mojega dela. Ana-Marija vse zmore, so mi govorili, za hrbtom pa so se iz mene norčevali.

V skritem kotičku srca sem upala, da bom dobila vsaj kakšno prijateljico. Že kot otrok jih nisem smela imeti. Le da sem takrat kdaj pa kdaj zbežala od doma in se jim na silo pridružila. Vsakič sem bila potem tepena.

Pred desetimi meseci in petimi dnevi je oče umrl. Jetra niso več zdržala napora. Vzela sem dopust, kajti mama se je obnašala, kot bi se ji zmešalo. Jokala je in omedlevala od silne žalosti. Če bi le lahko, bi poklicala kakšen ansambel in jim plačala, da bi mi ure in ure igrali najbolj poskočne, tako sem bila srečna! Ko sem stala za krsto, sem razmišljala, me je oče sploh kdaj poklical s pravim imenom? Mama? Tudi ne. Na bruhanje mi je šlo, ko sem jo poslušala, kako je med jokom stokala, da ji življenje brez njega nič ne pomeni.

Občutkov, ki so me prevevali, se ne da opisati. Morali bi jih doživeti. Brat me je po pogrebu prosil, naj grem z njim. Nisem. Ne morem še. Obljubil mi je, da bo našel zame dobrega psihoterapevta. Mogoče ga bo res, kaj pa vem. Vam sporočim, če se bo to zgodilo.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Jurij pl. Eck-Hungersbach in Brdo pri Kranju

Peter Colnar

Jurij pl. Eck-Hungersbach (imena, ki se tudi uporabljajo za rodbino: Eckh, Egk, Egkh von Ungersbach, Ungrispach, Ungrichspach – beseda Egkh naj bi pomenila brdski ali z Brda), predstavnik takrat že uveljavljene plemiške rodbine, je z listino, ki so jo 28. septembra 1510 podpisali v Konstanci, dobil od cesarja Maksimilijana dovoljenje »zaradi zveste službe in iz posebne milosti«, da si postavi svojo hišo Brdo pri mestu Kranju.

Šlo je za priznanje pomembnemu in bližnjemu kraljevemu podporniku, goriškemu deželnemu glavarju, vicedomu, kar je v času fevdalizma pomenilo, da je bil namestnik deželnega kneza. Eckovi so bili uveljavljena plemiška rodbina, ki je od leta 1500 imela v lasti že tudi gospostvo Novi grad nad Preddvorom. Jurij je bil tesno povezan z vladarsko hišo. Posojal ji je velike zneske in si tako posredno utrjeval svoj položaj. V zastavi je imel vrsto pomembnih dohodkovnih virov, na primer razne urade, mitnine in sodstvo, bil pa je tudi lastnik velikega deleža živosrebrnega rudnika v Idriji. Že pred letom 1537, ko je Jurij umrl, je bil dvorec Brdo sezidan.

Kot lastnik posestva je Juriju sledil njegov drugi sin Ivan Jožef, ki je bil eden vodilnih politikov dežele in organizator boja proti Turkom. Zaradi svojih zaslug je bil leta 1560 povišan v stan dednega barona avstrijskih dežel. Bil je vnet zagovornik in podpornik protestantizma. Na Brdu je pogosto nudil gostoljubje protestantskemu pridigarju Jerneju Knaflju, ki je v grajski kapeli opravljal bogoslužje. Ko je cesar Ferdinand II. leta 1628 zahteval, da se protestantsko plemstvo in meščanstvo v letu dni pokatoliča ali pa proda svoje premoženje ter se izseli, so se Eckovi z Brda – v nasprotju z večjim delom te razvejane plemiške rodbine – raje odločili za katoličtvo.

Vseeno je dvorec Brdo zaradi porok in dedovanja kmalu prešel v druge roke, in sicer rodbin Schrattenbach in Gallenberg, dokler ni celotne posesti okoli leta 1753 kupil na dražbi spretni poslovnež Michelangelo Zois. Za njim je dvorec leta 1776 prevzel njegov sin Žiga, ki je bil industrialec in hkrati osrednja osebnost slovenskega razsvetljenstva. Na Brdu je nastala njegova znamenita mineraloška zbirka, skupaj z bratom Karlom pa sta ob dvorcu uredila baročno urejen park. Prazni in že hudo zanemarjeni dvorec je rodbina Zois imela v lasti vse do leta 1929, ko sta ga na javni dražbi kupila lesna trgovca Franc Dolenc in Stanko Heinrichar. Stavbo sta v naslednjih treh letih temeljito prenovila, a že čez šest let sta jo prodala knezu Pavlu Karađorđeviću. Leta 1947 so Brdo nacionalizirali in preuredili v rezidenco predsednika države Josipa Broza - Tita, po letu 1991 pa je dvorec s posestvom postal protokolarni objekt Republike Slovenije.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- **V Mateni se je 27. 9. 1890 rodil zbiralec ljudskih pesmi Franc Kramar. Bil je organist v Poljanah nad Škofjo Loko. Za avstrijsko ministrstvo je zbral več tisoč ljudskih pesmi z napevi.**
- **Na Dunaju se je 28. 9. 1882 rodila slikarka in dekoraterka Helena Vurnik. Bila je žena arhitekta Ivana Vurnika, nadvse uspešna pa v svojem delu. Umrla je leta 1962 v Radovljici.**
- **V Ljubnem na Gorenjskem se je 30. 9. 1803 rodil slovenski slikar portretist Mihael Stroj.**
- **V Podbrezjah se je 1. 10. 1860 rodil gospodarstvenik in bančnik Franc Pavlin.**

GG +

Razgledi

Moj medeni dan

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Bil je eden redkih sončnih septembrskih dni, ko je bila v Čebelarskem centru v Lescah zelo uspešna prireditev, posvečena čebelarstvu, čebelicam, medu v kulinariki, kozmetiki in tudi vedenju, kako učinkovito je zdravljenje s čebeljimi piki. Na stojnicah so bile naprodaj in na pokušino številne dobrote. Z domiselnima medenima menijema je navdušila Srednja gostinska in turistična šola Radovljica z mentorico Marijo Arh Ivanšek.

Vsi, ki so od antike do danes pisali o čebelah, so poudarjali dobre lastnosti te »delovne države blagostanja, ki ima na čelu kraljico matico«. Med našimi predniki je bilo priljubljeno reklo, ki so ga dajali za življenjski vzgled: Po bučelah se vižej!

V antični Grčiji je bila znana zgodba o Aristeju, sinu boga Apolona, in njegovem panju. Aristej je hotel zapeljati Evridiko, Orfejevo ženo, ki pa ga je zavrnila in kmalu umrla zaradi kačjega ugriza. Da bi se maščeval, je Orfej uničil Aristejev panj. Bogovi so bili ogorčeni in Aristej, da bi jih pomiril, jim je žrtvoval štiri bike in štiri telice. Iz njihovega drobovja so vzleteli roji čebel. Aristej je lahko obnovil svoj panj in naučil ljudi čebelariti. Rimski pesnik Vergil je v poučni pesmi Georgica prav tako poveličeval čebele. V Egiptu v pesmih iz faraonskega obdobja najdemo legendo: »Ko po licih boga Raa drsijo solze in padajo na tla, se tisti hip, ko se dotaknejo zemlje, spremenijo v čebele ...« V grobu okrutnega frankovskega kralja Klodviga I (465–511) so našli 300 zlatih čebel. Tudi Napoleon I se je rad kitil s čebelami. Bile so na njegovem cesarskem plašču, vtkane so bile v njegove preproge ... Ponekod v Sibiriji, Srednji Aziji in Južni Ameriki so verovali, da se ob smrti duša loči od telesa kot čebela. Nedolžne svečenice boginje Artemide so imenovali melissai, kar pomeni čebele. Te neprecenljive žuželke so kovali na kovance – zvečine srebrnike – že v starem Efezu. Kraj Honigsee / Medeno jezero v nemški deželi Schleswig-Hohlstein ima na primer v svojem grbu tri zlate čebele pod ukrivljeno palico. In ne nazadnje imamo v Radovljici imenitno secesijsko stavbo, imenovano Čebelica ... Majhna 'klapa' je pristala v moji kuhinji, upoštevajoč napotek, naj bi medu ne segrevali nad 38°.

Zmešanček z avokadom

Za 2 osebi potrebujemo: *1 pomarančo, 1 avokado, 1 banano, 300 ml polnomastnega jogurta, 1,5 žlice medu, 1 ščep cimeta, po želji 1 žlico zdrobljenega ledu.*

Pomarančo stisnemo. Avokado in banano olupimo in zrežemo na koščke. Nato vse sestavine damo v mešalnik in dobro zmiksamo. Po želji dodamo ščep cimeta in led.

Sadna solata z medom

Za 6 oseb potrebujemo: *2 kivija, 1 banano, 2 jabolki, 3 mandarine, 1 pomarančo – sok, 1 mango ali 1 granatno jabolko, 1 limono – sok, pest grozdnih jagod, 1–2 žlici tekočega medu, pest orehov, 1 žlico ruma – po želji.*

Kivija, banano, jabolki, mandarine in mango ali granatno jabolko olupimo in primerno narežemo. Grozdne jagode prepolovimo. Iztisnemo limonin in pomarančni sok in zlijemo na narezane sadeže, da ne oksidirajo. Orehe grobo sesekljamo. Osladkamo z medom – po okusu dodamo rum – in vsaj za pol ure postavimo v hladilnik.

Pa dober tek!

Kranj nekoč in danes

Ob Koroški cesti je potekala severno od gimnazije strnjena zazidava vse do Bežkove hiše. Stavbe so bile enonadstropne. V pritličjih so bile trgovine in poslovni prostori, v nadstropjih pa večinoma stanovanja. Ko je bil v letu 1991 razpisan natečaj za arhitekturno rešitev ožjega središča Kranja, se je v okviru tega reševalo tudi to območje. Tega natečaja sem se s svojim elaboratom udeležil tudi sam. Tedaj so bile sprejete rešitve, ki bi vnesle novo kvaliteto v to okolje. Predvsem je bil sprejet načrt novega parka pred Delavskim domom in umestitev novega poslovno-stanovanjskega objekta severno od gimnazije. Vendar so bili načrti pospravljeni v predale in do realizacije ni prišlo. Objekti na tem območju so bili v kasnejših letih porušeni in tu je bilo daljše obdobje zasilno parkirišče. Po letu 2000 je bila sprejeta odločitev, da se na tem mestu zgradi nov poslovno-stanovanjski objekt po načrtih arh. Borisa Školarisa. Objekt je bil zgrajen in predan svojemu namenu leta 2008. / Avtor: Alojz Premrov

Nove knjige (401)

Sociolog v dialogu

Miha Naglič

»In kaj se je zgodilo, ko ste izmerili, da Kavčič uživa trikrat večji ugled kot Kardelj? / Dokler rezultati niso bili objavljeni, se ni zgodilo nič. Vendar je skupina, ki je pri tem sodelovala – Peter Klinar, Boštjan Markič, Zdenko Roter, Zdravko Mlinar, Cveto Trampuš in jaz –, sklenila, da moramo o tem pisati. Govoril sem s takratnim urednikom Dela; zamisel je sprva sprejel. Prvi ponujeni članek je poročal o ugledu politikov. Nesel sem ga na Delo, a objavili ga niso. In sem šel k uredniku Dnevnika Slavku Bezniku. Članek je objavil – in to je kasneje tudi 'plačal'. Dogodek je sprožil verižno reakcijo. Kavčič, ki je še bil predsednik Izvršnega sveta, je o tem govoril kot o 'slonu v trgovini s porcelanom'. / Vi ste bili sloni? / Da. Poanta očitka je bila: fantje so sicer želeli dobro, vendar so ob tem razbili veliko porcelana. Politična kritika se je razširila, znana je kot obračun z liberalizmom – in padlo je, med drugim, tudi po FSPN. To je bila edina fakulteta UL, ki je bila deležna ostre politične obsodbe. / Kaj pa avtonomija Centra za raziskavo javnega mnenja? / Od tedaj so se stvari začele postavljati na novo: ali je dopustno, da si raziskovalci sami izmišljajo teme svojih raziskav, ali smejo sami oblikovati vprašanja o delikatnih problemih itd. Od začetka pa nekako do leta 1971 je bila situacija relativno odprta. Potem pa so bile vse do začetka osemdesetih let te stvari bolj zoprne. / Odpiranje raziskovalnega prostora se ponovno sproži ob prehodu s konca sedemdesetih v začetek osemdesetih let. To obdobje je raziskovalno najbolj vznemirljivo in hkrati ustvarjalno. Sodelovali smo v odprtem civilnem gibanju tistega časa in ga z raziskavami podpirali. Beležili smo premike v vrednotenjih in pričakovanjih, pa tudi v upanjih in verovanjih ljudi. / Kdaj ste bili najbolj svobodni pri svojem raziskovanju? / V drugi polovici osemdesetih in na zadetku devetdesetih. / Torej v času razkroja prejšnjega režima? / Tako. In v času postavljanja novega demokratičnega sistema. Vsi smo bili polni pričakovanj ...« (Str. 277–278)

Tako sta Nika Toša spraševala Sonja H. Vogrič in Ali Žerdin, februarja 2007. V knjigi je še veliko zanimivega branja. Izvemo tudi, zakaj se je eden od prvakov moderne slovenske sociologije rodil v Zagrebu (moral bi se v Celju), 24. 11. 1934. Gotovo niste vedeli, da je bila njegova mama hči ljubljanskih gostilničarjev Mrakov in sestra legendarnega slovenskega dramatika in boema Ivana Mraka ... Ta knjiga ni le za sociologe.

Niko Toš, Sociolog v dialogu, Pogovori z novinarji v obdobju 1987–2016, uredil Ali Žerdin, Založba FDV, 2017, 424 strani

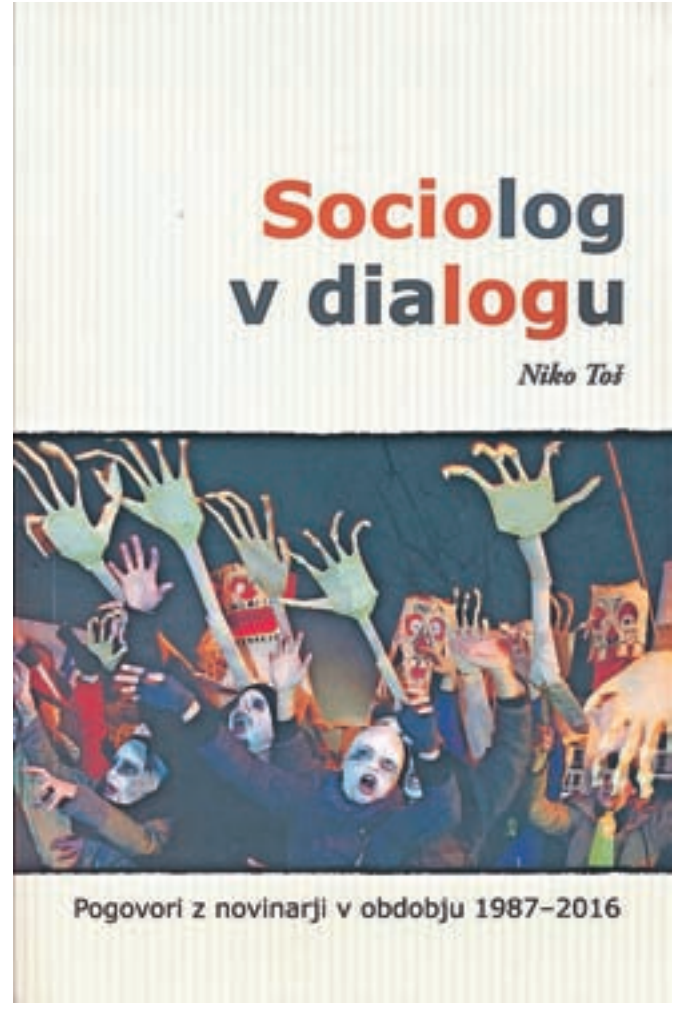

Rodbinskega srečanja Muščevih, ki je potekalo na turistični kmetiji Vižen̈car na Krvavcu, se je udeležilo šestinsedemdeset sorodnikov.

SREČALI SO SE MUŠČEVI

Po desetih letih so se znova zbrali sorodniki, ki izvirajo iz rodbine Muščevih s Pšate pri Cerkljah.

Ana Šubic

Kljub večinoma slabem vremenu v tem mesecu je bila minula sobota zelo naklonjena rodbinskemu srečanju Muščevih s Pšate pri Cerkljah, ki so se zbrali na turistični kmetiji Vižen̈car na s soncem obsijanem Krvavcu. Srečanja se je uspelo udeležiti kar 76 od 95 sorodnikov iz štirih generacij potomcev Angele in Jaka Kropivnika. Nekateri se niso videli deset let, kolikor je minilo od zadnjega srečanja, še zlasti mlajši pa so tokrat prvič imeli priložnost spoznati sorodnike in, kot kaže, bodo tudi ostali v stikih, saj so po srečanju že sklepali prijateljstva tudi na socialnih omrežjih. Ob prijetnem druženju, zabavnih igrah, zvokih harmonike in petju je srečanje minilo, kot bi mignil. Organizirali sta ga vnukinji Angele in Jaka Kropivnika, sestrični Darja Letnar s Pšate ter Maria Mia Grillc, ki se je poročila k Vižen̈carju in je tudi priznana zeliščarka. Sorodniki upajo, da se jim bo naslednjič uspelo srečati ne po desetih, temveč vsaj po petih letih.

Pr' Muščevih je bila sicer nekoč velika kmetija. Zgodba Angele in Jaka Kropivnika se je začela med drugo svetovno vojno. Mlada Vodičanka je tedaj prišla k njim za deklo in je tako očarala gospodarja, da jo je vzel za ženo. A romantične zgodbe je bilo kmalu konec, saj je Jaka zelo mlad umrl, Angela pa je tako ostala sama s šestimi majhnimi otroki, med katerimi so bili najmlajše trojčice, ki so očeta izgubile pri treh letih. Družina se je s težavo prebijala skozi življenje; država jim je zaradi davkov vzela tudi žago in mlin.

Najstarejši sin Jaka je v mladih letih na Pšati oživil kmetijo, ki jo danes vodi njegov sin, prav tako Jaka. Tudi ta je svojemu sinu nadel ime Jakob, s čimer se to ime pr' Muščevih ohranja že pet rodov. Na Pšati si je dom uredila tudi sestra Angela Podjed, medtem ko Ivan Kropivnik in Ani Rehberger z družinama živita na Zgornjem Brniku. Francka Kavčič se je poročila v Šentjošt nad Horjulom, Magdalena Hočevar, ki je že pokojna, pa se je z možem preselila v Šenčur. Kot zanimivost dodajmo, da so sestre v mladih letih sestavljale deklišk̈i kvartet, ki je zelo lepo pel v cerkvi, glasbeno nadarjeni pa so tudi mlajši rodovi Muščevih. Ivan Kropivnik je zelo aktiven v lokalnem okolju, je član cerkljanskega likovnega društva in folklorne skupine, Ani Rehberger pa je znana kot ljudska pevka. Dva para sta letos praznovala zlato poroko: Jaka in Mari Kropivnik ter Francka in Peter Kavčič, prihodnje leto pa bodo trije bratranci srečali abrahama: Robert Kropivnik, Peter Kavčič in Robert Hočevar.

Vseh bratrancev in sestričen, ki so vnuki Angele in Jaka Kropivnika, je devetnajst. V sorodstvu je več medicinskih sester in vzgojiteljic, med njimi Mojca Kepic, lastnica zasebnega vrtca v Cerkljah, ki je zelo dejavna tudi pri prireditvah tako v rojstnem kraju kot v Bitnjah, kjer živi sedaj. Prav vsi bratranci in sestrične so poročeni, večina ima vsaj dva otroka, nekateri pa tudi po tri. V rodbini so že tudi štirje prapravnuki.

Dobrodelni koncert Severe Gjurin in Mihe Krakerja

Stolp Škrlovec v kranjskem mestnem jedru bo nocoj ob 20. uri gostil dobrodelni koncert pevke Severe Gjurin in kitarista Mihe Krakerja. Izkupiček bodo namenili humanitarno-medicinski odpravi v Ugando, kamor se bodo odpravile štiri mlade zdravnice.

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Že kar nekaj časa ste se otepali različne družbe z izgovorom, da nimate časa. Tokrat vam to ne bo uspelo. Navsezadnje se boste imeli še kar lepo. Lepo presenečenje pa vas čaka tudi pri financah, saj boste dobili darilo v obliki denarja.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Cel teden boste polni energije letali naokoli in postorili še marsikaj za nazaj. Strah, da bi kaj ušlo vašim očem, je odveč. Veliko bolj se boste začeli posvečati ljubezni oziroma partnerju. V dvoje je lepše, kajne? Obeta se vam daljša pot.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Okoli sebe si naredite tišino in bodite malo sami s seboj. S tem si boste ustvarili nov pogled in prihodnost se vam bo zdela veliko prijetnejša in svetla. Izogibajte se zunanjih vplivov, saj vam to zgolj škoduje. Presenečeni boste.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Zmanjkovalo vam bo prostega časa, in če boste hoteli imeti trenutek zase, se boste morali kar pošteno potruditi. Odvisno bo le, koliko vam bo vse skupaj pomenilo in se boste odpovedali tistim stvarem, ki naj ne bi bile na prvem mestu.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Ko se greste skrivalnice, lažete tudi sami sebi. Vsemu temu boste naredili konec in si vzeli pet minut za resnico. Lažje boste zadihali in kolo sreče se obrne vam v korist. Na delovnem mestu se boste zavzeli za svoje interese.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Ker boste začeli gledati na dogajanja z drugega zornega kota, se vam ne bo zdelo več marsikaj nerešljivo. Spoznali boste napake in seveda kako se jim izogniti. Čisto vsaka stvar v življenju ima svoj namen. Finance se vam bodo obrnile ne bolje.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Cel teden se boste morali odločati za pomembne zadeve. Nekatere bodo tudi take, ki ne bodo povezane z vami, a vseeno bodo ključnega pomena. Veliko boste razmišljali o nekom, ki vam je bolj pri srcu, kot si mislite. Akcija!

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Veselili se boste nepričakovanega denarja. Prijateljem boste pomagali reševati težave. Na delovnem področju vam bodo končno prišle prav vaše dolgoletne izkušnje. Skrbi, ki si jih delate zaradi zdravja, so nepotrebne.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
V naslednjih dneh boste na prvo mesto postavili sami sebe. Posvetili se boste hobijem in družabnemu življenju. Po preteklih napornih dneh si to vsekakor zaslužite. Velike misli in spomine vam bo sprožili nekdo, na katerega ste že pozabili.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
V prihodnje boste imeli veliko energije, kar boste s pridom uporabili. Če se boste odločali o kakšnem sodelovanju, je uspeh neizbežen. Sami s sabo boste karseda zadovoljni. Glejte, da ne boste pretiravali.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Na čustvenem področju se boste prav kmalu znašli med dvema ognjema. Takemu preobratu boste kar težko sledili. Enkrat nič, drugič preveč. Rešita vas vaša razsodnost in modrost. V družbi sorodnikov se boste prijetno počutili.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Res vam zadnje dni zvezde niso bile naklonjene, a vse to se bo hitro spremenilo. Že v sredini tedna vas bo poiskala sreča in vse vam bo naklonjeno, česarkoli se boste lotili. Tudi v ljubezni boste izkoristili vse dane možnosti in zadovoljni boste.

TA JE DOBRA

Prehrana morskih psov

Morski psi se pogovarjajo o hrani, ki so jo zaužili v preteklih dneh.
»Pred nekaj dnevi sem požrl Američana, pa sem potem ves dan bruhal hamburgerje,« je rekel prvi.
»Jaz sem pa pojedel Rusa in sem ves dan bruhal vodko,« je povedal drugi morski pes.
»Jaz sem šele ''nastradal'',« se je oglasil tretji. »Pojedel sem blondinko in se dva dni nisem mogel potopiti pod vodo.«

Gorenjke nakupujejo v H&M

Mama z zgornjega konca Gorenjske s hčerama dvojčicama pride v trgovino H&M v Ljubljani.
Punci pomerita novi oblekici in prodajalka ju napoti k ogledalu, da se pogledata v njem.
Mama strogo odvrne: »Kaj bosta ''špegu nucale'', saj lahko ena drugo pogledata.«

Še en SLO-evforični

Kakšno leto za Slovence:
Američanom smo vsilili prvo damo,
na UEFO smo nastavili predsednika,
vzeli smo Hrvatom nekaj malega morja,
Srbom smo izpred nosa vzeli zlato ...
Halo, Italijani, pazite na Trst!

Dva kondoma

Se srečata dva kondoma in prvi reče drugemu:
»Ti, a veš, da sem sanjal otroke.«
Drugi pa: »Ej, kolega, pa ti si malo počen.«

LAŽJI SUDOKU

7			4			1		8
	3			8	1		7	
6				3	5			
	9	7	6		4			3
	1	3				6	2	
8			3		9	4	5	
			1	5				4
	7		2	4			8	
1		2			3			5

Rešitev:

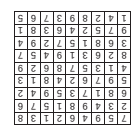

TEŽJI SUDOKU

9			4	2			1	
4	3					6	9	
	8				5			
		8		7				6
3			8		4			1
7				1		3		
			5				3	
	7	2					5	9
	9			4	8			

Rešitev:

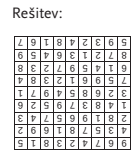

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

GORENJSKI GLAS	VODA, V KATERI SE KISA ZELJE	GRŠKI FILOZOF	STATUA	UTEKANJE	PETRA RAMPRE	VALJAST NEČLENAR	MESEC V JUD. KOLEDARJU	NEMŠKI FILOZOF (IMMANUEL)
NAJEMNIK	7							
DRŽAVA V AFRIKI								19
TEPČEK			16		OTOK V IRSKEM MORJU / SMEŠNICA			
NIKOLAJ SAJKO			MESTNA ČETRT / TOPILO ZA LAKE					
IGRALKA RINA				IVAN TAVČAR / GL. MESTO GRČIJE			GLAVNO MESTO ZAMBIJE	NAJVIŠJA GORA V TURČIJI
BREZALKOHOLNA PIJAČA					3			
ŠVICARSKI PISATELJ (CLAUDE)					TONSKI NAČIN / STAROGR. SRAJCA			
GORENJSKI GLAS	NEKORISTEN ČLOVEK	ATLETSKA DISCIPLINA / USPAVALNO SREDSTVO				SLAVKO AVSENIK / KISLO ZELJE		
ZVONAR (KNJIŽNO)					22			
NAUK O DEDNOSTI		9						
URŠULA RIHTAR / TRAVA TRETJE KOŠNJE			ROMULOV BRAT	BODEČ PLEVEL / VERSKA PODOBA				1

SESTAVIL: F. KALAN	ANGLEŠKI TRG	REKA V FRANCIJI	PODPORA (KNJIŽNO)	VINKO TUŠEK	PODOBNOST	DRŽAVA OB IRANU	RAZJEDA NA SLUZNICI	LUKA V AKABSKEM ZALIVU	ŠPANSKI NOGOMETAŠ (SERGIO)	GORENJSKI GLAS	NAZIV	ZVONE AGREŽ	SILOVIT VIHAR	USEDLINA / NASELJE PRI KRŠKEM							AGAVI PODOBNA RASTLINA	SREDNJEVEŠKA BOŽJA SODBA
STROKOVNJAK ZA SLOVNICO						4				NENAVZOČNOST PRI POUKU									NAROD V LAOSU / INSTINKT, GON			
DRŽAVA V SREDNJI AMERIKI		15								PEVKA ZORE / JADRANSKI POLOTOK						EGIP. BOŽANSTVO / MODEL VOZILA OPEL				12	LOU REED / PRIP. ZA PODVODNI RIBOLOV		
POJAV NA VODI				MESTO V ZDA / DOBITEK PRI TOMBOLI								KARTA PRI TAROKU	18					PREHLAD / POKRAJINA V SRBIJI					
LJUBEZENSKI PESNIK							MAFIJSKI ŠEF / GL. MESTO BOLIVIJE		17		ŠOLSKI PISMENI IZDELEK	REKA V TURČIJI / KEMIJSKA PRVINA				SL. OBLIKOVALEC (UROŠ)						
AVSTRIJSKI POLITIK (RUDOLF)						SVOJINA, IMOVINA / IGRALEC VALIČ									GLAVNI ŠTEVNIK / SOSEDNJA DRŽAVA			STARA PLOŠČINSKA MERA				
GORENJSKI GLAS	NAŠ BIVŠI SMUČAR (BORIS)	SPODNJI DEL OBRAZA / ZELENICA		10				SULTANOV PISMENI RAZGLAS	PRASKA, RAZA / RAČEK				PAST V RAČUNALNIKIH				24		NIKOLAJ PIRNAT / ORGANSKA SPOJINA			ŽENSKA Z MOŠKIMI LASTNOSTMI	REKA V SIBIRIJI
SOCIALNI POLOŽAJ					PODPORA ZA NASLON / DAN V TEDNU							11	ATAL / STOPNJA PRIDEVNIKA							IGRALKA THURMAN / ODISEJEVA DOMOVINA		20	
TIM ROBBINS			GL. MESTO ERITREJE / VODNA TEHTNICA							DEL PODVOZJA NA VOZILU						IZOTOP RADONA / REKA NA ŠVEDSKEM							
RALNA ZEMLJA				REZALEC / NAJEMODAJALEC						GLASBENIK GJURIN / NOGOMETAŠ OMLADIČ				ZMRZNJENA VODA				NADSTROPJE / MOČVIRSKA RASTLINA					
VNETLJIV OGLJIKOVODIK							PLANOTA V BOSNI / EGIPČANSKI BOG, PTAH		13					BRZICE NA FINSKEM / PASJA KOČA				5			ANDREJ BRVAR / ANŽE KOPITAR		
VELIKA VODNA PTICA						ATA (LJUBK.) / LADJA ZA PREVOZ KAMIONOV					ŠAHISTKA KUŠNIR	IGLASTO DREVO / MESTNI NASAD				VELIKA ROKA							
AKTINON KALISTA LARAMIE NEMATOD VERONAL	ZEVSOVA LJUBICA	NAŠ IGRALEC (PRIMOŽ) / DOMISLEK	6					ZMES VEČ KOVIN SKUPAJ	LADIJSKI POVELJNIK / NAROD NA KURILIH						21	PLAZEČA RASTLINA				23		
ORIENTALSKI STOLP					ZELENICA V PUŠČAVI / ACETATNA CELULOZA					VULKANSKI IZMEČEK / MESTO V ITALIJI												
NEPROFESIONALEC							SL. SKLADATELJ (PETER) / KRALJ ŽIVALI						NAŠ ATLET (JURE)	ZAČETEK TEKMOVANJA								
LITIJ			OKOLICA / BARVA IGRALNIH KART								KRŠJE / POSVETNI ARABSKI UČENJAK	14										
DELEC ŽAREČE SNOVI						GLASBENA VAJA / SPRINTER BOLDON						OSCAR TORES / PESNICA SEIDEL										
TELESNA STRAST				GLASBENIK SHANKAR / MARIJAN NOVINA					OLJKIN PLOD / OSKAR DEV													
MRAVLJI PODOBNA ŽUŽELKA		2					ŽURNALIST			8												
AKONTACIJA							ANGLEŠKI GLASBENIK (A. A.)															

1. nagrada: letna vstopnica za bazen za prihodnjo sezono + majica
2. nagrada: 2 vstopnici za predstavo po izbiri v DKK + majica
3. nagrada: 2 vstopnici za letno kopališče + majica

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 11. oktobra 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

ZAVOD ZA TURIZEM, ŠPORT IN KULTURO KAMNIK, GLAVNI TRG 2, KAMNIK

DRUŽABNA KRONIKA

SALOME BI KAR PRESPALA

V šenčurski Prokozmetiki so na prijetnem druženju predstavili lepotne novosti in smernice za jesen in zimo. Jure Košir in Jana Koteska pa sta si nedela predpasnika in kuhala za uvod v Roza oktober.

Ana Šubic

Z jesenskim časom je treba koži namenjati več pozornosti, prinaša pa tudi nove smernice ličenja. V šenčurski Prokozmetiki so tako v torek pripravili prvi Lepotni dan, na katerem so gostom, med katerimi so bili umetniki ličenja, znani obrazi, lepotne blogerke ..., predstavili lepotne novosti s področja kozmetike priznanih blagovnih znamk v njihovi ponudbi. Med drugim smo izvedeli tudi, da bo v kozmetični torbici to jesen in zimo nepogrešljivo rahlo oranžno obarvano senčilo za veke, kvalitetna podlaga tekočega pudra z rahlim sijočim pridihom in kajal črni svinčnik za obrobo oči.

Navzočim so predstavili tudi poslovno zgodbo podjetja, ki bo prihodnje leto praznovalo deset let. Pred dvema letoma so frizerski in kozmetični studio preseli li v nove, sodobne prostore v šenčurski poslovni coni. »Nismo del velikih korporacij, a smo ekipa srčnih ljudi s premišljeno izbranimi butičnimi blagovnimi znamkami,« je na predstavitvi poudarila Martina Sajevic, v Prokozmetiki zadolžena za marketing.

»Še spala bi tu, če bi se dalo, tako zelo me razvajajo,« je ekipo desetih zaposlenih pod vodstvom direktorice Andreje Jeraj pohvalila Salome, ena od ambasadork Prokozmetike. Zadovoljni stranki sta tudi kuharja Jani Jugovic in njegova partnerka Teja Perjet, ki sta na Lepotnem dnevu poskrbela za kulinarične užitke. Ker sta ta čas zelo zaposlena s portalom Cool Fotr in sta tudi starša dveh majhnih otrok, jima je na pomoč priskočil Catering Kukman. Na druženju smo opazili tudi kuharico s televizijskih ekranov Ano Žontar Kristanc, voditeljico, fotomodel in inštruktorico zumbe Natašo Nanevo, atletinjo Brigito Langerholc Žager ...

V Ljubljani pa je v torek potekalo kulinarično doživetje z Juretom Koširjem in Jano Koteska, s katerim so pri Hoferju začeli projekt Roza oktober. Tudi letos se namreč pridružujejo ozaveščanju o raku dojk in podpori aktivnosti združenja Europa Donna. Košir in Koteska, manekenka in modna oblikovalka, ki je tudi sama prebolela raka dojk, sta vsak s svojo ekipo pripravila okusne pirine polnozrnate špagete z brokolijem, šampinjoni in parmezanom. Recepte je pripravila že omenjena Ana Žontar Kristanc v sodelovanju z nutricionistko Mojco Cepuš. V Hoferjevih trgovinah bodo sicer ves oktober na voljo šampinjoni v rožnati embalaži, od vsakega prodanega paketa pa bodo 10 centov namenili za nakup naprave za zdravljenje onkoloških bolnikov.

Foto: Primož Pičulin

Direktorica Prokozmetike Andreja Jeraj, blogerka Anela Šabanagić, Martina Sajevic in umetnica ličenja Vilma Baum

Salome se v šenčurskem frizerskem in kozmetičnem studiu počuti zelo domače. / Foto: Primož Pičulin

Nekdanja atletinja Brigita Langerholc Žager z možem Urošem / Foto: Primož Pičulin

Foto: Primož Pičulin

Jani Jugovic in Teja Perjet s hčerko Sio ter mesec in pol starim Inajem, ki je pridno spal v dojenčkovi nosilki.

Nekdanja mis Slovenije Nives Orešnik, vlogerka Anja Susič in Jure Košir / Foto: Jani Ugrin

Foto: Jani Ugrin

Povezovalec kuharskega soočenja Uroš Bitenc, kuharica Ana Žontar Kristanc in nutricionistka Mojca Cepuš

VRTIMO GLOBUS

Poslovil se je oče Playboya

Star enaindevetdeset let je umrl **Hugh Hefner,** ustanovitelj ikonične revije za odrasle Playboy. Umrl je v svojem dvorcu, naravne smrti, obdan z ljubljenimi. Z ustanovitvijo revije leta 1953 je zgradil blagovno znamko, ki je opredelila spolno kulturo druge polovice 20. stoletja, in z njo postal multimilijonar. Znan je bil po številnih ljubicah, ki jih je imel v svojem dvorcu, ter svileni pižami, ki je bila njegov zaščitni znak. Hefner je za seboj pustil soprogo Crystal in štiri otroke.

Muzikali združujejo igralske pare

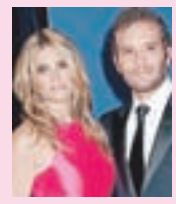

Indina Menzel (46) se je po treh letih zveze poročila z **Aaronom Lohrom (41),** soigralcem iz filma Rent, ki je adaptacija istoimenskega broadwayskega muzikala, v katerem je spoznala tudi svojega bivšega moža Taya Diggsa. »Poročila sem se z ljubeznijo svojega življenja, Aaronom Lohrom. Oče in sin sta me popeljala do oltarja. Bilo je čarobno,« je zapisala igralka, ki je svoj glas posodila kraljični Elsi v risanem filmu Frozen.

Aerosmith odpovedali nekaj nastopov

Pevec skupine Aerosmith **Steven Tyler (69)** je moral zaradi nujne zdravniške oskrbe zapustiti skupino na turneji po Južni Ameriki in odpotovati v Združene države. Tyler je objavil, da je zaradi zdravstvenih razlogov odpotoval in da ni v življenjski nevarnosti. Kot je zapisal, se mora čimprej soočiti s svojim stanjem, če želi nadaljevati turnejo. Pevec je še dodal, da pričakuje popolno okrevanje.

Zveza iz Igre prestolov napreduje

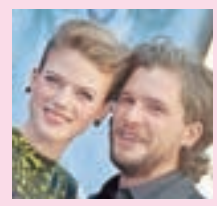

Zvezdnika serije Igra prestolov **Kit Harington (30)** in **Rose Lesli (30)** sta zaročena. Novico sta objavila na staromoden način, z objavo v britanskem časopisu The Times. Par, ki se je spoznal v seriji, kjer je igral vlogo zaljubljencev, je skupaj pet let. Svojo zvezo sta javnosti razkrila lani, junija letos pa sta zaživela pod skupno streho. Več podrobnosti o zaroki ni znanih.

Foto: Šimen Zupančič (arhiv organizatorja)

Ines Kajtezovič je 19-letna lepotica iz Domžal, ki se je pred kratkim udeležila izbora Miss Earth Slovenija. Po poklicu je medicinska sestra, v prostem času igra košarko in je dejavna kot prostovoljka, uspeti pa si želi tudi kot manekenka in fotomodel.

Gozdovi polni gob

Gobarji si te dni manejo roke, saj je gob v izobilju. Nekateri imajo prepolne košare, a se gozdarska inšpekcija na Gorenjskem ta čas prednostno posveča problematiki lubadarja in nepravočasni sanaciji gozdov. Vsakršna prodaja gob, tudi prek spletnih oglasov, brez urejenega statusa je sicer delo na črno.

Ana Šubic

Kranj – Letošnja gobarska sezona je na višku in gobarjem v teh dneh prinaša obilo užitkov. Košare v gozdovih polnijo zelo hitro, saj je gob zares veliko. Tako intenzivne rasti ni bilo že vsaj pet let, pravi predsednik Gobarskega društva Kranj Avgust Plemenitaš: »Trenutno je pravi bum, gobe po celi Sloveniji tako rastejo, da je kar neverjetno. Tudi laiki jih dobijo; kamorkoli greš, jih je pravzaprav možno nabrati, pogosto jih je na enem mestu veliko. Temperature so ugodne, vlage je veliko, tako da imajo gobe res prave pogoje za rast, so pa predvsem v nižinah, nad tisoč metri nadmorske višine je že prehladno.« Med gobarji so najbolj priljubljeni jesenski gobani, ki so letos tudi zelo zdravi, pravi Plemenitaš. Zelo veliko je tudi dežnikaric in travniških kukmakov pa tudi strupenih gob, zato Plemenitaš poziva k previdnosti.

Uredba o varstvu samoniklih gliv določa, da lahko posameznik v enem dnevu nabere največ dva kilograma gob. Prepovedana je uporaba pripomočkov za nabiranje gob, ki lahko poškodujejo rastišče ali podgobje, gobe je treba grobo očistiti že na rastišču, dovoljeno jih je prenašati le v trdni in zračni embalaži. Za kršitve je zagrožena globa 208,65 evra.

Gozdarska inšpekcija bi te dni najbrž imela veliko dela z nadzorom pogoltnih gobarjev in spoštovanjem gobarskih pravil, a kot pravijo, nadzor poteka le občasno na podlagi prijav, medtem ko je njihova prva prioriteta nadzor nad izvajanjem sanitarne sečnje. Tako se tudi oba gozdarska inšpektorja, ki delujeta na Gorenjskem, ta čas prednostno ukvarjata s problematiko lubadarja in ukrepanjem proti lastnikom, ki ne sanirajo pravočasno napadenih gozdov. Inšpektorica Urša Ahačič Pogačnik je v tej sezoni opravila en nadzor nabiranja gob, in sicer včeraj v besniških gozdovih. Čeprav je bilo gobarjev zelo veliko, nepravilnosti ni odkrila. Kot pravi, pogosteje nadzirajo vožnjo z vozili na gozdnih cestah z določenim režimom uporabe, ki je skoraj večji problem kot prekomerno nabiranje gob. Za slednje pa sicer ni pristojna zgolj gozdarska inšpekcija, temveč tudi okoljska, je še pristavila Urša Ahačič Pogačnik. Uredba o varstvu samoniklih gliv je namreč narejena na podlagi 29. člena zakona o varstvu okolja, ki ga nadzira inšpekcija za okolje in prostor, pa tudi sicer omenjena uredba v 12. členu za nadzor nad spoštovanjem pravil gobarjenja navaja obe inšpekciji.

Predsednik Gobarskega društva Kranj Avgust Plemenitaš z gobami, ki jih je včeraj nabral v besniških gozdovih. / Foto: Tina Dokl

Odkupna cena gob je glede na trenutno izobilje zelo nizka, ponekod samo tri evre za kilogram jurčkov najboljše kvalitete, medtem ko je v slabših gobarskih sezonah tudi štirikrat višja. Na kranjski tržnici ta teden gob nismo zasledili in jih tudi sicer običajno ni, saj so za njihovo prodajo potrebna ustrezna dovoljenja, nam je pojasnila ena od prodajalk zelenjave. Se pa denimo jurčki prodajajo na spletnem portalu Bolha po cenah od 7 do 15 evrov, ta čas je objavljenih kar okoli sto oglasov. A prodaja gob brez urejenega statusa je delo na črno, ki ga nadzira finančna uprava, opozarjajo na tržnem inšpektoratu. Posameznik, ki želi nabrane gobe prodati, mora namreč pri upravni enoti priglasiti osebno dopolnilno delo – nabiranje in prodaja gozdnih sadežev in zelišč ali si urediti drug status (gospodarska družba, samostojni podjetnik). »Proda lahko le tisto količino gob, ki jo lahko nabere sam ali skupaj z družinskimi člani, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu. V enem dnevu pa posameznik lahko nabere največ dva kilograma gob. V skladu z Zakonom o varstvu potrošnikov mora prodajalec za prodane gobe potrošniku tudi izdati račun. Vse navedeno velja tudi za prodajo gob prek spleta,« so pojasnili na tržnem inšpektoratu. Tudi odkupovalec mora biti registriran bodisi kot gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik. O odkupljenih gobah mora voditi evidenco, ki jo je treba predložiti okoljskemu ministrstvu.

Del gora so tudi kolesarji

Turni kolesarji bodo jutri, 30. septembra, z jesensko turo iz Grahovš do planine Konjščica in Doma pod Storžičem obeležili desetletnico Komisije za turno kolesarstvo PZS in prvo leto Slovenske turnokolesarske poti, ki jo je v celoti prevozilo že sedem kolesarjev.

Jasna Paladin

Kranj – Slovenska turnokolesarska pot (STKP), ki je bila uradno odprta na Dnevu slovenskih planinskih doživetij junija lani na Golteh, je bila v prvem letu deležna izjemnega zanimanja. Prodanih je bilo več kot 1400 Dnevnikov STKP, v celoti pa jo je prevozilo že sedem kolesarjev (med njimi še ni Gorenjca), ki bodo prejeli značke jutri, 30. septembra, na jesenski turi Komisije za turno kolesarstvo Planinske zveze Slovenije (KTK PZS), ki že deset let usposablja turnokolesarske vodnike in ozaveša o sobivanju pri športu v naravi.

»V dobrem letu od odprtja Slovenske turnokolesarske poti smo markirali približno petino poti in z usmerjevalnimi tablami opremili petnajst odstotkov poti, označevanje trase z markacijami in tablami je še v polnem zagonu. Najbolj nas veseli, da so kolesarji, ki prihajajo iz vse Slovenije in tudi tujine, pot zelo dobro sprejeli. Trasa je usklajena z Zavodom za gozdove Slovenije in Zavodom RS za varstvo narave, soglasja lastnikov zemljišč težko pridobivamo, občine so slabo odzivne, dokaj uspešni pa smo pri pridobivanju sponzorstev za financiranje označevanja poti, za kar gre zahvala Fundaciji za šport, zavarovalnici Adriatic Slovenica, Občini Kranjska Gora in Zavodu za turizem Maribor - Pohorje. Poleg vzpostavitve STKP kot osnovne turnokolesarske poti sta bili najpomembnejši nalogi Komisije za turno kolesarstvo PZS v preteklem obdobju usposabljanje turnokolesarskih vodnikov in ozaveščanje o primernem sobivanju vseh udeležencev športov v naravi. Pohodniki in kolesarji se počasi navajamo drug na drugega, mnogi tako ali tako nastopamo v obeh vlogah, ob primerni strpnosti z obeh strani zato ni težav,« ocenjuje Jože Rovan, idejni oče STKP in načelnik Komisije za turno kolesarstvo PZS.

Slovenska turnokolesarska pot tehnično ni posebej zahtevna, saj nagovarja širok krog kolesarjev, je pa ponekod naporna, saj je treba kolo tudi potiskati, vendar nikjer nositi. Vodi po neprometnih stranskih cestah, poljskih poteh, gozdnih vlakah in stezah, v priporočeni smeri je za dobro pripravljene kolesarje vozna skoraj v celoti. V dolžino meri okoli 1800 kilometrov in premaga 50 tisoč metrov višinske razlike v vzponu, razdeljena je na 41 enodnevnih etap, obišče 52 planinskih koč in ima 111 kontrolnih točk, na katerih kolesarji z odtisom žigov v Dnevnik Slovenske turnokolesarske poti dokažejo svoj obisk.

Slovensko turnokolesarsko pot označuje belo-modra markacija. / Foto: Manca Čujež (PZS)

Večer s pisateljico

Društvo upokojencev Žabnica je na literarnem večeru gostilo pisateljico Majdo Mencinger, sicer upokojeno pedagoško delavko

Danica Zavrl Žlebir

Žabnica – Društvo upokojencev Žabnica je na septembrskem literarnem večeru gostilo Majdo Mencinger, upokojeno pedagoginjo in pisateljico. Na srečanju so sodelovali tudi člani gorenjske sekcije Društva upokojenih pedagoških delavcev. Marija Pečnik, Martina Hafner, Metka Rančigaj in Eta Chwatal, sicer predsednica sekcije, ter pisateljičin sin Vasilij Vujović so brali odlomke iz štirih knjig, ki jih je doslej izdala Mencingerjeva. To so zbirke črtic Bosa, Tujost, Če ti rečem in Samogovori. Da so žabniški upokojenci, ki jih vodi Zdenka Frelih, 80-letno pisateljico povabili medse, je pripisati dejstvu, da je 32 let živela v Žabnici, in sicer je stanovala v tamkajšnji podružnični šoli.

Večer so popestrili otroci iz vrtca v Žabnici z vzgojiteljicama Vanjo Trček in Matejo Porenta, člani otroškega pevskega zbora žabniške šole pod vodstvom Alenke Jenko - Boh in pri klavirju Marija Jamnik. Literarni večer so nadaljevali z druženjem ob dobrotah, ki so jih spekle članice društva upokojencev.

Gostja literarnega večera žabniških upokojencev je bila pisateljica Majda Mencinger. / Foto: Danica Dolenc

Nevladne organizacije gredo v šolo

Domžale, Kamnik – V tednu otroka, med 2. in 7. oktobrom, se bo v akciji NVO gre v šolo trinajstim osnovnim šolam in več kot 5500 učencem po Sloveniji predstavilo več kot 120 nevladnih organizacij. Koordinator akcije v osrednjeslovenski regiji je Stičišče NVO osrednje Slovenije, z njo pa želijo spodbuditi povezovanje nevladnih organizacij z osnovnimi šolami v lokalnem okolju. Z interaktivno in doživljajsko predstavitvijo bodo nevladne organizacije poskušale navdušiti mlade, da se aktivno vključijo v delo lokalnih društev, zavodov in ustanov. Akcija bo potekala tudi na Domžalskem in Kamniškem, in sicer v torek, 3. oktobra, na OŠ Domžale, v sredo, 4. oktobra, na OŠ Preserje pri Radomljah, v četrtek, 5. oktobra, na OŠ Dob in v petek, 6. oktobra, na OŠ Marije Vere v Kamniku.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 30. 9.
21.15 AMERIŠKI MORILEC
20.10 MATI!
17.30 RUDAR
14.40, 16.30, 18.20 LEGO NINJAGO FILM
20.20 KINGSMAN: ZLATI KROG
19.20 SLEDI V SNEGU
14.00, 15.35, 17.10, 18.45 KOŠARKAR NAJ BO
14.10 TRD OREH 2, sinhro.
15.50 JAZ, BARABA 3, sinhro.

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 30. 9.
15.40, 20.00, 22.15 AMERIŠKI MORILEC
20.15, 22.35 MATI!
16.45, 18.50 LEGO NINJAGO FILM
14.40, 17.50 LEGO NINJAGO FILM, 3D
18.20, 20.30 KINGSMAN: ZLATI KROG
14.20, 16.20 KOŠARKAR NAJ BO
18.00 VIKTORIJA IN ABDUL
21.10 SLEDI V SNEGU
18.30 SPET DOMA
21.00 TISTO
14.30, 16.30 TRD OREH 2, sinhro.
13.50, 15.50 JAZ, BARABA 3, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 29. 9., in sobota, 30. 9.
18.00 LEGO NINJAGO FILM, 3D, sinhro.
20.00 VIKTORIJA IN ABDUL

Nedelja, 1. 10.
18.00 LEGO NINJAGO FILM, sinhro.
20.00 VIKTORIJA IN ABDUL

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Nedelja, 1. oktobra
10.00 Kranjski komedijanti: ŽOGICA MAROGICA (matineja)
19.00 Koncert: Ženski pevski zbor Kombinat

Sponzor nagradne križanke z gesli **PRAZNIK SIRA IN VINA** ter **KRAVJI BAL**, ki je bila objavljena v časopisu Gorenjski glas v torek, 12. septembra 2017, je bilo Turistično društvo Bohinj. 1. nagrado: 2-krat nočitev v Kampu Danica z vključenim najemom šotora in 2 vstopnici za slap Savica ter 2 sladici Savica v gostilni Danica prejme **Darko Vajt** iz Golnika; 2. nagrado: 2 majici TD Bohinj in 2 vstopnici za slap Savica ter 2 sladici Savica v gostilni Danica prejme **Alenka Plevel** iz Cerkelj; 3. nagrado: 5 vstopnic za slap Savica ter 5 sladic Savica v gostilni Danica prejme **Mira Žnidar** iz Kranja. Nagrajencem iskreno čestitamo.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu dne 15. septembra 2017, je bil **KINO SORA,** Škofja Loka. Geslo križanke je bilo: ABONMAJA V KULTURNEM CENTRU. Nagrajenci, ki prejmejo vsak po eno vstopnico za koncert ali predstavo po izbiri, so: **Milka Grašič**, Duplje, **Damjana Fabijan**, Zg. Besnica in **Janez Šolar**, Železniki. Nagrajencem čestitamo!

S humorjem obarvan jubilej

Kulturno umetniško društvo (KUD) Sovodenj je sedemdesetletnico delovanja praznovalo z malce drugačno proslavo, ob kateri se je občinstvo izvrstno zabavalo.

Mateja Rant

Kulturno umetniško društvo Sovodenj je sedemdesetletnico delovanja praznovalo z malce drugačno, s humorjem prežeto proslavo. / Foto: Denis Bozovičar

Sovodenj – Glavna dejavnost KUD Sovodenj je bila od nekdaj gledališka in to se je odrazilo tudi pri proslavi ob sedemdesetletnici ustanovitve društva. Skozi zgodovino in delovanje društva so se sprehodili na humoren način in nasmejali občinstvo tako, kot to počnejo s svojimi avtorskimi predstavami, ki jih vsako leto postavijo na oder.

Celotno proslavo so zasnovali kot televizijski program, pri katerem je bilo mogoče spremljati pogovorne, kuharske in športne oddaje, sočasno pa so z gosti na odru odkrivali delčke iz njihove sedemdesetletne zgodovine. Kot je v uvodnem pogovoru spomnil Jelko Podobnik, so društvo pred sedemdesetimi leti ustanovili pod imenom Svet ljudske kulture, vsa leta pa je bila v središču njihovega delovanja gledališka dejavnost, saj so vsako leto na oder postavili vsaj eno gledališko predstavo. Od leta 1956 do 1979 je na Sovodnju deloval tudi kino. »Najljubši so mi bili trije odmori med filmom, med katerimi je bilo mogoče v bližnjo gostilno skočiti na kakšno pijačo,« je priznal Podobnik in dodal, da je zadnjih deset let društvo spet na novo zaživelo, saj se jim je pridružilo veliko mladih, delati pa so začeli tudi avtorske predstave. Njihov Neč bat teater je tudi med proslavo poskrbel za številne humorne vložke, s katerimi so tako na hudomušen način recimo opozorili na luknjasto cesto, ki vodi do njihovega kraja. Mlade igralce začnejo na Sovodnju vzgajati že v najnižjih razredih osnovne šole, je razložila vodja tamkajšnje podružnične šole Milka Burnik. Imajo dve igralski skupini, mlajšo in starejšo, s katerima veliko nastopajo na prireditvah v domačem kraju in tudi v širši okolici, vsako leto se udeležijo tudi srečanja gledaliških skupin podružničnih šol. Predsednik krajevne skupnosti Sovodenj Stanko Bajt je člane KUD pohvalil, da skrbijo za promocijo njihovega kraja, saj s svojimi predstavami privabljajo občinstvo od blizu in daleč. Kot je dejal predsednik društva Jernej Kokelj, imajo ta čas okrog štirideset članov, večinoma mladih, vsi pa zelo dobro sodelujejo med seboj. Same pohvalne besede jim je namenil tudi župan občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež, ki je poudaril, da ne zamudi prav nobene njihove nove igre. »Na igriv način znate povedati tudi težke stvari,« je dejal Čadež, ki verjame, da je prav njihov mladostni zagon tisti, ki polni dvorane povsod, kamorkoli pridejo.

Taborski dnevi v Podbrezjah

Suzana P. Kovačič

Podbrezje – V Pirčevem domu bo jutri ob 18. uri o čudežni moči vode v obredju in pesemskem izročilu govorila dr. Marija Klobučar, Milan Debeljak bo recitiral pesmi o treh rekah, nastopila bo tudi citrarska skupina Notice. V nedeljo ob 10. uri bo v Pirčevem domu Dušica Kunaver povedala nekaj o čaru vode v ljudskem izročilu, podbreški osnovnošolci bodo predstavili nekaj esejev o vodi, ljudske skladbe, zaigrane s harmoniko, pa bosta predstavila Pija Drinovec in Andraž Aljančič. Z že 12. Taborskimi dnevi se organizator Kulturno društvo Tabor Podbrezje pridružuje Dnevom evropske kulturne dediščine, ki so letos posvečeni vodi. Podbrezje so tesno povezane z vodo, vas namreč oblivajo reki Bistrica in Sava ter potok Lešnica.

GG | HIŠA KULTURE // sreda, 4. oktobra 2017, ob 18. uri

DR. GREGOR VOGLAR –
izjemno življenje našega rojaka

Dr. Gregorius Carbonarius de Biseneg je za Slovence pomemben mož. Iz rodnega Naklega je odšel študirat v tujino in kot doktor filozofije in medicine po priporočilu cesarja Leopolda I. postal osebni zdravnik ruskega carja Petra Velikega. Leopold I. mu je za zasluge podelil plemiški naslov. Po 26 letih službovanja na ruskem dvoru se je dr. Voglar vrnil v Kranj, tu je umrl in bil pokopan pred 300 leti.

Odprtje zanimive razstave bo **v sredo, 4. oktobra, ob 18. uri v avli Gorenjskega glasa v Kranju** (Bleiweisova cesta 4 – nasproti glavne avtobusne postaje, poleg nebotičnika in lekarne). Po razstavi, ki jo je pripravilo Likovno društvo Naklo, bo vodil poznavalec Voglarjevega življenja **Peter Kuhar**. Vabljeni!

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 27. 10.; **KOPALNI BIOTERME:** 6. 11.; **RAZISKOVANJE TERM KRKE IN OTOČCA:** 12.-15.10.; **MARTINOVANJE:** 11. 11.; **BERNARDIN:** 12.–15. 11.; **STRUNJAN:** 3.–6. 12.; **MANDARINE:** 6.–8. 10., 13.–15. 10.; **MEDŽUGORJE z MANDARINAMI:** 23.–25.10.; **BANJA VRUĆICA:** 11.-18. 12.. **www.rozmanbus.si.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Krekov tabor

Selca – V nedeljo, 1. oktobra, bo v Selcih v organizaciji Gibanja za otroke in družine in v sodelovanju z Župnijo Selca potekal Krekov tabor. Ob 10. uri bo slovesna sv. maša v cerkvi sv. Petra v Selcih in predstavitev dr. J. Ev. Kreka. Ob 12. uri bo zbiranje udeležencev v športnem parku na Rovnu v Selcih. Osrednji program se bo začel z uradnim nagovorom Aleša Primca, sledil bo glasbeni program z Aleksandrom Mežkom in Oratorijsko glasbeno skupino z mladinskim pevskim zborom Župnije Selca. V vlogi dr. Kreka bo spregovoril Gregor Čušin, otroci pa se bodo srečali tudi Čarodejem Tonijem. Za dodatne informacije lahko pokličete na 031 330 436.

Dan starih Slovanov

Preddvor – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj v sodelovanju z Občino Preddvor, Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije iz Kranja ter Vrtcem Čriček iz Zg. Bele vabi na Dan starih Slovanov v Preddvoru, ki bo jutri, v soboto, 30. septembra, od 9. do 12. ure v centru Preddvora. V prostorih knjižnice si boste lahko ogledali razstavo del otrok Arheologija v vrtcu, na Slovanski tržnici vam bodo ponudili domačo hrano, zelišča, izdelke iz medu, rokodelske izdelke, od 10. do 11. ure bodo potekale Ustvarjalne otroške delavnice arheologije. Ob 11. uri bo predavanje Antona Komata Voda je brezčasna – vir življenja nekoč in danes. Udeležba je brezplačna. Več info na www.ctrp-kranj.si.

Semenj na Fari

Škofja Loka – Jutri, v soboto, 30. septembra, bo na trgu v središču Stare Loke od 8.30 do 12.30 Semenj na Fari. Kupili boste lahko sezonske sadike, trajnice za grobove, lokalne pridelke, mesnine, uporabne lesene in druge izdelke ... Ob 10. uri bo nastop Folklorne skupine Zala TD Žirovski Vrh, za otroke pa bodo potekale delavnice izdelovanja orgelskih piščali, poslikava kamnov in vožnja z osličkom.

Ta prav živ žav

Jesenice – ZŠJ – Mladinski center Jesenice in Gornjesavski muzej Jesenice vabita v torek, 3. oktobra, ob 17. uri v dvorano Kolpern na prireditev za otroke in starše Ta prav živ žav z igrico Junaški jelen in bogatim animacijskim programom.

Medgeneracijske prireditve

Kranj, Cerklje, Šenčur – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 29. septembra, ob 18. uri družabni večer z igranjem taroka, v ponedeljek, 2. oktobra, bo ob 18. uri delavnica za mlade, stare nad 12 let, že prej, ob 10. uri, bodo isti dan v centru nudili pomoč pri reševanju problemov in uporabi računalnikov in telefonov. V Cerkljah bo v ponedeljek, 2. oktobra, z zborom ob 16. uri pred vhodom v športno dvorano telovadba za vse generacije, ob 19. uri pa bo v knjižnici bralni krožek Beremo skupaj. Na Osnovni šoli Šenčur se bo v torek, 3. oktobra, ob 16. uri začela telovadba za zdravo hrbtenico. Obvezne prijave za vse prireditve sprejemajo po telefonu št. 041 724 134 ali na e-naslovu mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Na obiranje mandarin

Britof, Predoslje – Društvo upokojencev Britof Predoslje od 9. do 11. oktobra vabi na izlet na obiranje mandarin. Prijave do zasedbe mest sprejema Tone Oblak po telefonu št. 04 20 41 633 ali 031 494 422.

Predvideni pohod odpade

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje obvešča pohodnike društva, da bo predvideni pohod v torek, 3. oktobra, odpadel. Ker je to zaključek sezone pohodov, bodo izbrali nov datum pohoda, ko bodo vremenske razmere ugodnejše.

Na kopanje v Portorož

Kranj – Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj vabi na kopanje v Bernardin v Portorož v torek, 3. oktobra. Odhodi avtobusa: 6.30 Šk. Loka, 6.45 Stražišče, 7.00 Globus, 7.10 Mercator Primskovo, 7.20 Šenčur, 7.30 Cerklje. Vabijo tudi nečlane društva. Prijave in informacije po telefonu št. 041 424 768

Pasijonsko romanje iz Škofje Loke v Krško

Škofja Loka – Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka za ohranjanje pasijonske kondicije vabi na novo pasijonsko romanje od kapucinov v Škofji Loki do kapucinov v Krškem, ki bo od 30. septembra do 4. oktobra. Začetek bo v soboto, 30. septembra, ob 8. uri v kapeli patra Pija pri Kapucinski cerkvi, kjer bo sv. maša in romarski blagoslov. Iz Krškega se bodo romarji vrnili z vlakom. Informacije in prijave po telefonu št. 031 393 045.

Od Korena do Vošce

Gozd - Martuljek – Planinsko društvo Gozd Martuljk vabi na prečenje Karavank od Korena do Vošce. Odhod bo v soboto, 7. oktobra, ob 7. uri izpred Penziona Špik v Gozdu - Martuljku. Z osebnimi avtomobili se boste odpeljali do izhodišča Koren, nato pa peš nadaljevali do Vošce in sestopili v Srednji Vrh. Čas celotne zmerne hoje je šest do sedem ur. Prijave sprejemata do četrtka, 5. oktobra, po tel.: Majda 051 336-635 in Simona 041 358 367.

Ogled Rupnikove linije

Preddvor – Pohodniki Društva upokojencev Preddvor vabijo svoje člane na ogled Rupnikove linije in trdnjave na Hrastovem griču v torek, 3. oktobra. Zbor bo ob 8. uri na grajskem dvorišču v Preddvoru. Prevoz je z osebnimi avtomobili.

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet na relaciji Kranj–Medvode–Kranj. Izlet bo v torek, 3. oktobra, z odhodom ob 8. uri izpred nekdanje trgovske šole na Župančičevi ulici.

PREDAVANJA

Celostno zdravje

Kranj – Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje vabi v torek, 3. oktobra, ob 16. uri na brezplačno predavanje Celostno zdravje. Predavanje bo vodil Andrej Pešec, univ. dipl. pol., v prostorih Humane na Oldhamski 14 (pri Vodovodnem stolpu).

Nastavitev atlasa

Naklo – Danes, v petek, 29. septembra, bo ob 19. uri v Vita centru Naklo predavanje Predraga Djordevića o nastavitvi atlasa – prvega vratnega vretenca – po metodi HumanUp (več o tem na http://www.namestitev-atlasa-humanup.si). Predavatelj, začetnik te metode, bo skupaj z atlasologi iz Slovenije opravljal brezplačne preglede in izvajal namestitve atlasa. Več informacij in prijave po tel. 041 289 632 – Jožica.

OBVESTILA

Brezplačna pomoč invalidom

Kranj – Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje obvešča, da je vsak ponedeljek od 10. do 12. ure na Oldhamski 14 (pri Vodovodnem stolpu) odprta Pisarna za invalide, ki invalidom, njihovim svojcem, prijateljem in delodajalcem nudi brezplačno pomoč pri urejanju uradnih postopkov ob uveljavljanju invalidskih pravic in izvajanju aktivnosti za vključitev v delo in družbo.

Test hoje na dva kilometra

Kranj – Zdravstveni dom Kranj, Mestna občina Kranj in Zavod za šport Kranj v soboto, 30. septembra, vabijo v Športni park (Stadion) Kranj, Partizanska cesta 37, kjer bo od 10. do 12. ure potekal preizkus hoje na dva kilometra. Na podlagi testa hoje bodo strokovnjaki ocenili vašo telesno zmogljivost in vam za ohranitev zdravja svetovali primerno telesno dejavnost.

GG | IZLET// 9. oktobra 2017

PO POTEH SOŠKE FRONTE

V mesecu oktobru mineva sto let, odkar so avstrijski vojaki dokončno prebili italijanske položaje in pregnali Italijane do reke Pijave. Zato vas vabimo, da se skupaj še enkrat spomnimo bojev na soški fronti in grozot, ki so jih doživljali vojaki. Ogledali si bomo muzej na prostem Ravelnik, nato se bomo odpeljali v Kobarid in si ogledali muzej, kjer nam bodo izkušeni vodniki predstavili, kako so potekali boji na soški fronti. Po kosilu se bomo podali še na Kolovrat, kjer so se odvijali najhujši boji in so še danes utrdbe in rovi. Ves čas bo z nami lokalni vodnik, ki bo izlet popestril z zanimivimi zgodbami izpred sto let.

Cena izleta je 34 evrov.

Cena vključuje: lokalno vodenje po Bovškem in Kobaridu, ogled muzeja v Kobaridu, ogled muzeja Ravelnik, ogled rovov na Kolovratu, kosilo, vodenje in DDV.

Odhodi avtobusa:
- z AP Škofja Loka ob 6.50
- z AP Mercator Primskovo ob 7.10
- z AP Globus Kranj ob 7.20
- z AP Radovljica ob 7.40

Vrnitev v Kranj predvidevamo okrog 20. ure.

Gorenjski Glas

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04 201 42 41, se oglasite osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si. Za odjave, ki prispejo kasneje kot v četrtek, 5. oktobra 2017, ob 10. uri, zaračunamo potne stroške.

Zelišča so zelo zdrava in s svojim okusom dopolnjujejo jedi. Mirjam Grilc, ki je v Sloveniji že prepoznavna dobra poznavalka zelišč, nam je v knjigi tokrat zaupala zanimive recepte za sladice z njimi. Dokazala je, da so zeliščne sladice nekaj posebnega, slastnega in jih moramo preizkusiti.

K temu nas vabijo tudi slike v knjigi, saj so barvite in razigrane, kot se za zelišča spodobi – delo njene hčere Eve Legiša, študentke fakultete za dizajn.

88 strani, 190 x 190 mm, trda vezava

15 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. **Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.**

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Predstavitev Lovske družine Kropa

Podnart – Lovska družina Kropa ob svoji 70-letnici delovanja vabi na predstavitev divjadi svojega lovišča, zgodovine lovske družine, sledil bo kulturni program ter podelitev priznanj in plaket, nato pa bo še družabni del dogodka s klepetom ob hrani in pijači.

Krvodajalska akcija

Šenčur – Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Kranj obvešča, da bo krvodajalska akcija v torek, 3. oktobra, v Športni dvorani v Šenčurju.

Kegljanje in bovling

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur vabi svoje člane vsako sredo na kegljanje na kegljišče Triglav (nasproti Trenče) v Kranju. Prvi trening bo v sredo, 4. oktobra, ob 9.30. Informacije: Janez Žumer, tel. 031 380 250. Iz društva svoje člane vabijo tudi na trening bovlinga, ki je vsak četrtek ob 15. uri v gostilni Johanca v Britofu. Prvo srečanje in začetek treninga bo v četrtek, 5. oktobra. Informacije: Vinko Kos, tel. 04 25 91 196.

Folklorno društvo vabi nove člane

Bled – Folklorno društvo Bled, ki združuje člane vse do poznih let, vabi plesalke in plesalce ter godce na različnih instrumentih na vaje, ki so se začele v torek, 26. septembra, v osnovni šoli v Radovljici in bodo potekale vsak torek od 18.30 do 20.30. Kontakt: Anton Repe, tel. 041 774 256.

Kovanje sreče

Cerklje – V nedeljo, 1. oktobra, si od 10. do 18. ure si v Borštnikovi hiši v Cerkljah poleg ostalih vsebin lahko ogledate tudi sto let staro obnovljeno kovačnico in si v njej skujete svojo srečo.

Telovadba za upokojence

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje obvešča svoje člane, da se v torek, 3. oktobra, ob 17, uri začenja telovadba z merjenjem krvnega tlaka na novi lokaciji v dvorani Pod Jenkovo lipo.

KONCERTI

Slavnostni koncert

Olševek – V nedeljo, 1. oktobra, se bo ob 16. uri v cerkvi sv. nadangela Mihaela začel slavnostni koncert ob 45-letnici delovanja Cerkvenega mešanega pevskega zbora Sveti Mihael Olševek. Kot gostje bodo nastopili solistka Francka Šenk, organist Matic Podobnik in COPZ Mladi upi.

Koncert vokalne glasbe

Reteče – KUD Janko Krmelj Reteče - Gorenja vas vabi v nedeljo, 1. oktobra, ob 19. uri v cerkev sv. Janeza Evangelista na koncert vokalne glasbe. Nastopili bodo: Komorni zbor De profundis Kranj, Janez Jocif, čembalo, Jaka Triler, violončelo. Dirigentka bo Branka Potočnik Krajnik. Vstop bo prost.

RAZSTAVE

Voda v literaturi

Cerklje – Klub Liberius Cerklje in Daniela Močnik ob prazniku občine Cerklje in Dnevih evropske kulturne dediščine 2017 vabita k odprtju razstave Voda v literaturi s predstavitvijo 2. številke klubovega občasnika o cerkljanski Reki, o treh kamnih in še čem ... Prireditev bo danes, v petek, 29. septembra, ob 18. uri v Galeriji TIC v Cerkljah.

PREDSTAVE

Cigan – čarovnik

Selca – V okviru Krekovega leta, ob 100. obletnici smrti dr. J. Ev. Kreka, si jutri, v soboto, 30. septembra, ob 20. uri v Krekovem domu v Selcih lahko ogledate burko s petjem v dveh dejanjih Cigan – čarovnik. Igro je režiral Rok Pintar iz KTD Dražgoše.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

HIŠE

KUPIM

V KRANJU ali bližnji okolici kupim hišo z vrtom ali parcelo, tel.: 031/367-659 17003205

VIKENDI, APARTMAJI

PRODAM

V OKOLICI Ptuja, 12 km – mala bivalna hiška, starejša, za oddih v toplicah Ptuj, 15.000 EUR, tel.: 031/250-245 17003181

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

MERCEDES C 220 CDi coupe, letnik 2009, 230.000 km, avtomatik, bele barve, tel.: 040/795-958 17003191

OPEL Corsa 1.4 16 V, 3 vrata, srebrna, letnik 2008, enjoy oprema, 228.000 km, 3.350 EUR, tel.: 040/567-544 17003212

PEUGEOT 206, letnik 1999, rdeče barve, registriran celo leto, tel.: 051/350-385, po 16. uri 17003203

SEAT Ibiza 1.2 TSi, let. 2017, 1. lastnik, 14.100 km, bela, 5 vrat, možnost menjave, tel.: 041/543-876 17003179

SUZUKI Grand Vitara 1.6, 3 vrata, letnik 1999, tel.: 041/575-309 17003204

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

GUME – nove Hankook 195/65-15, tel.: 04/25-61-255, 040/310-943 17003211

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 17003173

TEHNIKA

PODARIM

BARVNI TV Evelux, z navodili za uporabo, z daljinskim upravljalcem, tel.: 031/355-947 17003188

VEČ radiev Grunding, prenosnih, za zbiralce ali muzej, tel.: 04/58-01-713 17003210

GRADBENI MATERIAL

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

NOVA lesena vhodna vrata, 30 % ceneje, tel.: 041/271-953 17003201

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 17002833

PRODAMO 8 obnovljenih stanovanj v večstanovanjskem objektu Vila-A Tržič na naslovu Bistrica 26, 4270 Tržič.
Tip prodaje: z zbiranjem nezavezujočih ponudb;
Informacije in najava ogledov: 04 208 41 86 ali info@imobilia-gbk.si;
Prodajne aktivnosti vodi nepremičninska družba Imobilia GBK d.o.o., Gorenjska banka pa za kupce ponuja ekskluzivne stanovanjske kredite po opazno nižji obrestni meri od standardne ponudbe.
www.gbkr.si/nepremicnine/vila-a

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

SUHA bukova, metrska drva. Lokacija Ravne v Bohinju. Prodam po tržni ceni, tel.: 041/832-089 17003194

SUHA, bukova drva, tel.: 040/736-522 17003214

UGODNO prodam lesne brikete in pelete za kurjavo, tel.: 040/887-425 17003207

VOZ za moped, kolo, itd. Potreben obnove, mere: 85 x 85 x 55 cm, cena 25 EUR, tel.: 070/701-962 17003195

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

KOŠARKARSKE superge Adidas, štev. 38 2/3, rdečo-črne barve, rabljene pol leta, odlično ohranjene, tel.: 041/780-732 17003148

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 17002836

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

2 OTROŠKA jahača za v avto in avtosedež od 15 do 36 kg, tel.: 041/780-732 17003095

OTROŠKI voziček za dvojčke Buggy Mountain, lepo ohranjen, tel.: 041/888-381 17003091

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

2 LABRADORKI, svetli, čepirani, cepljeni, s potnim listom, tel.: 04/25-31-590, 041/628-940 17003192

ZA simbiolično ceno prodam 2 leti starega prijaznega kuža z uto, tel.: 041/516-692 17003199

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

AGROIZBIRA Prosen Čirče nudi ugodno vse vrste rezervnih delov za program SIP, BCS, sedeže, olja, filtre, kose, itd. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 17003041

GOZDARSKO jekleno vrv, valjano, jeklene vrvi za pehala, gurtne in več vrst agregatov, Zajla center, d.o.o., Mengeška c. 15, Trzin, tel.: 041/764-966 17003206

MULTIKULTIVATOR Subaru Heba - nov, s priključki: freza in plug za sneg, sedež s prikolico, rotacijska kosilnica, osni kopač za zemljo, dvo- in enobrazdni plug, plug za oranje krompirja, tel.: 041/878-544 17003153

TRAKTOR IMT 539 ali Torpedo 4806, trosilec hlevskega gnoja, predsetvenik, tel.: 041/356-157 17003186

V AGROIZBIRI Prosen v Čirčah ugodno: akumulatorji Topla, Krpan, Duracell, 12 V 75 Ah, 100 Ah in 150 Ah. Agroizbira Kranj d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 17003042

ŽIVINSKO prikolico, dvoosno, naletna zavora, A test, aluminijasta podlaga, tel.: 04/59-58-754 17003198

KUPIM

TRAKTOR in kiperprikolico, tel.: 031/500-933 17002929

TRAKTOR in priključke, tel.: 031/851-485 17003189

PRIDELKI

PRODAM

BELI in rdeči jedilni krompir, po 0,30 EUR/kg, tel.: 041/971-508 17003193

DOMAČI bezgov in melisin sirup ter domače marmelade, tel.: 040/975-661 17003196

KROMPIR za krmo, Voklo, tel.: 031/542-877 17003202

KROMPIR beli bistra in rdeči desire, tel.: 031/411-904 17003208

VARAŽDINSKO zelje, tel.: 031/643-680 17003167

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 KRAVI ciki, pašeni, breji 6 mesecev, tel.: 041/378-785, Bohinj 17003190

3 MESECE stare teličke ČB, za nadaljnjo rejo, tel.: 04/25-51-705, 031/616-647 17003197

BIKCA simentalca, starega 10 dni, tel.: 041/873-497 17003200

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste, pred nesnostjo, pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 17002841

KRAVO simentalko, dojiljo, staro 5 let, brejo 9 mesecev, tel.: 041/265-877 17003209

NESNICE – rjave, grahaste, črne pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Svatina Tibaot Vanja, Babinci 49, Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 17002437

PUJSA, težkega 180 kg, domača krma, tel.: 031/497-567 17003182

VEČ teličk simentalk, starih do 14 dni, tel.: 04/53-38-040 17003184

KUPIM

BIKCA mesne pasme, starega 10 dni, Besnica, tel.: 04/25-06-699, zvečer 17003213

ODKUP živine za Avstrijo - Kogler. Plačano v parih dneh – nove višje cene. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 17002839

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

V DOMU oddiha slepih in slabovidnih na Okroglem pri Naklem iščemo osebje za strežbo hrane in pijače ter sobarico, lahko tudi upokojenko. Delo se pretežno odvija ob koncih tedna. ZDSSS, Groharjeva 2, Ljubljana, tel.: 01/47-00-213, 030 928 065 17003143

DELO za mlajše upokojence – raznos reklam po vsej Sloveniji, obvezen izpit B kategorije. Warmont, Rado Ovčar, s.p., Kajuhova 4, Slov. Konjice, tel.: 041/667-958 17003174

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 17002834

ADAPTACIJE – od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 17002482

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali – možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 17002840

Knjiga Kuhajmo brez glutena je kuharski vodnik od nakupov do receptov. V knjigi boste našli napotke za osnove kuhanja, kakšna je idealna kuhinjska shramba, kje nakupujemo, kako pripravljamo jedi in najboljše recepte 100% brez glutena.
Preko 50 receptov je razdeljeno na kruh in peciva za zajtrk, prigrizke, predjedi in jedi ter sladice.
140 strani, 190 x 245 mm, mehka vezava
18,90 EUR + poštnina
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.
www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

BELJENJE, glajenje sten, barvanje ograj, vrat, fasad in napuščev, antigljivični premazi proti plesni ter dekorativni ometi in opleski vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 17002871

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987 17002835

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 17002973

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 17001950

Zahvale, osmrtnice

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglasi@g-glas.si

Gorenjski Glas

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 17002832

VSA zakl. dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, zunanje ureditve, tlakovanje, barvanje, kitanje, ometi, Afrim Kryeziu, s.p., Komenskega 5, Kranj, tel.: 070/528-323 17002838

IŠČEM

IŠČEM gospo za pomoč pri pospravljanju hiše, tel.: 041/790-216 17003187

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov … Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si 17002837

RAZNO

PRODAM

CISTERNO, plastično, 1000 lit., na paleti, z ventilom, odlično za vodo, možna dostava, tel.: 041/320-701 17003180

KOVINSKA vrata, 200 x 130, še ne vgrajena, in suha mešana drva, hrast smreka, tel.: 041/229-159 17003185

VEČ 120-litrskih PVC sodov s kipelno veho za žganjekuho, kis ali jabolčnik, tel.: 068/646-293 17003183

Jurčič Transport

Podjetje Jurčič & Co., d. o. o., je družinsko transportno podjetje, ki z urejenim voznim parkom prevaža blago po evropskih državah in zato za vzdrževanje ter popravilo tovornih vozil in polpriklopnikov zaposlimo (m/ž)

AVTOMEHANIKA in **AVTOKLEPARJA** ter **DISPONENTA** za organizacijo mednarodnih prevozov.

Pozitivno naravnanim in delavnim kandidatom nudimo zaposlitev za nedoločen čas, delo v modernem delovnem okolju in vključitev v mlad kolektiv.

Pisne prijave z opisom delovnih izkušenj pošljite na **Jurčič & Co., d. o. o., Poslovna cona A 45, 4208 Šenčur, info@jurcic.com** ali nas pokličite na **04/27 11 500**.

LOTO

Rezultati 78. kroga – 27. septembra 2017
7, 11, 18, 20, 25, 28, 38 in 5

Loto PLUS: **1, 2, 6, 13, 17, 23, 31 in 10**
Lotko: **7 1 4 9 1 2**

Sklad 79. kroga za Sedmico: **250.000 EUR**
Sklad 79. kroga za PLUS: **110.000 EUR**
Sklad 79. kroga za Lotka: **270.000 EUR**

Slastne domače jedi so tokrat pripravljene v sodobnejši podobi – ponujene so v skledi ali skledici, da jih lahko jemo le z žlico ali vilicami. Avtorica, znana po blagovni znamki Jagababa, je mojstrica domače kuhe, njena najpomembnejša vodila pa so: sveže, lokalno, sezonsko. V knjigi so zbrani raznovrstni recepti: bogate solate, enolončnice, krepke juhe, golaž s prilogami, testeninske sestavljenke, jedi s polento, ješprenjem, pa tudi nekaj sladic.

88 strani, 170 x 235 mm, trda vezava

19 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si Gorenjski Glas

ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu od naše mame

Frančiške Polajnar

iz Podljubelja 110

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena sožalja in pomoč. Hvala zdravnici dr. Tatjani Peharc za lajšanje tegob ob mamini dolgoletni bolezni. Hvala Komunalnemu podjetju Tržič, gospodu župniku, Tončki in Borisu za ganljive besede slovesa in vsem, ki ste našo mamo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali sveče in cvetje. Ona zdaj v grobu spi, njena dobrota in ljubezen pa ostajata z nami.

Vsi njeni
Podljubelj, 22. septembra 2017

ZAHVALA

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je …

V 83. letu je zaspal naš dragi mož, oče in dedek

Lojze Kos

iz Reteč pri Škofji Loki

Od njega smo se poslovili s spoštovanjem in hvaležnostjo. Iskrena hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, sv. maše, za prenovo župnijske cerkve … Iskrena hvala pevcem, pogrebni službi, duhovnikoma g. Branku Potočniku in g. Gregorju Kosu za opravljen pogreb in darovano sv. mašo. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

V nedeljo, 17. 9. 2017, je svojo življenjsko pot sklenil naš dragi mož, ati, ata

Silvester Demšar

iz Škofje Loke, Sorška cesta 30

Iskrena hvala vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje in besede tolažbe. Hvaležni smo za darovano cvetje, sveče in darove. Velika zahvala gre negovalkama Tatjani in Heleni za skrbno nego na domu.
Hvala vsem, ki ste našega Silvota v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi
Škofja Loka, 27. septembra 2017

Sama žalost,
sami bivši ljudje,
nobenih vicev več,
še vreme je za vraga.

V SPOMIN

Mineva tri leta, odkar je odšel na zadnjo pot naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat, stric, tast, svak in prijatelj

Alojz Pavič

iz Prebačevega pri Kranju

Pogrešamo tvoje petje in glas harmonike.

Žena Francka ter hči Marjetka in sin Lojze z družinama

Končane naše skupne so poti,
v spominu bodo ostale,
vsepovsod pa so sledi
tvojih pridnih rok ostale.

ZAHVALA

V 71. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, ati, ata, brat, stric, tast

Janez Primožič

Klovžarjev Janko, 27. 1. 1947–10. 9. 2017

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem in znancem za pisna in ustna sožalja, podarjene sveče, cvetje, denarno pomoč in vzpodbudne besede v teh težkih trenutkih. Hvala gospe Eli, gospodu župniku Gregorju Luštreku za lepo opravljeno sv. mašo in pogrebni obred. Hvala podjetju Loške mesnine, društvu upokojencev in zvonarjem. Hvala pogrebni službi Hipnos, njihovim pevcem in vsem, ki so našega Janka tako številno pospremili na njegovi poslednji poti.
Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi
Hotavlje, 14. septembra 2017

ZAHVALA

V 78. letu starosti se je od nas za vedno poslovil naš dragi mož, oče in stari ata

Janez Klemenc

Podbrezje 231

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in sovaščanom za izrečena sožalja, podarjene sveče in svete maše v njegov spomin. Hvala župniku Mihu Lavrincu za mesečne obiske ter lepo opravljeno sveto mašo in pogrebni obred. Zahvaljujemo se podbreškim gasilcem, ki so ga pospremili na njegovi poslednji poti, še posebej pa nosačem žare in cvetja. Hvala dr. Tanji Ješe, dr. Špeharjevi in dr. Lapuhovi. Posebna zahvala negovalkam iz Doma starejših občanov Naklo. Hvala pogrebni službi Navček. Zahvala Patronažni službi Kranj, posebej Katji in Tanji. Zahvala tudi Cirili in Janezu Gregorcu, ki sta nam ob bolečini stala ob strani. Še enkrat hvala vsem, ki ste imeli našega očeta radi.

Njegovi domači
September 2017

Anketa

V lekarno po zdravila in še kaj

Suzana P. Kovačič

Dan slovenskih lekarn je 26. september. Lekarne tudi niso več samo prostor za izdajanje zdravil. Naključne sogovornike smo vprašali, zakaj najpogosteje zavijejo v lekarno in kakšne se jim zdijo cene iz ponudbe, ki ni na recept.

Foto: Tina Dokl

Slobodan Lončar, Kranj:

»V lekarno grem po zdravila in sanitetni material. S farmacevti imam dobre izkušnje, res znajo svetovati. Opažam pa, da cene, še posebno za dodatno ponudbo, po lekarnah niso enotne.«

Nenad Dabič, Kranj:

»Bolj malokrat grem v lekarno, če pa že, samo po zdravila. Kot stranka sem zadovoljen, farmacevti so prijazni in strokovni. Za cene bi pa rekel, da so te bolj odvisne od dobaviteljev.«

Leon Pintar, Kranj:

»V lekarno hodim po zdravila, vse je lepo utečeno. Kakšna zdravila moram kupiti tudi brez recepta in danes sem odštel 40 evrov, pa je v vrečki bolj malo. Čaj vrbovec tako dobim samo v lekarni.«

Janez Cuderman, Gorenje:

»Približno enkrat na leto grem v lekarno in takrat vzamem kaj takega, kar ni na recept, npr. proti prehladu, vnetju grla. Če malokrat obišče lekarno, potem tudi zdravila brez recepta niso draga.«

Marija Snedic, Goriče:

»Z možem sva redni stranki lekarne, saj imava oba kar precej zdravil. Če res ni kaj posebnega, so zdravila, ki jih potrebujeva, na recept. So tudi glavni razlog, da vstopiva v lekarno.«

Dogovor o parkirišču Zelenci

Občina Kranjska Gora v teh dneh začenja z urejanjem parkirišča pred naravnim rezervatom v Zelencih, potem ko so se z Agrarno skupnostjo Podkoren uspeli dogovoriti, da občina parkirišče vzame v dolgoročni najem.

Marjana Ahačič

Na parkirišču pred naravnim rezervatom Zelenci so že odstranili hlodovino, v času obnove, ki bo predvidoma zaključena prihodnji mesec, pa bo še zaprto. / Foto: Gorazd Kavčič

Podkoren – »Dogovorili smo se, da Občina Kranjska Gora parkirišče vzame v dolgoročni najem,« je povedal župan občine Kranjska Gora Janez Hrovat. Za najemnino bo občina v 18 letih namenila 38 tisoč evrov, z rebalansom proračuna pa so prejšnji teden zagotovili tudi denar za urejanje: 35 tisočakov za preplastitev z asfaltom ter še dodatnih nekaj tisoč evrov za ureditev javne razsvetljave. To občina skupaj z urejanjem razsvetljave na trgu v Ratečah in na pešpoti v Gozdu - Martuljku namenila 17 tisoč evrov. Ob parkirišču bodo uredili še klopi in postavili otroška igrala, v bližnjem objektu, ki je trenutno še v lasti zasebnice in v katerem je do novembra lani deloval gostinski lokal, pa nameravajo urediti sanitarije, ki bodo namenjene vsem obiskovalcem, ne le gostom gostinskega lokala. Del objekta pa naj bi služil tudi kot informacijska točka.

Parkirišče je bilo pred zadnjim zaprtjem zaradi podobnega spora med občino, agrarno skupnostjo in najemnikom oziroma lastnikom lokala zaprto že leta 2012; zdaj so razmerja, kot kaže, urejena za daljše obdobje, s čimer so zadovoljni tudi v agrarni skupnosti. Jože Gregori, predsednik agrarne skupnosti, pri tem poudarja, da so ves čas želeli le delovati kot dobri gospodarji. »Dejstvo je, da ima agrarna skupnost v lasti zemljišča, ki so sredi turističnega kraja in so veliko vredna. Kot dobri gospodarji le želimo ustrezno povračilo za njihovo uporabo,« pojasnjuje.

Oboji, občina in agrarna skupnost, si ob tem želijo, da bi pri urejanju vstopne točke v naravni rezervat Zelenci pomagala tudi država. Zelenci so namreč naravna vrednota državnega pomena, ustanoviteljske pravice in s tem pravice in dolžnosti nad rezervatom pa si na podlagi skupnega zavarovanja delita Ministrstvo za okolje in prostor ter Občina Kranjska Gora.

Parkirišče bo sicer iz varnostnih razlogov zaprto, dokler ne bodo končana obnovitvena dela. Župan Janez Hrovat pričakuje, da bo to že prihodnji mesec. Zadovoljen je, da bodo Zelenci že kmalu spet ponos, ne črna točka Kranjske Gore, ne nazadnje leži tik ob meji z Italijo in je ena prvih znamenitosti, ki jo vidijo tujci ob vstopu v Slovenijo.

vremenska napoved

Danes, jutri in v nedeljo bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Po nekaterih nižinah bo zjutraj in deloma dopoldne megla ali nizka oblačnost. Temperature bodo za ta čas razmeroma nizke.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
7/18 °C	6/17 °C	6/16 °C

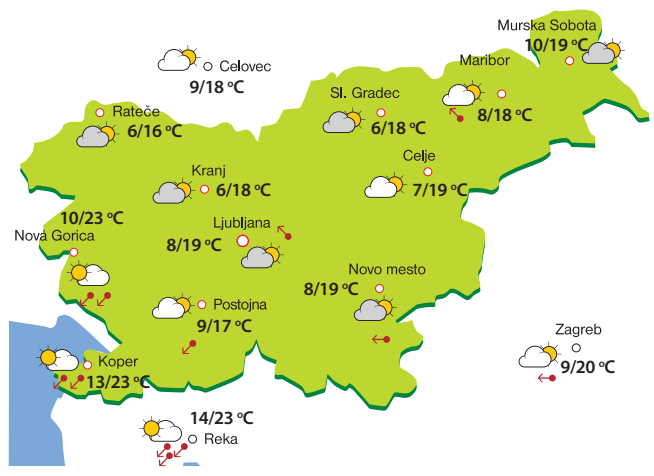

Dobri novici za upokojence

Oktobra bo prvo izplačilo zagotovljenih pokojnin v znesku petsto evrov. Prihodnje leto se bodo pokojnine usklajevale dvakrat.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Ta teden se je začel z dobro novico za upokojence. Koalicijski vrh je na ponedeljkovem zasedanju sklenil, da se bodo prihodnje leto pokojnine usklajevale dvakrat: prvič januarja na podlagi zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in drugič maja, takrat pa na podlagi koalicijske pogodbe. Za koliko se bodo zvišale pokojnine, za zdaj še ni znano. In druga dobra novica: 1. oktobra bodo začele veljati spremembe zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, na podlagi katerih bodo do zagotovljene pokojnine v znesku petsto evrov upravičeni vsi zavarovanci, ki se bodo po veljavnem zakonu starostno ali invalidsko upokojili s štiridesetimi leti pokojninske dobe brez dokupa oziroma z ustrezno krajšo pokojninsko dobo brez dokupa, ki je določena za ženske v prehodnem obdobju. Do zagotovljene pokojnine bodo upravičeni tudi vsi, ki so se upokojili po prej veljavnih predpisih in so izpolnili tedaj veljavni pogoj pokojninske dobe, torej tudi s krajšo dopolnjeno pokojninsko dobo od zdaj veljavne. Do zagotovljene pokojnine pa ne bodo upravičeni uživalci predčasne pokojnine, uživalci starostne ali invalidske pokojnine, ki so bili pretežni del zavarovalne dobe zavarovani za ožji obseg pravic, ter še nekateri drugi uživalci pokojnin. Upokojenci, upravičeni do zagotovljene pokojnine, bodo tolikšno pokojnino prvič prejeli z nakazilom pokojnin ob koncu oktobra.

Za predsednika devet kandidatov

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – Predsednika države bomo volili v nedeljo, 22. oktobra. Do roka za vložitev kandidatur, ki se je iztekel v sredo opolnoči, je kandidature vložilo deset kandidatov, od tega pet žensk in pet moških, in sicer: Ljudmila Novak (NSi), Marjan Šarec (Lista Marjana Šarca), dr. Maja Makovec Brenčič (SMC), Borut Pahor (predlagatelj Dejan Židan in skupina volivcev), Angela (Angelca) Likovič (Glas za otroke in družine), Boris Popovič (Slovenija za vedno), Romana Tomc (SDS), Suzana Lara Krause (SLS), Aleš Ivan Cepič (samostojni kandidat) in Andrej Šiško (Gibanje Zedinjena Slovenija).

Državna volilna komisija je do včeraj potrdila štiri kandidature: Ljudmile Novak, Marjana Šarca, Maje Makovec Brenčič in Boruta Pahorja, na včerajšnji seji pa so potrditev dobili še: Romana Tomc, Angelca Likovič, Boris Popovič, Suzana Lara Krause in Andrej Šiško, medtem ko so člani komisije zavrnili kandidaturo Aleša I. Cepiča, saj ji je priložil le 57 obrazcev podpore, medtem ko bi jih potreboval 5000. Kljub očitnemu neizpolnjevanju pogojev pa ima Cepič v 48 urah od vročitve odločbe še možnost pritožbe na vrhovno sodišče. Državna volilna komisija bo počakala na odločitev vrhovnega sodišča in tako danes še ne bo izvedla napovedanega žrebanja vrstnega reda kandidatov na glasovnicah.